

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ
ŠKOLA HLUČÍN – BOBROVNÍKY,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
TVOŘIVÁ ŠKOLA**

Srpen 2024

**Tento školní vzdělávací program byl
projednán a schválen pedagogickou radou dne 28. srpna 2024,
nabývá platnost 1. září 2024,
č.j. 0658/2024**

Mgr. Jana Poledníková
Ředitelka školy

Obsah

Úvod.....	6
<u>1. Identifikační údaje.....</u>	<u>7</u>
<u>1.1. Identifikační údaje o škole.....</u>	<u>7</u>
<u>1.2. Identifikační údaje o zřizovateli školy.....</u>	<u>7</u>
<u>2. Charakteristika školy.....</u>	<u>8</u>
<u>2.1. Úplnost a velikost školy.....</u>	<u>8</u>
<u>2.2. Vybavení školy.....</u>	<u>8</u>
<u>2.3. Charakteristika žáků.....</u>	<u>8</u>
<u>2.4. Charakteristika pedagogického sboru.....</u>	<u>9</u>
<u>2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce a pravidelné školní akce.....</u>	<u>9</u>
<u>2.6. Spolupráce s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi.....</u>	<u>10</u>
<u>2.7. Školní družina a zájmové kroužky.....</u>	<u>10</u>
<u>2.8. SWOT analýza.....</u>	<u>11</u>
<u>3. Charakteristika ŠVP.....</u>	<u>13</u>
<u>3.1. Zaměření školy.....</u>	<u>13</u>
<u>3.2. Výchovné a vzdělávací strategie.....</u>	<u>13</u>
<u>3.3. Klíčové kompetence.....</u>	<u>15</u>
<u>3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami.....</u>	<u>17</u>
<u>3.5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....</u>	<u>17</u>
<u>3.6. Průřezová témata.....</u>	<u>17</u>
<u>3.6.1. Průřezová témata zařazena do jednotlivých ročníků 1. období.....</u>	<u>21</u>
<u>3.6.2. Průřezová témata zařazená do jednotlivých ročníků 2. období.....</u>	<u>23</u>
<u>3.6.3. Průřezová témata – souhrnná tabulka.....</u>	<u>25</u>
<u>4. Učební plán.....</u>	<u>28</u>

4.1. Vzdělávací období	28
4.2. Učební plán	29
5. Učební osnovy	30
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1. Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	31
5.1.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk	55
5.2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	66
5.3. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	89
5.3.1. Vyučovací předmět: Prvouka	90
5.3.2. Vyučovací předmět: Přírodověda	103
5.3.3. Vyučovací předmět: Vlastivěda	112
5.4. Vzdělávací oblast: Umění a kultura	118
5.4.1. Vyučovací předmět: Hudební výchova	119
5.4.2. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	121
5.5. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	131
5.6. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	144
5.7. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	150
5.8. Náboženství - nepovinný předmět	153
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	170
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	170
6.2. Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy	171
7. Přílohy	177

Úvod

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání TVOŘIVÁ ŠKOLA není uzavřeným materiálem. Bude průběžně doplňován na základě poznatků z praxe a přizpůsoben potřebám žáků i pedagogů.

Při tvorbě ŠVP jsme spolupracovali s občanským sdružením Tvořivá škola, s.r.o., Brno. Podkladem nám byl jeho Modelový školní vzdělávací program základního vzdělávání, odpovědný redaktor: Mgr. Zdena Rosecká.

1. Identifikační údaje

Název programu: „Školní vzdělávací program - TVOŘIVÁ ŠKOLA“ - č.j. 0658/2024

1.1. Identifikační údaje o škole

Název školy: Základní škola a mateřská škola Hlučín-Bobrovníky,
příspěvková organizace

IZO: 102420891

REDIZO: 600142604

IČO: 75027143

Adresa školy: Lesní 174/14, 74801 Hlučín

Ředitel: Mgr. Jana Poledníková

Koordinátor : Mgr. Jana Poledníková

Kontakt: telefon - 597603491

www. stránky: www.zsbobrovniky.cz

Rada školy projednala: 28.8. 2024

Platnost dokumentu: od 1.9. 2024

1.2. Identifikační údaje o zřizovateli školy

Zřizovatel: MĚSTO HLUČÍN

Adresa: Mírové nám. č. 23, 24
Kontakt: telefon – 595020211
www stránky: www.hlucin.cz

Razítko školy:

Podpis ředitelky: Mgr. Jana Poledníková

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Hlučín - Bobrovníky je základní školou rodinného typu pro 1. -5. ročník. Společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady . S mateřskou školou je spojena organizačně, ale také koncepcí vzdělávacího procesu. Budova je bezbariérová a nachází se v klidném a krásném prostředí v blízkosti lesa. Zákonní zástupci se nemusejí obávat dojíždění dětí městskou hromadnou dopravou, zapisují se k nám, ale i žáci přilehlých částí Hlučina, Ostravy nebo Hošťálkovic. V období jarních a letních měsíců je pro výuku využívána velká zahrada, která patří ke škole. Celoročně na ní relaxují žáci také o velkých přestávkách.

Škola, jejíž kapacita je 76 žáků, vzdělává v průměru 60 a více dětí, obvykle třídy naplňujeme do počtu 15-ti žáků. Žáky máme v samostatných ročnících. Součástí školy je i školní družina pro 50 dětí s pestrou nabídkou odpoledních kroužků. Žáci 5. ročníku odcházejí na 2. stupeň do ZŠ v Hošťálkovicích, do Hlučina nebo na víceletá gymnázia do Ostravy. I přes nespornou náročnost na výsledky vzdělávání žáků neztrácíme ze zřetele udržování tzv. rodinného klimatu a pěkných osobních vztahů mezi žáky navzájem, ale i mezi žáky a zaměstnanci potažmo veřejností.

2.2. Vybavení školy

Škola má jednu budovu, působí útulně, prostory jsou čisté a světlé, vytvářejí příjemné prostředí. V budově školy je 5 tříd, školní družina se dvěma velkými hernami a venkovní terasou, ředitelna, kancelář, místnost pro učitele, sociální zázemí, šatnu. Většinu času trávíme s dětmi společně ve třídách nebo na zahradě. Pro výuku i odpočinek jsou prostory školy podnětné nejenom střídou esteticou výzdobou ale i nadstandardní materiální výbavou.

Máme počítačovou učebnu, notebooky, interaktivní tabule, dataprojektory, televizor, které umožňují využití nejnovějších informačních technologií při výuce. Máme novou počítačovou učebnu, ve které pracujeme také v hodinách matematiky, anglického a českého jazyka, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Vzhledem k tomu, že tam mají k dispozici internet i školní knihovnu, mohou si žáci i samostatně vypracovávat tzv. badatelské úkoly, které potřebují do výuky. Na tělesnou výchovu chodíme do tělocvičny Bobrovníky, za hezkého a teplého počasí na víceúčelové hřiště. Žáci absolvují plavecký výcvik. Stravujeme se v nedaleké výdejně stravy v MŠ, Požárnická 42. Obědy se k nám dovážejí ze ZŠ Hlučín- Hornická.

2.3. Charakteristika žáků

Třídní kolektivy se většinou znají už z mateřské školy, s níž velice úzce spolupracujeme. Pomáháme si jak v oblastech grafomotoriky a logopedie tak i přípravy předškoláků na výuku v 1. třídě. Pořádáme s kluby rodičů tradiční výstavy a tematické tvůrčí dílny. Má to velké výhody, protože jsme již záhy ve velmi blízkém kontaktu také s rodinami dětí. Tomu odpovídá později také nižší četnost kázeňských problémů a výskytu sociálně patologických jevů na škole. Děti se cítí bezpečně a spokojeně.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pracujeme většinou v týmu 6 pedagogických pracovníků. Ředitelka školy, 5 učitelek, 2 vychovatelky, asistentky pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou aprobovaní. Věkové složení je optimální. Věnujeme se integrovaným žákům, reedukaci zajišťuje kvalifikovaný speciální pedagog. Každý žák se zvýšeným normativem má vypracovaný individuální vzdělávací program, který je operativně aktualizován. Pravidelně probíhají konzultace s pracovníky pedagogicko psychologických poraden a speciálně pedagogických center. Škola má koordinátora ŠVP.

Naši pedagogové se dále vzdělávají v souladu s plánem DVPP. Charakteristickým znakem celého sboru je invence při výchově a vzdělávání, především snaha o prohlubování odborného vzdělání a získávání nejnovějších informací a poznatků z oblasti pedagogické práce v celé její šíři. Důraz je kladen jak na oblast jazykového vzdělávání a také oblast informačních komunikačních technologií. Každoročně procházejí všichni zaměstnanci školy kurzem první pomoci. Ve škole dále působí metodik prevence sociálně patologických jevů, výchovný poradce.

2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce a pravidelné školní akce

Projekty dotvářejí obsah výchovně vzdělávacího procesu, jejich zaměření volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Projekty jsou třídní, pro mladší žáky 1. -3. ročníku, pro starší žáky 4. -5. ročníku nebo projekty celoškolské. Oblíbené jsou již tradiční projektové dny zaměřené na zdravotní a environmentální výchovu, bezpečnost a ochranu zdraví. Pravidelně spolupracujeme s Hasiči, dalšími spolky. Spolupracujeme s dalšími školami při sportovních aktivitách a environmentální výchově.

Mezi naše dlouhodobé projekty patří poznávání okolí školy, naše město a náš region.

„Bobří stopa“ - jsou to sobotní výlety zaměřené na poznávání Hlučínska a přilehlých oblastí. Výlety jsou zaměřené na sport, turistiku, ale také poznávání kulturních tradic a přírody, výtvarné dílny, velikonoční i vánoční jarmarky a výstavy. Dále pak jsme zapojeni do celostátního projektu REMA, M.R.K.E.V. , SCIO testování.

Mezi pravidelné soutěže patří recitační a pěvecké soutěže, matematické soutěže, výtvarné a sportovní soutěže.

Žáci osobně rádi zpracovávají literární, vlastivědná a přírodovědná témata, např. o životě předků, významných osobnostech, CHKO, EU, národních parcích, globálních problémech. V týmu se umějí vypořádat s nelehkými matematickými náměty a problémy. Úspěšně reprezentují naši školu v matematických, výtvarných a recitačních soutěžích.

2.6. Spolupráce se zákonnými zástupci, veřejností, partnery a jinými institucemi

Spolupráce ZŠ Hlučín – Bobrovníky se zákonnými zástupci žáků je velmi dobrá a neustále se rozvíjí. Třídní schůzky a konzultace se konají 4krát ročně, průběžně informujeme o dění školy prostřednictvím webu školy, měsíčních a týdenních plánů. Zákonní zástupci se o prospěchu a chování žáků dovídají prostřednictvím školy on line, při osobních návštěvách, pomocí školního emailu, případně telefonicky dle jejich přání. Pro zákonné zástupce a příbuzné dětí pořádáme tzv. ukázkové a společné hodiny, na kterých mají možnost vidět, jaké nové metody a formy práce ve výuce používáme. Škole zveřejňují příspěvky Hlučínské noviny.

Čile se rozvíjí spolupráce školy s dalšími subjekty- MŠ, ZŠ s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů Hlučín – Hornická, Kulturním domem Hlučín, Domem dětí a mládeže v Hlučíně, Městskou policií, Klubem seniorů v obci, Svazem dobrovolných hasičů, Domovem důchodců v Hlučíně, se školskou radou a zřizovatelem. Pravidelně navštěvujeme Městskou knihovnu v Hlučíně i její pobočku v Bobrovníkách. Chystáme se rozvíjet s dalšími školami.

Rozvíjíme spolupráci s okolními školami v oblasti sportu a kultury.

S Klubem rodičů tradičně připravujeme oslavy Dne matek, Dne dětí, Drakiády, Mikulášské nadělování, vánoční, velikonoční dílny, sportovní zápolení a rodinné výlety. Spolupracujeme se školami v Hlučíně, kam odcházejí naši žáci na 2. stupeň.

Dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ustanovil zřizovatel Školskou radu. Je tříčlenná (1 člena jmenuje zřizovatel, 1 člena rodiče, 1 zástupce volí pedagogové) školská rada pracuje od roku 2005.

2.7. Školní družina a zájmové kroužky. V odpoledních hodinách tráví děti svůj volný čas ve školní družině, v případě hezkého počasí na hřišti nebo zahradě. Své zájmové aktivity rozvíjejí v kroužcích:

výtvarném, rukodělném, sportovním, badatelském, přírodovědném nebo vzdělávání v anglickém jazyce. Kromě odpočinku a relaxace si děti pod vedením paní vychovatelky mohou vypracovávat také domácí úkoly a projekty. Školní družina plní mimo činnosti výchovně vzdělávací i funkci sociální, tj. dohled nad žáky, kteří čekají na zahájení zájmových útvarů a po jejich skončení.

2.8. SWOT analýza

Silné stránky:

1. Materiální vybavení:
 - o nadstandardní materiálně-didaktické vybavení školy – učebna informatiky, počítačová síť, interaktivní tabule aj. multimediální vybavení, víceúčelové hřiště a rozlehlá zahrada
 - o škola plná barev – esteticky funkční interiér a exteriéry
2. Personální stránka
 - o tvůrčí pedagogický sbor
 - o loajalita, podpora vedení
 - o přátelská atmosféra ve škole (správní zaměstnanci-pedagogové-žáci)
 - o invence při výchově a vzdělávání a snaha o prohlubování odborného vzdělání pedagogů
3. Výchovně vzdělávací oblast
 - o péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
 - o rozvíjení talentovaných-úspěšnost v recitačních soutěžích, MO, v přijímacím

řízení na víceletá gymnázia, základní školu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů

- o možnost využití počítačového vybavení i v odpoledních hodinách
- o pestrá činnost školní družiny
- o tradiční akce pro žáky i rodiče – návštěvy divadel, kulturních aj. programů, poznávací zájezdy doplňující výuku

4. Ostatní

- o výborná prezentace školy na veřejnosti – kulturní vystupování žáků, společné akce s rodiči
- o pozitivní zpětná vazba od rodičů, pedagogů, žáků a veřejnosti – dle MAPY ŠKOLY, vypracované Scio společností v rámci autoevaluace, třídních schůzek a pohovorů s veřejností

Slabé stránky:

1. Materiální vybavení

- o malé zázemí pro pedagogy
- o chybějící kabinet pro pomůcky

2. Personální stránka

- o fluktuace pedagogického sboru

3. Příležitosti

- o materiální vybavení
- o sponzoring – využití dalších finančních zdrojů aj. materiální podpory
- o vybudování dětského hřiště, zahrady umožňující hry, odpočinek i výuku
- o stavba tělocvičny

4. Personální stránka

- o stoprocentní aprobovanost pedagogického sboru, především v jazykové oblasti (Aj)
- o stabilizace pedagogů

5. Výchovně vzdělávací oblast

- o prohloubení spolupráce s pedagogy okolních spádových škol
- o respektování individuálních zvláštností žáků

6. Ostatní stránky

- o prohloubení spolupráce se Školskou radou, s rodinami žáků
- o příprava a předkládání projektů ESF

- o využívání školní zahrady k výuce a relaxaci žáků
- o zavádění alternativních metod a forem práce

Hrozby:

1. Materiálně finanční oblast
 - o nedostatek financí pro školství
 - o tendence ke slučování škol
2. Ostatní stránky
 - o odliv žáků do městských škol (sportovní, jazykové)
 - o přesun výchovných kompetencí z rodičů na školy
 - o syndrom vyhoření pedagogů – z přemíry pracovního nasazení v rámci koncepčních změn, nárůstu agendy
 - o zvyšování úvazků a počtu žáků ve třídách
 - o agresivita žáků a rodičů
 - o špatná komunikace mezi kolegy nebo se zákonnými zástupci žáků
 - o ne příliš dobré veřejné mínění o práci ve školách
 - o přílišná byrokracie

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Náš školní vzdělávací program je založen na principech činnostního učení. Uplatňujeme prvky Montessori pedagogiky a ctíme kredo jejích žáků „Pomoz mi, abych to dokázal sám“. Výuka v naší škole vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat na základě vlastních činností. V průběhu výuky dbáme na pozitivní ladění každého jedince. Uvědomujeme si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště ty počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků k dalšímu učení.

Náš ŠVP:

1. podněcuje žáky k tvořivé práci
2. je pozitivní vůči žákům – vytváří dobré podmínky všem
3. navrácí do školy zdravý selský rozum
4. při výuce využívá zkušeností žáků
5. klade důraz na motivaci žáků k učení
6. dbá na vysvětlení, proč se čemu učí
7. připomíná, že zpětná vazba je důležitá v každé vyučovací hodině
8. umožňuje lépe spojovat učivo několika předmětů do projektů
9. zdůrazňuje mezipředmětové vztahy
10. činnost žáků je vždy provázena pocitem radosti a uspokojení z dobrých výsledků
11. realizuje harmonický rozvoj tělesných a duševních schopností dítěte

12. nabádá ke slušnosti, zodpovědnosti, empatii a solidaritě

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Do výuky zařazujeme hry a činnosti, které umožňují žákům porozumět verbální komunikaci, rozvíjet ji a používat. Vytváříme situace, kdy mohou žáci vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity. Vedeme žáky, aby v rámci skupinové práce se zhostili role mluvčího a prezentovali výsledky své práce. Učitelé působí jako model spisovného vyjadřování a vytváří modelové situace, ve kterých se žáci učí základní komunikační dovednosti. Poskytujeme žákům zpětnou vazbu o tom, jak komunikují nebo jim umožňujeme, aby si ji poskytovali vzájemně mezi sebou. Čtení, psaní a diskusi používáme jako nástroj k učení nejen v jazycích, ale ve všech předmětech. Ve vyučovacím procesu využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole-žáci se podílejí na utváření pravidel ve třídě, pravidelně vyhodnocují její dodržování. Učitelé pravidla podporují a přispívají k pozitivní a bezpečné atmosféře ve třídě. Učitelé zařazují do výuky aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích i skupinách, společně pak vyhodnocují výhody a nevýhody. Prostřednictvím pravidelného sebehodnocení, her a technik dramatické výchovy podporujeme proces sebepoznání u každého žáka, učí se oceňovat vlastní práci i práci druhých.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Zapojujeme žáky do dění obce (např. příprava programu na oslavy obce). Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice (vánoční, velikonoční). Prostřednictvím modelových situací učíme žáky, jak se zachovat v krizových a nezvyklých situacích. Vedeme žáky k tomu, aby spolurozhodovali o společných záležitostech třídy, vyjadřovali své názory a respektovali názory ostatních. Umožňujeme našim žákům, aby mohli prezentovat výsledky své práce i výsledky práce školy.

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Plánujeme učení a hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - pracujeme s týdenními plány. Umožňujeme žákům, aby se podíleli na vytváření kritérií hodnocení a aby sami podle kritérií svou práci hodnotili. Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí i mezi jednotlivými předměty a obory. Poskytujeme žákům přístup k mnoha informačním zdrojům a zadáváme takové úkoly, při kterých žáci informace z různých zdrojů vyhledávají, vyhodnocují, kombinují.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, ke správnému užití materiálu, nástrojů,

techniky, vybavení. Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech. Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle. Při praktických činnostech vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví i zdraví spolužáků. Ve výtvarné výchově, pracovních činnostech a kroužcích se seznamujeme s netradičními technikami a materiály.

Strategie směřující k řešení problémů

Zařazujeme do výuky takové metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami. Zadáváme úkoly podporující experimentování přístupné každému žákovi. Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost. Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

3.3. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Učivo chápeme jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

Na úrovni základního vzdělávání by měl žák v klíčových kompetencích dosáhnout níže uvedených činností:

kompetence k učení:

žák:

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

kompetence k řešení problémů:

žák:

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, vyhledá informace k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

kompetence komunikativní:

žák:

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje používáním gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřeb, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

kompetence sociální a personální:

žák:

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

kompetence občanské:

žák:

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a

sportovních aktivit, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

kompetence pracovní:

žák:

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Prvotní diagnostiku provádí třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem naší školy.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- *Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a speciálního pedagoga.*
- *Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou speciálního pedagoga. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.*

- *S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.*
- *Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory speciálního pedagoga plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory speciální pedagog vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, speciální pedagog doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.*
- *Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.*

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující speciální pedagog doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory speciálního pedagoga individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vývojových potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení jeden krát ročně vyhodnocuje naplňování individuálně vzdělávacího plánu.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení školského poradenského zařízení speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení- čtení, psaní, počítání, nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená možnost učit se na základě zkušeností, pracovat se změnou, problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytování v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde může být dítě úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

3.5. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobu výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. Cizí jazyk, volitelné předměty
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmu žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího

- ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Žáci se zúčastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou. Velmi důležité je napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a speciálního pedagoga.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou speciálního pedagoga. Ne tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory speciálního pedagoga plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, speciální pedagog doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující speciální pedagog doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí, v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory speciálního pedagoga individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení jedenkrát ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.6. Průřezová témata

Reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Přínos průřezového tématu osobnostní a sociální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. vede k porozumění sobě samému a druhým
2. napomáhá k zvládnutí vlastního chování
3. přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ní
4. rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
5. utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
6. umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
7. formuje studijní dovednosti
8. podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

1. pomáhá k utváření pozitivního vztahu (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
2. vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
3. vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
4. přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování

5. napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Přínos průřezového tématu výchova demokratického občana

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
2. vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
3. umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
4. rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
5. prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
6. vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

1. vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
2. vychovává k úctě a k zákonu
3. rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
4. učí sebeúctě a nedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
5. přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
6. rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
7. motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
8. umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
9. vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
10. vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Přínos průřezového tématu výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
2. prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
3. prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
4. rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky, odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
5. rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
6. prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
7. vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie, seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
8. vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory

9. rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

1. pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
2. obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
3. kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
4. utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
5. podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
6. upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Přínos průřezového tématu multikulturní výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
2. rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
3. učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
4. učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
5. rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
6. rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
7. učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
8. poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů, a hodnot průřezové téma:

1. pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
2. napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
3. stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
4. pomáhá uvědomovat si neslučitelné rasové (náboženské, či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
5. vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
6. učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti

k minoritním skupinám

Přínos průřezového tématu environmentální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
2. vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
3. přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
4. umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
5. poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
6. ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
7. seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
8. učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
9. učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

1. přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
2. vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
3. vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
4. podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
5. přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
6. vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
7. vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Přínos průřezového tématu mediální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

1. přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
2. umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
3. učí využívat potenciál médií, jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
4. umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
5. vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
6. umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (vnímání právního kontextu)
7. vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
8. vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
9. rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

10. přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
11. přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

1. rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
2. vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
3. rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
4. napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

3.6.1. Průřezová témata zařazena do jednotlivých ročníků 1. období:

1. ročník

Osobnostní a sociální výchova:

1. sociální rozvoj-poznávání lidí

Vzájemné poznávání se ve skupině, třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí.

Předmět: prvouka, český jazyk, matematika, tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova.

Multikulturní výchova:

2. lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační odlišnosti. Uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, lidská solidarita.

Předmět: prvouka, matematika, tělesná výchova.

Enviromentální výchova:

3. vztah člověka k prostředí

Naše obec (přírodní zdroje, životní prostředí v obci, způsob využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, instituce, organizace, lidé v obci, náš životní styl, prostředí a zdraví (vliv prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví), nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje.

Předmět: prvouka, matematika, tělesná výchova.

2. ročník

Osobnostní a sociální výchova:

4. osobnostní rozvoj-kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Předmět: matematika-geometrie, výtvarná výchova, hudební výchova

Výchova demokratického občana:

5. občan, občanská společnost, stát

Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, přijímat odpovědnost za své postoje a činy), Listina základních práv a svobod, práva povinnosti občanů, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost), principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktu).

Předmět: prvouka, matematika, tělesná výchova

Environmentální výchova:

6. ekosystémy

Les (les v našem prostředí), pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí), vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii), moře (význam pro biosféru), tropický deštný prales, lidské sídlo-město, vesnice, kulturní krajina.

Předmět: prvouka

3. ročník

Osobnostní a sociální výchova:

7. sociální rozvoj-komunikace

Řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích, efektivní strategie.

8. osobnostní rozvoj – psychohygienu

Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládnutí stresových situací, hledání pomoci při potížích.

Předmět: anglický jazyk, matematika, prvouka, tělesná výchova

Výchova demokratického občana:

9. občan, občanská společnost, stát

Občan jako odpovědný člen společnosti.

Předmět: prvouka, matematika, tělesná výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

10. Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa. Místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu. Naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Předmět: matematika, anglický jazyk

Mediální výchova

11. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě. Rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných. Hodnotící prvky ve sdělení, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu.

Předmět: matematika

3.6.2. Průřezová témata zařazená do jednotlivých ročníků 2. období:

4. ročník:

Environmentální výchova-vztah člověka k prostředí:

Př

Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-mezilidské vztahy

Př

Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj-kreativita

Pě

Osobnostní a sociální výchova –sociální rozvoj-komunikace

Jč

Výchova demokratického občana-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VL

Mediální výchova kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Jč

Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj-kreativita

VV

5. ročník

Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj-
psychohygiena Př

Výchova demokratického občana- občan, občanská společnost, stát
Př

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá
VL

Environmentální výchova- vztah člověka k prostředí
VL

Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
Jč

Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj- komunikace
Jč

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- objevujeme Evropu a svět
Aj

Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj-kreativita
Vv

3.6.3. Průřezová témata – souhrnná tabulka

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV	PRV, JČ, M, TV, HV, VV	M- G, VV, HV	JA, M, PRV, TV	PŘ, PČ, JČ, VV	PŘ, JČ, VV
MV	PRV, M, TV				
EV	PRV, M, TV	PRV		PŘ	VL
VDO		PRV, M, TV	PRV, M, TV	VL	PŘ
VMEGS			M, JA		VL, AJ
MeV			M	JČ	

Tabulka 1 Průřezová témata – souhrnná tabulka

4. Učební plán

4.1. Vzdělávací období

Základní vzdělávání žáků realizujeme na naší škole podle Rámcového vzdělávacího programu ve dvou obdobích:

1. období: 1. – 3. ročník
2. období: 4. – 5. ročník

Pro každé vzdělávací období jsou stanoveny očekávané výstupy, dílčí výstupy a výukové cíle, které jsou pro 1. a 2. období závazné.

4.2. Učební plán pro 1. -5. ročník základního vzdělávání

Vyučovací předmět	Vzdělávací obor	Ročník										Minimální časová dotace	Dispon. hodiny	Celkem
		1.		2.		3.		4.		5.				
Český jazyk a literatura	Český jazyk A literatura	7	+1	7	+1	7	+1	6	+2	6	+1	33	6	39
Anglický jazyk	Cizí jazyk	0	+1	0	+2	3		3		3		9	3	12
Matematika	Matematika a její aplikace	4		4	+1	4	+1	4	+1	4	+1	20	4	24
Informatika	Informační a komunikační technologie							1		1		2	0	2
Prvouka	Člověk a jeho svět	2		2		2						6	0	6
	Přírodověda	0		0		0		1		1	+1	2	1	3
	Vlastivěda							2		2		4	0	4
Hudební výchova	Umění a kultura	1		1		1		1		1		5	0	5
Výtvarná výchova	Umění a kultura	1		1		2		2		2		8	0	8
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0	5
minimální týdenní časová dotace a disponibilní hodiny		18	2	18	4	22	2	23	3	23	3	104	14	
celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		20		22		24		26		26		118		

Nepovinný
předmět

náboženství

1

1

1

1

1

4.2. Učební plán pro 1. -5. ročník základního vzdělávání

Učební plán pro 1. ročník 2024/2025

Poznámky:

1. zařazení vzdělávacích oblastí a časové dotace jsou zřejmé z učebního plánu
2. je posílena výuka jazyků a jazykové komunikace, matematiky a její aplikace a oblasti člověk a jeho svět
3. nedochází k přesunům z jednotlivých vzdělávacích oblastí, v rámci týdenní časové dotace v předmětech Přírodověda a Vlastivěda má vyučující v I. a II. pololetí možnost volby
4. disponibilní hodiny jsou dodrženy, jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie
5. výuka je realizována v týdenních cyklech

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Realizuje se ve všech ročnících v předmětu Český jazyk od 3. do 5. ročníku pak i v předmětu Anglický jazyk. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné pro kvalitní jazykové vzdělání, ale také jsou důležité pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.1. Vyučovací předmět: Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Žáci jsou vedeni k užívání češtiny jako mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě a tím k vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu.

Vyučuje se v ročnících 1. - 5.

1. ročník- 7 + 1h

2. ročník- 7 + 1h

3. ročník- 7 + 1h

4. ročník- 6+2h

5. ročník- 6+1h

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzájemně prolínají.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství.
2. Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
3. Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
4. Rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
5. Vnímání a postupnému osvojování českého jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
6. Zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
7. Samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
8. Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému ústnímu i písemnému

- projevu jako prostředku prosazení sebe sama
9. Individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k vlastní tvůrčí produkci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí, umožňujeme jim práci v týmu, učit se hrou, pracovat s chybou a uplatňovat všestrannou vlastní prezentaci. Poskytujeme žákům aktivní účast na učení, aplikaci poznatků a dovedností do praktického života. Rozvíjíme u nich vnitřní motivaci, vedeme žáky k zodpovědnosti a k posouzení vlastního pokroku.

Kompetence k řešení problémů

Zadávat úkoly tak, aby žáci rozpoznali a pochopili problém, hledali jeho příčiny, vyhledávali informace o vhodných způsobech řešení, navrhovali vlastní řešení. Umožnili jim vyslovovat své názory, obhajovat je, vyvozovat závěry. Pracujeme s chybou žáků, jako s příležitostmi, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Umožňujeme žákům vyjadřovat a formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vytváříme příležitosti k výstižnému a kultivovanému mluvenému i psanému projevu. Umožňujeme žákům v rámci aktivního učení, aby se neustále zapojovali do rozhovoru, aby prezentovali svou práci v samostatných i týmových projevech.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k vytváření dobrých mezilidských vztahů, k ohleduplnosti. Společně vytváříme pravidla a společně kontrolujeme jejich dodržování.

Kompetence občanské

Umožňujeme žákům účast na různých soutěžích, školních a mimoškolních veřejných vystoupeních. Zapojujeme žáky do různých forem spolupráce s představiteli obce.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pracovitosti a zodpovědnosti, k dodržování hygienických norem při čten

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období:

Komunikační a slohová výchova

1. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti
3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
2. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
3. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost
4. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
5. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
6. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
7. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
8. odůvodňuje a píše správně: i/y, po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastní jména osob, zvířat a místní pojmenování

Literární výchova

1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
2. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
3. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
4. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období:

Komunikační a slohová výchova

1. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
4. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku
6. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
7. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
8. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
9. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
10. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Jazyková výchova

1. porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu
2. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
3. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
4. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
5. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
6. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
7. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
8. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
9. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

1. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
2. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
3. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
4. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 1. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

1. čtení písmen, slov, vět
2. čtení s porozuměním
3. naslouchání
4. psaní vět
5. kultivovanému projevu na úrovni věku

Jazyková výchova

1. správné výslovnosti hlásek
2. rozvoji slovní zásoby
3. chápání významu slov
4. rozlišování-hlásky, slova věty

Literární výchova

1. poslechu literárních textů
2. zážitkovému čtení a naslouchání
3. tvořivým činností s literárním textem
4. poznávání základních literárních pojmů

Cílové zaměření předmětu v 2. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 2. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

1. zdokonalování techniky čtení
2. poslechu různých textů a práci s nimi
3. orientaci ve slovnících a encyklopediích
4. seznámení s útvary společenského styku, vypravování
5. úpravnému a čitelnému projevu
6. docvičování tvarů psacího písma
7. kultivovanému projevu

Jazyková výchova

1. učení o větě
2. správnému řazení slov ve větě a vět v textu
3. osvojení pravopisu- jevy ú/ů, ě, tvrdé a měkké souhlásky, párové souhlásky, velká písmena
4. osvojení základních druhů slov
5. poznávání slovních významů
6. dělení slova na slabiky

Literární výchova

1. poslechu literárních textů
2. zážitkovému čtení a naslouchání
3. tvořivým činnostem s literárním textem
4. poznávání základních literárních pojmů

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 3. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

1. plynulému čtení s porozuměním

2. porozumění písemným nebo mluveným pokynům
3. respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru
4. vytvoření krátkého mluveného projevu
5. osvojení základních hygienických pravidel spojených se psaním
6. psaní věcně i formálně správného jednoduchého sdělení
7. kultivovanému projevu

Jazyková výchova

1. rozlišení grafické a zvukové podoby slova
2. porovnávání významu slov
3. rozlišení slovních druhů v základním tvaru
4. užití správných gramatických tvarů podstatných jmen a sloves
5. volbě vhodných jazykových i zvukových prostředků
6. odůvodňování a správnému psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
7. správnému psaní typických příkladů vlastních jmen

Literární výchova

1. poslechu literárních textů
2. zážitkovému čtení a naslouchání
3. tvořivým činností s literárním textem
4. poznávání základních literárních pojmů

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZŠ

Vzdělávání předmětu v 4. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

1. čtení s porozuměním potichu i nahlas
2. reprodukci přiměřeně složitých sdělení
3. náležitě intonaci podle komunikačního záměru
4. užívání spisovné výslovnosti
5. psaní jednoduchých komunikačních žánrů

Jazyková výchova

1. rozvíjení slovní zásoby
2. rozlišování spisovných a nespisovných tvarů
3. rozlišování slovních druhů a jejich využívání v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu
4. rozlišování věty jednoduché a souvětí, užívání vhodných spojovacích výrazů

5. rozvíjení základů správného pravopisu

Literární výchova

1. poslechu literárních textů
2. zážitkovému čtení a naslouchání
3. tvořivým činností s literárním textem
4. orientaci v základních literárních pojmech

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

1. čtení s porozuměním
2. rozlišuje a zaznamenává podstatné informace
3. reprodukuje sdělení a pamatuje si podstatná fakta
4. vytváří osnovu a na jejím základě krátký mluvený i písemný projev
5. volí náležitou intonaci i spisovnou výslovnost podle komunikační situace
6. správně píše jednoduché komunikační žánry

Jazyková výchova

1. rozšiřování slovní zásoby
2. stavba slova
3. základní orientace v lexikálním, syntaktickém i morfologickém pravopise
4. využívání správných tvarů slov v mluveném i písemném projevu
5. využívání jednoduchých vět i souvětí ke komunikaci

Literární výchova

1. poslechu literárních textů
2. zážitkovému čtení a naslouchání
3. tvořivým činností s literárním textem
4. poznávání základních literárních pojmů

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ KOMUNIKACNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<i>PT/MV</i>			
Zák: Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Čtení s porozuměním Pozorné čtení Orientace v textu Dialog s partnerem Komunikační situace-pozdrav, oslovení omluva, prosba, zpráva, adresa Naslouchání	M Prv	
Zák: V krátkých mluvených projevech žák správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Cvičení správného dýchání a posazení hlasy Artikulační cvičení Nácvik správného tempa a frázování Technika řeči		
Zák: Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Vyvození a upevnění základních pracovních, kulturních a hygienických návyků Rozvoj grafomotoriky Formy psaní- opis, přepis, diktát, autodiktát		
Zák: Píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena i slabiky kontroluje vlastní písemný projev.	Nácvik plynulého psacího pohybu Nácvik sebekontroly Odstraňování individuálních nedostatků v písemném projevu.		
LITERARNÍ VÝCHOVA			
Zák: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty	Rytmičká říkadla, rozpočítadla, básně reprodukce textu, poslech		
Zák: Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyprávění, ilustrace, výtvarný doprovod Dramatizace Srovnávání	VV	
Zák: Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vyprávění Volná reprodukce Přednes		

Tabulka 2 Český jazyk - 1.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Zák: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	Rozvoj fonemického sluchu Čtení písmen, slabik, slov a vět Kvantita samohlásek, dvojhásky	M, Prv	

Tabulka 3 Český jazyk – 1.ročník

Díčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Dokáže dramatizovat jednoduchý text, pohádku, příběh, situaci.	Hrané scénky. Práce s textem.		
Používá vhodná slova, dokáže vytvářet smysluplné věty, zachová dějovou linii. Vypráví s pomocí návodných otázek.	Vypravování vlastního zážitku. Popis jednoduché činnosti.	M, Prv	
Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci, leváci). Uvolňuje ruku před psaním. Opisuje správné tvary písmen, slov, vět, velká tiskací písmena abecedy tužkou, perem. Orientuje se v liniatuře. Píše písmena psacím písmem. Píše slabiky, slova, věty. Píše podle diktátu - písmena, slabiky, slova, věty. Píše psací abecedu. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev.	Základní hygienické návyky při psaní. Uvolňovací cviky ke psaní. Úhledný a čitelný písemný projev.		
Přifazuje malá tiskací písmena k velkým. Rozlišuje délku samohlásek. Čte uvědoměle a rozvíjí paměť recitací krátkých textů. Jednoduchá reprodukce.	Hláská, písmeno, slabika krátká, dlouhá, otevřená, uzavřená, slovo, věta. Rytmičká cvičení. Nácvik čtení.		
Reaguje na přiměřeně složitě mluvené pokyny a plní je. Při mluveném projevu správně dýchá, volí vhodné tempo a hlasitost. Poděkuje, požádá o pomoc, pozdraví, omluví se, vyřídí jednoduchý vzkaz.	Oslovení, pozdrav, poděkování, prosba, omluva.		
Dokáže naslouchat ostatním. Respektuje pravidla rozhovoru.	Zdvořilé vystupování.		
Cvičí správnou výslovnost, vyslovuje pečlivě a správně. Srozumitelně mluví.	Správná a srozumitelná výslovnost a artikulace.		
Jazyková výchova			
Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky v hlasitém čtení a diktovaném textu. Čte věty, člení slovo na slabiky a hlásky. Vytleskává a určí počet slabik ve slově. Vymyslí slovo začínající konkrétní hláskou. Pojmenuje obrázekmamspojí jej s grafickou podobou.	Sluchové rozlišení hlásek. Čtení slabik, slov, vět, textů.	M, Prv	
Třídí slova podle zadaných kritérií.	Význam slov.		
Napodobuje správnou intonaci vět podle poslechu. Čte text podle rolí se správnou intonací.	Modulace souvislé řeči.		
Určí začátek a konec věty. Pozná rozdíl mezi větou a slovem, mezi slovem obecným a vlastním. Píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen.	Psaní velkých písmen.		
Literární výchova			
Soustředěně naslouchá čtenému textu. Hlasitě čte texty se správným dýcháním, výslovností a tempem. Přednáší z paměti říkanky, rozpočítadla a básničky.	Čtení s porozuměním. Práce s textem.		
Popíše své pocity z přečteného a poslouchaného textu. Vypráví své zážitky a promítá do vyprávění své pocity. Dramatizuje známou pohádku.	Zážitkově čtení.		

Tabulka 4 Český jazyk - 1.ročník

A/ KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: Povídá si, čte, kreslí, hraje divadlo, hraje si s jazykem, texty..			
Žák: Začíná si uvědomovat, jakými různými způsoby se lidé dorozumívají, vnímat alternativní možnosti vyjadřování a sdělování. Poznává a respektuje základní pravidla rozhovoru. Učí se naslouchat druhým, chápe důležitost pozorného naslouchání a zvláště ve vybraných situacích pozorně naslouchá.	Způsoby dorozumívání. Rozhovor, vypravování, zdvořilost. Naslouchání druhým.	Prv	
Žák: Zdokonaluje se v zacházení s různými způsoby a prostředky vyjadřování, zvláště s psaným jazykem. Rozeznává některé orientační prvky v textu. Vyhledává v textu informace podle jednoduchého zadání. Podle komunikační situace a partnerů volí pozdrav, oslovení, jednoduchou omluvu, prosbu. Tvoří jednoduchý vzkaz, SMS, blahopřání. Poznává základní náležitosti dopisu. Na základě vlastních zážitků vypráví jednoduchý příběh. Popíše jednoduchý předmět a známé zvíře.	Vyjadřovací prostředky zvláště psané. Orientace v textu. Pozdrav, oslovení, omluva, prosba. Vzkaz, SMS, blahopřání. Dopis. Příběh. Popis předmětu, zvířete.	M, Prv	
Žák: Učí se předat svůj zážitek z četby poslechu krásné literatury, ze hry s jazykem a texty a sdílet ho s ostatními. Vede s vrstevníky rozhovor o přečteném (vyslechnutém). Na základě četby vypráví jednoduchý příběh.	Zážitky četby. Rozhovor o přečteném. Příběh.		

Tabulka 5 Český jazyk - 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Žák: Hraje si s písmeny, hláskami, slabikami, slovy, větami, intonací, grafikou, hlasem, gesty, mimikou, obrázky, zvuky, učí se správně psát a mluvit.	Písmena, hlásky, slabiky, slova, věty. Čtení, psaní.		
Žák: Hravou formou se seznamuje s různými výrazovými prostředky a systémy. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, hlásky a písmena. Učí se využívat abecedu k uspořádání dat a informací. Poznává vybrané symboly a značky i z běžného života.	Grafická a zvuková podoba slova, hlásky, písmena. Abeceda.	VV, Pč Prv	
Žák: Začíná si uvědomovat jedinečnost jazyka, zvláště psaného a poznává jeho vlastnosti. Uvědomuje si, že každé slovo má svůj význam.	Význam slova.		
Porovnává a užívá některá slova významem nadřazená, podřazená a souřadná, antonyma, synonyma, slova vícevýznamová a slova citově zbarvená.	Slova nadřazená, podřazená, souřadná, antonyma, synonyma, homonyma, citově zbarvená.		
Rozpoznává podstatná jména a jejich tvary (jako názvy osob, zvířat a věcí). slovesa a jejich tvary, předložky a některé spojky.	Podstatná jména, slovesa, předložky, spojky.		
Seznámí se s názvy ostatních slovních druhů. Poznává vlastní jméno osoby, zvířete a jednoslovné místní pojmenování.	Ostatní slovní druhy. Vlastní jména.		
Učí se najít hranice větného celku, věty jednoduché a souvětí. Ve větě dokáže identifikovat jednotlivá slova.	Věta jednoduchá, souvětí. Učování slovních druhů.		
Rozliší druhy vět podle postoje mluvčího v mluveném i psaném projevu (jako mluvčí i jako příjemce).	Druhy vět.		
Žák: Osvojuje si postupně pravidla korektního vyjadřování (pravopis, výslovnost). Poznává a učí se využívat v komunikační praxi vybraná pravopisná pravidla (o psaní <i>í/y</i> po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech <i>dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě</i> mimo morfolo- gický šev, velkých písmen na začátku věty, vlastních jmen osob a zvířat a jednoslovných místních pojmenování, o psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a někdy i uvnitř slov). Osvojuje si interpunkci na konci věty jednoduché (kromě vět zvolacích). Snaží se pečlivě vyslovovat a vyvarovat se výslovnosti nedbalé nebo nesprávné.	Pravopis, výslovnost. Psaní <i>i, y</i> po tvrdých a měkkých souhláskách, <i>ú, ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> . Psaní velkých písmen. Znaménka na konci vět. Správná výslovnost.		

Tabulka 6 Český jazyk - 2. ročník

Díličí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Čte jednotlivé texty nahlas se správnou intonací a melodií. Čte s porotměním a reprodukuje obsah textu. Orientuje se v textu, hledá klíčová slova, čte v rolích, rozlišuje přímou řeč. Všímá si spojitosti textu s ilustrací. Vyhledá odpověď na otázku.	Práce s textem - v knihách a časopisech. Práce s ilustrací. Práce s prózou, poezií - báseň, verš, sloka, rým, rytmus, přízvuk, přednes.	M, Prv	
Reaguje na přiměřeně složitě mluvené i písemné pokyny.	Pozdrav, omluva, prosba, oslovení, poděkování, blahopřání, vyřízení jednoduchého vzkazu.		
Dokáže naslouchat ostatním. Respektuje pravidla rozhovoru.	Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování.	Prv	
Obohacuje si aktivně slovní zásobu.	Tvorba smysluplných vět. Jazykolamy.	M	
Dokáže dramatizovat jednoduchý text.	Dramatizace textu. Práce s textem. Běžné dialogy.		
Tvoří rozvinuté věty k obrázkům na dané téma či situaci. Popisuje konkrétní předmět. Sestaví jednoduchá sdělení a zapíše.	Popis předmětu, obrázku, jedoduché činnosti. Vypravování vlastního zážitku. Blahopřání, pozdrav, adresa.		
Píše úhledně a zvládá správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů. Autodiktát krátkého textu. Kontroluje svůj vlastní písemný projev.	Písemné projevy. Základní hygienické návyky při psaní.		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Pracuje s obrázkovou osnovou.	Vypravování. Práce s obrázkovou osnovou.		

Tabulka 7 Český jazyk - 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Člení slova na hlásky a slabiky Rozliší hlásku a písmeno, rozpozná samohlásku, souhlásku a dvojhlásku. Vymyslí slova, kterým změna hlásky změní význam a použije je ve větě. Rozdělí slovo na konci řádku. Píše správně slova, která mají na konci i uprostřed jiné písmeno než hlásku.	Hláska, slabika, slovo.		
Třídí skupiny slov podle zadání a své řešení zdůvodní. Rozezná významově příbuzná slova. Doplní slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená.	Slova nadřazená, podřazená, příbuzná. Antonyma, synonyma, homonyma.		
Třídí slova podle významových okruhů. Rozliší ve větě podstatná jména a slovesa. Třídí podstatná jména na názvy osob, zvířat a věcí. Vyhledá v textu předložky a ve čteném projevu je vyslovuje společně se jménem.	Význam slov. Slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky.		
Vytvoří jednoduché věty a souvětí se správným slovosledem, skladbou slov a spojovacích výrazů. Vyhledá spojky v textu. Určí, zda spojují věty nebo slova. Doplní do vět vhodné spojky.	Věta jednoduchá, souvětí. Spojky.		
Rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a podle interpunkčních znamének. Podle poslechu a významu doplní v diktovaném textu správná interpunkční znaménka.	Druhy vět.		
Odůvodní a správně píše: a) íy po tvrdých a měkkých souhláskách b) dě, tě, ně c) úů d) bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev e) velká písmena ve vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis.		
Literární výchova			
Hlasitě čte texty se správným frázováním, slovním přízvukem a využitím výrazových prostředků tak, aby dokázali textům porozumět. Přednáší z paměti básně.	Čtení s porozuměním. Zážitkové čtení. Dramatizace. Recitace.		
Analyzuje obsah přečteného textu a komentuje jej na základě vlastních zkušeností. Popíše chování postav v příběhu. Zhodnotí činy zachycené příběhem a atmosférou příběhu.	Příběhová próza.		
V básních označí slova, která se rýmují, rozliší jednotlivé sloky. Uvede dva znaky, kterými se liší próza a verše. Vyhledá v pohádce typické znaky pohádkového příběhu.	Literární druhy a žánry (báseň, pohádka).		
Člení text na nadpis, odstavce, řádky. K textu vymyslí nadpis, domyslí pokračování příběhu. Vyhledá neznámá slova v textu, společně s učitelem slova vysvětlí a objasní.	Tvořivé činnosti s texty.		

Tabulka 8 Český jazyk - 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ KOMUNIKACNÍ A SLOHOVÁ VYCHOVA			
Žák: Začíná si uvědomovat, že rozumět textu není samozřejmost. Využívá dovednosti pozorného naslouchání i čtení při školní i mimoškolní komunikaci. Při porozumění textu využívá vědomosti o jeho kompozici (odstavce, osnova) Při tvorbě vlastních souvislých textů (především vypravování a popisu předmětu i jednoduché činnosti) zvažuje situaci a adresáta projevu.	Porozumění textu. Pozorné čtení a naslouchání. Osnova, odstavec. Vypravování, popis, popis pracovního postupu.	Prv Prv	
Žák: Všimá si pozorně toho, co znamenají slova, věty, texty, obrazová a jiná sdělení. Pracuje pozorně s pokyny (psanými i mluvenými), které jsou mu určeny. Při tvorbě osnovy dokáže vyhledat v textu podstatné. Zná základní náležitosti dopisu a emailu. S pomocí dokáže vyplnit přihlášku na aktivity určené jeho věku.	Význam, slov, vět, textů, jiných sdělení. Pokyny. Osnova. Dopis, email. Přihláška.	M, Prv Aj	
Žák: Poznává další žánry krásné literatury, prohlubuje svůj zážitek z ní základním vzhledem do její výstavby. Při porozumění uměleckým textům dokáže využívat svých vědomostí z oblasti kompozice textu.	Další žánry krásné literatury, vlastní zážitek. Porozumění uměleckým textům.		

Tabulka 9 Český jazyk - 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>Žák: Pozorně sleduje různé významy slov, vět a dalších jazykových/výrazových prostředků.</p> <p>Pro chápání významů využívá vědo- mostí o jazykovém systému i doved- nosti zacházet s jeho jednotkami, porovnává a třídí slova podle jejich zobecněného významu, zachází s významovými vztahy ve slovní zásobě, začíná rozlišovat některé gramatické kategorie jmen a sloves, využívá různých typů větných celků.</p> <p>Upevňuje si dovednost využívat dříve osvojená pravopisná pravidla a přidává užívání pravidel dalších, především pravopis í/y po obojetných souhláskách uvnitř slova.</p>	<p>Významové vztahy ve slovní zásobě.</p> <p>Podstatná jména, slovesa- gramatické kategorie. Různé typy větných celků. Slovní druhy.</p> <p>Výjmenovaná slova- psaní í/y po obojetných souhláskách.</p>		
<p>Žák: Určuje jejich významy v diskuzi i s pomocí slovníků a jiných pramenů.</p> <p>Upevňuje si dovednost ráce se seznamy řazenými podle abecedy, využívá pro svou potřebu Slovník spisov- né češtiny a Pravidla českého pravopisu, popř. další zdroje.</p>	<p>Významy slov.</p> <p>Práce s abecedou, Slovníkem spisov- né češtiny a Pravidly českého pravopisu.</p>	Aj	
<p>Žák: Osvojuje si základní pojmové nástroje pro uvažování a diskuze o jazyku, zvláště o jeho sémantice.</p> <p>Využívá především budující se doved- nosti rozlišit kořen, předponovou a příponovou část slova a získává povědomí o skladebních dvojicích.</p>	<p>Mluvené projevy.</p> <p>Stavba slova, skladební dvojice.</p>		

Tabulka 10 Český jazyk - 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Zdokonaluje techniku čtení. Čte výrazně, frázuje nahlas s porozuměním. Orientuje se v textu, vyhledá v textu potřebnou informaci. Rozšiřuje si slovní zásobu. Reprodukuje přečtený text, domýšlí příběh. Pracuje s obrázkovou osnovou.	Práce s textem. Práce s osnovou.	M	
Pozdraví, omluví se, požádá o pomoc, poděkuje, vyřídí jednoduchý vzkaz. Zdokonaluje techniku mluveného projevu. Reaguje na přiměřeně složitě mluvené i písemné pokyny. Pracuje samostatně na základě písemných pokynů.	Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, blahopřání. Vyřízení jednoduchého vzkazu.	Prv	
Umí komunikovat se spolužáky a dospělými. Vede dialog na dané téma podle daných pravidel.	Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog, rozhovor, formy společenského styku.	Prv	
Obohacuje si aktivně slovní zásobu. Vědomě pečlivě vyslovuje.	Četba, poslech.		
Procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou ve školních i mimoškolních situacích, užívá gesta, mimiku.	Vypravování zážitků, přednes textu a jeho dramatizace.		
Popisuje konkrétní předmět, pracovní postup. Vypravuje podle osnovy. Odstraňuje přebytečná slova v mluveném projevu. Vypravuje vlastní příhodu. Tvoří osnovu s pomocí učitele.	Popis předmětu, pracovního postupu. Vypravování.	Prv, AJ	
Píše úhledně všechna písmena psací i tiskací abecedy. Dbá na úpravu psaného textu při zvýšené rychlosti psaní. Kontroluje si písemný projev.	Formální úprava textu, jednoduchá sdělení.		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Omluvenka, pozvánka, dopis.		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Pracuje s obrázkovou osnovou. Vytvoří krátkou pohádku či povídku. Při vyprávění používá bohatší évy a souvětí.	Práce s osnovou. Vypravování.	AJ	

Tabulka 11 Český jazyk - 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Pracuje s rozdílným významem slov, která mají podobnou grafickou podobu. Čte texty se správnou intonací.	Zvuková stránka jazyka. Modulace řeči (tempo, intonace, přízvuk).		
V textu vyhledá slova, která patří do určeného významového okruhu. Mění text se slovy opačného významu. Vyhledá v textu slova příbuzná, zdůvodní proč a vytvoří další slova příbuzná.	Slova nadřazená, podřazená a souřadná. Významové okruhy. Slovní zásoba. Slova příbuzná.		
Používá slovní druhy a umí je charakterizovat. Vytvoří text, ve kterém použije zadané slovní druhy. Vymyslí a interpretuje příběh, ve kterém užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov.		
Rozvíjí věty o další vlastnosti a okolnosti děje. Spojí věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy. Vymyslí složitější souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí.		
V dramatizaci dialogu použije vhodné jazykové a zvukové prostředky podle druhů vět a postoje mluvčího. Doplní a zdůvodní užití interpunkčního znaménka ve větě.	Druhy vět.		
Odůvodní a správně píše: a) i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech b) velká písmena v místních pojmenováních.	Pravopis.		
Literární výchova			
Nácvik tichého čtení s porozuměním. Hlasitě čte text a svým projevem jej člení na smysluplné celky. Dokáže správně intonovat a frázovat básnický a prozaický text. Vybere si text a ve spolupráci s ostatními jej zpracuje a dramatizuje.	Čtení s porozuměním. Tvořivé činnosti s literárním textem.		
Vyhledá nejdůležitější informace, označí zásadní události a zvraty v příběhu, pochopí pointu, srovnává přečtené s vlastními zkušenostmi. Porovnává své pocity s pocity spolužáků, přijímá názory jiných.	Zážitkové čtení a naslouchání.		
V básních označí sloku, verš, rým. Porovná a uvede typické znaky, kterými se liší pohádka, pověst, dětský příběh a naučný text. V knihovně vyhledá knihy podle autora, tématu.	Literární druhy a žánry.		
Sestaví osnovu příběhu. Volně převypráví části textu nebo jeho obsah. Dotváří a obměňuje texty. Doplní a domyslí rýmy. Pod vedením učitele si vyhledá mimočítankový text podle autora nebo tématu, informuje ostatní o své individuální četbě a četbu písemně zaznamenává. Používá četbu jako zdroje zážitků, předmětu sdělování, pramene poznání o světě (rozhovory o knihách, srovnávání, oblíbená témata).	Tvořivé činnosti s texty. Čtenářský deník.		

Tabulka 12 Český jazyk - 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: Začíná si uvědomovat, že každé se- d- lování je založeno na souhře dvou či více partnerů v určité konkrétní situaci. Dokáže vést rozhovor, uplatnit se v diskusi, naslouchat, vyjádřit vzkaz na záznamník. Ovládá různé možnosti realizování omluvy a prosby.	Dialog Rozhovor, manipulace, vzkaz na záznamník. Omluva, prosba.	M, Př, Aj	
Žák: Učí se rozpoznávat postavení, zájmy a záměry autora a adresáta, rozlišovat různé funkce vyjádření, mj. s ohledem na partnera a situaci. Při mluvené komunikaci uplatňuje vhodně své vědomosti o větné mělo- dii, přízvuku i tempu a pauzách. Začíná odhalovat manipulaci, dokáže řešit jednoduché konflikty. Dokáže vypravovat a popisovat (či in- nost) ústně i písemně s ohledem na adresáta a situaci.	Zájem a záměr autora a adresáta. Melodie, přízvuk, tempo řeči. Řešení konfliktů. Vypravování, popis pracovního postu- pu.	VI	
Žák: Poznává další žánry, autory a tituly krásné literatury a pokouší se o vlastní tvorbu.	Další žánry, autoři a tituly krásné lite- ratury.		

Tabulka 13 Český jazyk - 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
JAZYKOVÁ VYCHOVA			
<p>Žák: Poznává jazykové a jiné dorozumívací prostředky jako prostředky kontaktu s druhými a působení na ně. Porovnává významy slov, uvědomuje si různé vztahy ve slovní zásobě.</p> <p>Určí stavbu slova a využívá ji při odhalování významů slov i při pravopisu.</p> <p>Vyhledává skladební dvojice, určí základ věty.</p> <p>Píše správně <i>i/y</i> v kořeni</p> <p>Začíná psát <i>i/y</i> v příponách, dále v koncovkách podstatných jmen a zakončeních sloves.</p> <p>Píše správně interpunkční čárky v jednoduchých souvětích.</p>	<p>Zvuková stránka jazyka- přízvuk, tempo, intonace Konflikt a jeho řešení. Slovní druhy, druhy číslovek.</p> <p>Stavba slova, pravopis předložek a předpon</p> <p>Podmět, přísudek, holý a rozvitý, základ věty, souvětí.</p> <p>Vyjmenovaná slova a slova příbuzná.</p> <p>Aktivní naslouchání, pravopis přípon</p> <p>Čárka v souvětí.</p>		
<p>Žák: Poznává, jak vyjádření souvisí s komunikační situací v této souvislosti si všimá možností využít zrných výrazových prostředků.</p> <p>Určuje mluvnické kategorie (pád, číslo, rod) a vzory podstatných jmen a mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas).</p> <p>Volí vhodné prostředky národního jazyka (především s ohledem na spisovnost a nespisovnost).</p> <p>Využívá vhodně vět jednoduchých a souvětí, v nich vhodné spojovací výrazy, analyzuje souvětí za pomoci vzorců.</p>	<p>Věta zvolací, přímá, nepřímá řeč, věta uvozovací.</p> <p>Podstatná jména- pád, číslo, rod, vlastní jména, vzory podstatných jmen. Slovesa-slovesný způsob, pravopis slovesných zakončení v přít. Čase.</p> <p>Spisovnost, národní jazyk</p> <p>Podmět, přísudek holý a rozvitý. základ věty, souvětí.</p>		
<p>Žák: Učí se užívat jazykových/výrazových prostředků vhodně se zřetelem k partnerovi a situaci, posuzovat užití jazykových výrazových prostředků v textu se zřetelem k záměru autora a komunikační situaci, brát je v úvahu při interpretaci.</p> <p>Dokáže se orientovat v kratším textu i v knihách různých stylů, ovládá některé orientační prostředky.</p> <p>Začíná odlišovat fakta od názorů a domněnek.</p>	<p>Shoda podmětu s přísudkem. Zvuková stránka jazyka- přízvuk, tempo, intonace. Porozumění čtenému textu, mluvené projevy.</p> <p>Orientace v textu.</p> <p>Rozlišování fakt a názorů.</p>		

Tabulka 14 Český jazyk - 4.ročník

Díličí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu. Zlepšuje dovednost čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu.	Čtení tiché - uvědomělé a dostatečně rychlé. Kontrola porozumění obsahu čteného textu. Reprodukce. Vyprávění obsahu krátkého textu podle připravené osnovy.		
Pokusí se rozlišit podstatné a okrajové informace v textu. Odpovídá na otázky k textu - samostatně nebo výběrem z možností. Tvoří osnovu vhodným výběrem důležitých myšlenek v odstavci.	Práce s textem. Stručný popis děje, atmosféry příběhu. Orientace v textu.		
Posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, aktivně používá komunikační žánry.	Tvorba krátkého sdělení. Komunikační žánry - omluva, pozdrav, dialog.		
Zdokonaluje se ve věcném naslouchání, dokáže využívat poznatků z četby, poslechu, pořadu, ze sledování divadelního představení. Reaguje otázkami.	Vystižení hlavní myšlenky textu, tvoření otázek, domýšlení příběhu. Tvorba referátu.		
Snaží se vést dialog, dovede samostatně vést telefonický rozhovor, komunikuje pomocí mobilu, e-mailu.	Telefonické vzkazy. Pravidla telefonování.	M, Př, AJ	
Snaží se vnímat reklamu objektivně, tvoří si vlastní názor.	Práce s tiskem, médii.		
Při čtení a recitaci vhodně využívá tempo, intonaci, pauzy, přízvuk a citové ztvárnění.	Umělecký text, naučný text.		
Kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu, přizpůsobuje komunikaci adekvátně situaci a prostředí. Dodržuje pravidla slušnosti při vzájemné komunikaci.	Naslouchání, zdvořilé oslovování. Spisovný a nespisovný jazyk.	VI	
Přiměřeně upravuje text a dokáže zvýraznit důležité pasáže. Zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu. Píše správně jednoduché žánry písemného projevu.	Opis, přepis, zápis do sešitu, poznámky. Dopis, pozvání, oznámení, blahopřání, pohlednice - formální úprava, čitelnost, úhlednost.	VV, Pč	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržení časové posloupnosti.	Tvorba osnovy, hledání klíčových slov vyprávění. Vytvoření ústního nebo písemného projevu dle osnovy.		

Tabulka 15 Český jazyk - 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Vytvoří věty se slovy stejného, podobného významu a slovy vícevýznamovými. Vyhledá slova příbuzná a určí společný kořen, část předponovou, příponovou a koncovku, vytvoří slova příbuzná.	Slovní zásoba a tvoření slov.		
Rozliší v textu slovní druhy v různých tvarech. Nahrazuje, vyhledává, třídí, převádí do jiného čísla, píše v jiném tvaru jednotlivé slovní druhy. Určí mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves. Rozliší slova spisovná a nespisovná. Vysvětlí význam a vliv citově zabarvených slov na působivost projevu. Vše využívá aktivně v mluveném projevu.	Slovní druhy. Mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod a vzor) a sloves (osoba, číslo, čas, způsob). Slova citově zabarvená.		
Vyhledá a určí základní skladební dvojici. Klade otázky, kterými určí ostatní slova ve větě. Rozliší větu jednoduchou a souvětí a označí nich základní skladební dvojici. Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a užije přitom vhodné spojovací výrazy.	Skladba.		
Píše správně a odůvodní psaní <i>í/y</i> po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných jmen (vzory) a u sloves v přičestí minulém (časování sloves). Tvoří jednoduchá souvětí a odděluje je čárkami.	Pravopis.		

Tabulka 16 Český jazyk - 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Literární výchova			
Na základě kladených otázek vyjádří své pocity z textu a z četby. Vede si záznamy z četby pomocí jednoduché osnovy. V básni popíše svými slovy smysl básnických obrátů, rčení, nálady. Vyjádří vlastní postoj a vztah k tématu textu.	Zážitkové čtení. Čtenářský deník.		
Čte přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, odpovídá na hlavní myšlenky textu. Vyhledá v textu informace, které podepřou jeho názor. Reprodukuje text podle osnovy.	Čtení s porozuměním. Tvůrčí psaní.		
Přiřadí různé typy textů podle jejich charakteristických znaků. Získává vztah k četbě nejen jako k uměleckému prostředku, ale i jako k nástroji, jímž bude získávat informace.	Historická, přírodní a příběhová próza, pohádka, encyklopedie.	Př, VI	
Při jednoduchém rozboru literárního díla používá, vysvětlí a charakterizuje znaky pojmů: pohádka lidová a autorská, píseň lidová a umělá, sloka, refrén, poezie, próza, bajka, příběh.	Základní literární pojmy.		

Tabulka 17 Český jazyk - 4.ročník (Alter)

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ KOMUNIKACNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: Uvědomuje si, že sdělování se řídí pravidly a normami, respektuje je při vlastním sdělování a vyžaduje jejich dodržování od druhých. Tvoří mluvené i psané vypravování, popis, krátký referát i text úvahového charakteru a funkčně k tomu využívá osnovu. Při mluvených projevech využívá i mimojazykové prostředky.	Monolog a dialog ve dvojici. Diskuze, zamyšlení. Mluvené i psané vypravování, popis pracovního postupu, omluva, přihláška, oznámení, vzkaz, popis, email, referát. Zvuková stránka jazyka, mluvené projevy- mimojazykové prostředky.	Př, Aj	
Žák: Učí se brát v úvahu funkci textů, hodnotit je podle jejich funkčnosti a kvality, nacházet jejich vady a všimnout si postojů, které se v nich jasně projevují. Funkci konkrétního textu odhaluje při pozorném čtení i naslouchání, staví porozumění, zvláště ve zprávě, oznámení inzerátu, reklamě (dokáže vysledovat manipulaci). Orientuje se v textu přiměřeně obtížnosti, rozlišuje podstatné a okrajové informace, fakta a názory, vytipuje klíčová slova. Využívá vhodně spisovnou a nespisovnou slovní zásobu češtiny.	Text- kvalita, hodnocení, názor. Porozumění textu, zpráva, oznámení, inzerát, reklama, složenka, podací lístek. Fakta, názory, klíčová slova. Slovní zásoba spisovná, nespisovná.	Př	
Žák: Poznává další žánry krásné literatury, hodnotí je, vytváří si vlastní čtenářský profil a pokouší se o vlastní tvorbu.	Žánry krásné literatury, vlastní tvorba.		

Tabulka 18 Český jazyk - 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
JAZYKOVA			
<p>Žák: Uvědomuje si účelnost pravidel a normou užívání jazyka i jiných kódů (včetně pravidel pravopisných a výslovnostních.)</p> <p>Využívá slootovný rozbor i rozbor stavby slova mj. pro pochopení a vysvětlení významu slova.</p> <p>Využívá vztahů ve slovní zásobě při produkci i recepci textů.</p>	<p>Pravopisná pravidla.</p> <p>Výjmenovaná slova, přípony, podstatná jména, osnova, přímá řeč, věta uvozovací, slovesa, pravopis slovesných zakončení přítomného času, slovesný způsob, stavba slova, slovtvorba, klíčová slova, souhláskové skupiny.</p> <p>Vztahy ve slovní zásobě, orientace v textu, aktivní naslouchání.</p>		
<p>Žák: Uvědomuje si hodnoty, které může mít vyjádření v různých situacích, snaží se je sledovat ve vlastním projevu a vyžadovat od druhých.</p> <p>Rozlišuje slova spisovná (a jejich nespisovné tvary) a nespisovná a účelně je používá.</p>	<p>Uvědomování si hodnot.</p> <p>Slova spisovná a nespisovná, jejich používání.</p>	Př	
<p>Žák: Ve zvýšené míře věnuje pozornost kladným a záporným hodnotám veřejného dorozumívání a vytváří si postupně povědomí o žádoucích kvalitách veřejného projevu mluveného i psaného a také jeho formy.</p> <p>V psaném projevu uplatňuje vědomosti o psaní souhláskových skupin, předložek a předpon s a z, o koncovkách přídavných jmen a shodě přísudku s podmětem téměř ve všech případech.</p> <p>Ovládá interpunkci v jednoduchých souvětích.</p>	<p>Zvuková stránka jazyka, mluvené projevy, mimojazykové prostředky.</p> <p>Druhy přídavných jmen, pravopis přídavných jmen, přísudek slovesný, jmenný, jmenný se sponou, shoda přísudku s podmětem, podmět nevyjádřený, několikanásobný, podstatná jména pomnožná. Souhláskové skupiny, skupiny s ě, je, s mě, mně. Předpony s,z, slova přejatá.</p> <p>Interpunkce v souvětí.</p>	VI	

Tabulka 19 Český jazyk - 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
LITERARNÍ VYCHOVA			
<p>Žák:</p> <p>Ve zvýšené míře si uvědomuje, že sdělování se řídí pravidly a normami, respektuje je při vlastním sdělování a vyžaduje jejich dodržování od druhých.</p> <p>Učí se brát v úvahu funkce textů, hodnotit texty podle jejich funkčnosti a kvality, nacházet jejich vady a všimnout si postojů, které se v nich jasně projevují.</p> <p>Poznává další žánry, autory a tituly krásné literatury, hodnotí je, vytváří si vlastní čtenářský profil a pokouší se o vlastní tvorbu.</p>	<p>Pravidla a normy při sdělování.</p> <p>Texty- jejich hodnota, funkce, porozumění čtenému.</p> <p>Autoři, žánry a tituly krásné literatury, vlastní tvorba.</p>	Př	

Tabulka 20 Český jazyk - 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu. Seznámí se a třídí přiměřeně náročné odborné texty v dětských časopisech a encyklopediích.	Výrazné čtení uměleckých textů. Kontrola porozumění obsahu čteného textu. Reprodukce. Próza, populárně naučné texty, poezie. Vyprávění obsahu krátkého textu podle připravené osnovy. Článek pro dětský časopis. Popis předmětu, pracovní postup. Líčení zážitků. Dopis, SMS zpráva. Vyprávění, osnova. Oznámení, zpráva, báseň.	Př, AJ	
Při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamenává, tvoří logicky a graficky přehledné zápisy.	Studijní čtení naukových textů. Orientace v textu. Zápis.		
Zapamatuje si podstatná fakta z ústního či písemného sdělení a reprodukuje jeho obsah.	Převyprávění textu, reprodukce.	Př	
Vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zanechá vzkaz na záznamníku.	Mluvený vzkaz. Rozhovor.		
Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci, zejména v reklamě.	Práce s tiskem, médií.	VI	
V mluveném projevu používá vhodné tempo, pauzy, intonaci, přízvuk, gesta, mimiku podle komunikačního záměru.	Vypravování, reprodukce textu, vypravování podle obrázků.		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá.	Rozhovor, nářečí, slang. Dramatizace situací.		
Učí se rozvrhnout text na ploše. Snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev. Píše správně další žánry písemného projevu.	Příspěvek do časopisu.		
Posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, aktivně používá komunikační žánry.	Komunikační žánry - oznámení, dialog na základě obrázkového materiálu.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě se srozumitelně vyjadřuje ústně i písemně, vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce.	Vypravování. Popis předmětů z okolí, osoby. Popis prostředí, ve kterém žije. Popis pracovního postupu.	Př	

Tabulka 21 Český jazyk - 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Používá úřzná slova stejného významu a slova vícevýznamová. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, část předponovou a koncovku. Rozliší a správně napíše předložky a předpony roz, bez, vz, od, nad, pod, před, ob, v, z, s, vz.	Slovní zásoba a tvoření slov.		
V mluveném projevu využívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech. Určí mluvnické kategorie u přídavných jmen, číslovek a zájmen. Zhodnotí projev svůj a ostatních spolužáků, zaznamená funkční rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním.	Slovní druhy. Mluvnické kategorie přídavných jmen (pád, číslo, rod, vzor) a pravopis u ostatních ohebných slovních druhů. Slova spisovná a nespisovná.		
Vyhledá a určí základní skladební dvojici. V neúplné skladební dvojici označí základ věty. Podle charakteru textu vyhodnotí užití vět a souvětí, popřípadě změni věty jednoduché v souvětí a naopak. Používá vhodné spojovací výrazy.	Skladba.		
Píše správně a odůvodní psaní i/y po obojetných souhláskách v koncovkách přídavných jmen (vzory). Převede a bez chyb napíše text v čase přítomném, minulém a budoucím. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Pravopis.		

Tabulka 22 Český jazyk - 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Literární výchova			
Doporučí přečtenou knihu svým spolužákům, zhodnotí ji a uvede důvody, proč by si měli knihu přečíst. Vede si záznamy z četby.	Zážitkovéčtení. Čtenářský deník.		
Reprodukuje přečtený text, označí v něm podstatná fakta a hlavní myšlenky textu. Vytvoří vlastní literární text na dané téma nebo podle klíčových slov, veršů, rýmů. Vytvoří báseň, text podle zadaných kritérií.	Tvorba textu, básně.		
Vybere si typ uměleckého a neuměleckého textu a zhodnotí jejich společné a rozdílné znaky. Hluběji poznává rozdíly v pojetí a uměleckém zpracování různých textů (vnímá psychologii postav, obecnější významy a souvislosti).	Literární druhy a žánry. Naučný text.		
Při jednoduchém rozboru literárního díla používá, vysvětlí a charakterizuje znaky pojmů: komedie, tragédie, povídka, pověst, divadel. představení.	Základní literární pojmy.		

Tabulka 23 Český jazyk - 5.ročník

5.1.2. a Vyučovací předmět: Anglický jazyk

1.ročník- 1h
2.ročník- 2 h
3.ročník- 3 h
4,ročník- 3h
5.ročník- 3h

Charakteristika předmětu:

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkované mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Charakteristika výuky (1 období):

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně věku dítěte. V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmu dětí tohoto věku. Slova jsou vázaná do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi, předmětem, obrázkem, a to v každé hodině. Chceme, aby se cizímu jazyku učil každý žák s chutí. Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Charakteristika předmětu Cizí jazyk:

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkované mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Charakteristika výuky (1 období):

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně věku dítěte. V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmu dětí tohoto věku. Slova jsou vázaná do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi, předmětem, obrázkem, a to v každé hodině. Chceme, aby se cizímu jazyku učil každý žák s chutí. Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí z paměti.

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Řečové dovednosti

Žák:

1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně
2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
3. rozumí obsahu jednoduchého, krátkého, psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
4. rozumí obsahu jednoduchého, krátkého, mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období

Poslech s porozuměním

Žák:

1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
2. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
3. rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

Žák:

1. se zapojí do jednoduchých rozhovorů
2. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
3. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

Žák:

1. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
2. rozumí jednoduchým, krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Produktivní řečové dovednosti

Žák:

1. rozumí jednoduchým, krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

Žák:

1. napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
2. vyplní osobní údaje do formuláře

Cílové zaměření předmětu v 1. a 2. ročníku ZŠ

1. motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, vnímat zvuky a rytmy
2. mluvit a poslouchat v anglickém jazyce
3. psaní slov používat až ve 2. Ročníku
4. pěstovat sebevědomý přístup k učení anglického jazyka
5. poslech a porozumění je na vyšší úrovni než schopnost reprodukce
6. používání každodenních frází, důraz kladen na tón a intonaci

Cílové zaměření předmětu ve 3. ročníku ZŠ

1. motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
2. poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
3. činností formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí
4. činností formou naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
5. základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
6. s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory

7. rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
8. vést žáky k získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřeně jednoduché texty v anglickém jazyce
9. získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
10. postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
11. aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznanych slov a frází

Cílové zaměření v oblasti dovedností:

1. žák pozdraví při setkání a loučení
2. požádá o něco, poděkuje, umí specifikovat určitý počet
3. jednoduše objedná běžné jídlo a pití v restauraci
4. naváže konverzaci s novým kamarádem- cizincem, představí se, zeptá se na jméno, věk a řekne svůj, co má a nemá rád
5. čte s porozuměním jednoduchý text
6. rozumí jednoduchému pokynu a dovede ho splnit
7. získá jazykovou zručnost pro schopnost obměny jednoduché informace
8. slovní zásoba se pohybuje v rozsahu 70 slov, z nich 20% tvoří základní kameny anglické gramatiky
9. z paměti reprodukuje několik básniček, říkanek a písniček v angličtině

Charakteristika výuky (2. období):

Výuka anglického jazyka ve 2. období má činnostní charakter. Dovede žáky ke schopnosti komunikovat v angličtině na úrovni A1, která je základní, dle Společného evropského referenčního rámce. Tento Společný evropský referenční rámec byl vytvořen pro všechny členy Evropské unie s cílem zaručit, aby nastupující generace měla společný jazyk a mohla se lépe uplatnit na trhu práce, kde budou stále více převládat nadnárodní zaměstnavatelé. V učivu postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům. Opakované procvičování látky mohou vést žáci, kteří probíranou látku rychle zvládnou, např. žáci jazykově nadaní.

Cílové zaměření předmětu ve 4. a 5. ročníku

1. upevnit vědomosti získané ve 3. ročníku, což jsou základy anglického jazyka
2. rozvinout tyto vědomosti a využít je pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, jazyková úroveň A1
3. činnostní výukou naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti pro dosažení jazykové úrovně A1 dle evropského standardu
4. motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk poslechem audio CD, na kterém mluví děti stejného věku, stejně jako poslechem písni připraveným speciálně na tomto audio CD pro 4. ročník
5. konverzační dovednosti procvičovat s pomocí audio CD, které je součástí pracovního sešitu, a

- manuálních činností, pro které má učitel k dispozici didaktické hry
6. nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v anglickém jazyce a reakci na ně
 7. vést žáka ke schopnosti představit se ústně i písemně v anglickém jazyce a jednoduše vysvětlit kdo je, kde žije, co má rád, v jaké rodině žije
 8. aktivní účastí v nácviku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit u žáků sebevědomí, že se dokáží uplatnit i v cizině
 9. žák získá základní schopnost domluvit se v anglickém jazyce dle požadavků společných pro všechny země Evropské Unie na jazykové úrovni A1
 10. čte s pomocí slovníku jednoduchý text
 11. umí vyhledat informace v jednoduchém textu
 12. napíše jednoduchý dopis, nebo pozdrav, vyplní formulář v angličtině

Při činnostním vyučování anglickému jazyku ve 2. období:

Vyučujeme komunikační dovednosti na základním stupni evropského standardu pro úroveň A1. Pro tuto úroveň se zaměříme především na nácvik rozhovorů. Dbáme na čtení jednoduchých textů s porozuměním. Žáky vedeme k tomu, aby postupně o textu dokázali hovořit, tvořit jednoduché otázky podle textu, odpovídat si navzájem, jednoduše text reprodukovat. Pokud je to možné, věty z textu obměňovat, využívat osvojenou slovní zásobu. Do každé vyučovací hodiny zařazujeme činnosti s připravenými pomůckami. Pomocí didaktických her procvičujeme se žáky nejen slovní zásobu, ale i mluvnici, která začíná být od 4. třídy pro většinu žáků náročná (tvorba otázky a záporu v angličtině, složené časy sloves, zájmena). V oblasti psaní se soustředíme na dovednosti požadované evropským standardem: napsat jednoduchý pozdrav, přání k svátku, vyplnit jednoduchý formulář, napsat o sobě krátký dopis.

Praktické dovednosti:

pro rozhovor v angličtině:

1. pozdravit dospělého i kamaráda v různé denní dobu a rozloučit se
2. zeptat se, jak se někomu daří, na tuto otázku odpovědět
3. požádat o něco, poděkovat
4. představit sebe, členy své rodiny a svého kamaráda, kamarádku
5. zeptat se jak se nový kamarád jmenuje, kde bydlí, na podobné otázky odpovědět
6. domluvit se v obchodě (pomáháme si ukazováním)
7. povídat o své rodině, o tom, co máme rádi
8. připravit si s kamarádem jednoduchý rozhovor, scénku
9. používat čísla, říct kolik je hodin
10. požádat o zboží v obchodě
11. ptát se na to, kde lidé žijí, koho znají a co mají
12. mluvit jednoduchými větami o svém domově, rodině, kamarádech

při poslechu angličtiny:

1. rozumět jednoduchým pokynům při vyučování
2. rozumět číslům
3. rozumět nahrávkám na CD k učebnici, na kterém mluví děti stejného věku
4. rozumět názvům nejdůležitějších věcí kolem nás
5. rozumět jednoduchým otázkám
6. rozumět jednoduchým větám o sobě a rodině

čtení:

1. číst nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty
2. v jednoduchém vyprávění poznat známá slova a věty
3. pochopit o čem je jednoduchý příběh s obrázky
4. pochopit o čem jsou krátké články
5. najít základní informace, například kde a v kolik hodin
6. rozumět krátkým zprávám na pohlednicích, SMS

psaní:

1. vyplnit ve formuláři jméno, bydliště, věk
2. napsat jednoduché blahopřání k narozeninám, k Vánocům, pozdrav
3. napsat jednoduchými větami, kde bydlím, kdo jsem

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ REČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p>Žák: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p>	<p>Typy textů : Pozdravy, pokyny a příkazy ve škole, jednoduchá žádost, dialog, dotazy a krátké odpovědi, říkanky, básničky, písničky, obrázkové knihy, komiksy</p>	<p>Prv-rodina, kalendář</p> <p>M-číselné řady</p>	
<p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Tematické okruhy : Abeceda, číslovky 1-12, základní barvy, školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata, nálady a pocity, obličej a tělo - základní smysly, rodina, můj pokoj, oblečení, dětské nápoje a jídlo, hračky, osobní údaje, dny v týdnu</p>	<p>JČ-práce s abecedou</p> <p>-pokyny</p> <p>-dopis</p>	
<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slovači slovního spojení</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>Jazykové prostředky : Člen neurčitý a základní podstatná jména, pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen, základní přídavná jména, osobní zájmena, základní číslovky, rozkazovací způsob, kladná a negativní odpověď, sloveso „have got“ v otázce a odpovědi, sloveso „like“ v kladné větě a otázce, hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk, pravopis, předložky místa nebo času</p>		

Tabulka 24 Anglický jazyk 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ POSLECH S POROZUMENÍM			
Žák: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Typy textů : Pozdravy, jednoduchá žádost a jedno - duché poděkování, jednoduché pokyny a příkazy ve škole, jednoduchý popis, pohlednice, jednoduchý e-mail, dopis, SMS, jednoduchý dotaz, říkanky, bás- ničky, písničky, jednoduché obrázkové knihy, jednoduché návody, komiksy Tematické okruhy :	Společnost- cestovní ruch JČ-dialog	
Žák: Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Abeceda, číslovky 1-20, můj dům : místnosti a nábytek, město, počasí, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, záliby a volný čas, zvířata v zoo, školní třída a škola, základní jídlo, potraviny, chutě, základní geometrické tvary		
	Jazykové prostředky : Člen určitý a neurčitý, určování počítatel- nosti s „much / many“, podstatná jména, vybraná přídavná jména, tázací a při - vlastňovací zájména, základní číslovky, Vazba „there is / there are“, sloveso „can“ v kladných větách, otázky a záporu, před- ložky místa, kladné a záporné příkazy, otázky na zjištění pozice věci a osob, určování času, otázky na čas, slovesa „ to be, to have“, přítomný čas prostý, slovo - sled kladné a záporné věty, otázka, krátká odpověď kladná i záporná, základní fone- tické znaky, spojování hlásek do slov a jejich výslovnost, pravopis – základní pra - vidla psaní slov		
B/ MLUVENÍ			
Žák: Se zapojuje do jednoduchých rozhovorů			
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat			
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			

Tabulka 25 Anglický jazyk 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
C/ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Žák: Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům			
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
D/ PRODUKTIVNÍ REČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
E/ PSANÍ			
Žák: Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře			

Tabulka 26 Anglický jazyk 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ POSLECH S POROZUMENIM			
<p>Žák: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Typy textů: Pozdravy, blahopřání, pohlednice z prázdnin, leták a plakát, krátký neformální dopis, jednoduchý e-mail, dopis, SMS, jednoduchá žádost, jednoduché pokyny v textu, říkanky, básničky, písničky, jednoduché obrázkové knihy, jednoduché návody, komiksy</p> <p>Tematické okruhy:</p>	<p>Příroda-domácí zvířata -oblékání -stravování -přihláška -vzkaz</p>	
<p>Žák: Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Číslovky 1-100, domov a rodina, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, volný čas a záliby, roční období a počasí, čas : hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, zvířata ve volné přírodě, škola a vyučovací předměty, jídlo a potraviny</p>		
	<p>Jazykové prostředky: Člen určitý a neurčitý, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací přídavná jména, zájmena ukazovací a přivlastňovací, základní a řadové číslovky, sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a záporu, plné a zkrácené tvary, plnovýznamové slovesa pro každodenní činnosti, předložky času a místa, otázky s „who / what / when / where / how / wh“, pořádek slov ve větě a otázce, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů</p>		
B/ MLUVENÍ			
<p>Žák: Se zapojuje do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>		
<p>Sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p>			
<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá</p>			

Tabulka 27 Anglický jazyk 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
C/ ČTENÍ S POROZUMENÍM			
Žák: Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky(pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
D/ PRODUKTIVNI REČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba-Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem		
E/ PSANÍ			
Žák: Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života			
Vyplní osobní údaje do formuláře			

Tabulka 28 Anglický jazyk 5. ročník

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Vyučuje se od 1. - 5. ročníku

1. ročník – 4
2. ročník – 4 + 1h
3. ročník – 4 +1h
4. ročník – 4 +1h
5. ročník – 4 +1h

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na 4 tematické okruhy:

V tematickém okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách- dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa a seznamují se s jejich reprezentacemi. Změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. V okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině(prostoru) , učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do jisté míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy se prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. Využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech- odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
2. Rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
3. Rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné, věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
4. Rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
5. Vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
6. Vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití
7. Provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
8. Přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
9. Rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi
10. Rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky různými metodami k poznávání matematiky, využívání v praktických činnostech, seznamujeme žáky s různými postupy řešení při výuce používáme matematické termíny, znaky, symboly, které rozvíjí kreativitu a učební dovednosti žáků, potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky), používáme vhodné učební pomůcky (rýsovací pomůcky, obrazový materiál, pracovní listy) a věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k řešení problémových situací a úloh běžného života, ověřování si správnosti řešení problémů, pokud možno prakticky. Volíme vhodné postupy, přiměřené věku,

předkládáme úlohy k samostatnému řešení, zadáváme úlohy k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní

Umožňujeme žákům využívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh. Vedeme je k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, pracovat ve skupině, vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě. Vedeme je k vytváření pozitivní představy o sobě samém. Uplatňujeme individuální přístup jak k talentovaným žákům, tak k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské

Umožňujeme žákům poznávat realitu života tím, že vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolé.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k samostatnosti, vytrvalosti, přesnosti, rozvíjíme smysl pro povinnost.

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Číslo a početní operace

Žák:

1. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
2. celá čísla, desetinná čísla, zlomky
3. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
4. užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose, na teploměru, modelu
5. provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
6. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

1. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
2. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
3. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

1. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
2. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
3. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy na konci 2. období

Číslo a početní operace

Žák:

1. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
2. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
3. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
4. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
5. modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
6. porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
7. přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
8. porozumí významu znaku“-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

1. vyhledává, sbírá a třídí data
2. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru

Žák:

1. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce
2. sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran
3. sestrojí rovnoběžky a kolmice
4. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
5. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu

6. souměrnosti útvaru překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

1. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku

Vzdělávání předmětu matematika v 1. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

1. vytváření představ o jednotlivých číslech 1-5, 6-10, 10-20 na základě názoru
2. používání přirozených čísel do 20, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
3. čtení, zapisování a porovnávání čísel do 20, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
4. užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 20 na číselné ose
5. pamětnému počítání z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 20
6. řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a prostoru

Určování geometrických útvarů - krychle, kvádr, jehlan, koule, vyhledává podobnosti a odlišnosti útvarů, analogického určování - čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruhu

Závislosti a práce s daty

1. rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
2. základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací

Cílové zaměření předmětu v 2. ročníku

Vzdělávání v předmětu matematika ve 2. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

1. sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku

2. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
3. užívá lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 100 na číselné ose
4. pamětné sčítání a odčítání s přechodem desítky
5. řešení a tvoření slovních úloh samostatně nebo za pomoci učitele, kde aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti a práce s daty

1. počítání s penězi, bankovky, mince do 100
2. popisuje jednoduché závislosti z praktického života (využití her na obchod)
3. názorné zavedení násobilky 1,2,3,4,5 ..10, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel

Geometrie v rovině a v prostoru

1. manipulace s pravítkem, rýsování přímkou, lomené čáry
2. rýsování a měření úsečky v cm, měření m
3. modely souměrných útvarů v rovině (krychle, koule, kvádr)

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku

Vzdělávání v předmětu matematika ve 3. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

1. vytváření představ o jednotlivých číslech do 1000 na základě názoru
2. používání přirozených čísel do 1000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
3. čtení, zapisování a porovnávání čísel do 1000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
4. užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 1000 na číselné ose
5. pamětnému počítání z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly
6. řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a v prostoru

1. určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec
2. určování geometrických rovinných útvarů
3. rýsování, měření, různá měřidla, jednotky délky
4. orientace v prostoru

Závislosti a práce s daty

1. rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
2. základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací
3. užití znalostí v praktickém životě

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku

Vzdělávání předmětu matematika ve 4. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

1. vytváření představ o jednotlivých číslech do 10000 na základě názoru
2. používání přirozených čísel do 10000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
3. čtení, zapisování a porovnávání čísel do 10000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
4. užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 10000 na číselné ose
5. pamětnému počítání z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 10000
6. řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a prostoru

1. určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec
2. určování geometrických rovinných útvarů - kružnice, kruh, trojúhelník, užívá jednoduché konstrukce trojúhelníků ze tří stran pomocí kružítka
3. sčítá a odčítá graficky úsečky
4. rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, kolmice, rovnoběžky, různoběžky
5. rýsování, měření, různá měřidla, jednotky délky cm, mm
6. orientace v prostoru, čtvercová síť
7. osa souměrnosti

Závislosti a práce s daty

1. rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
2. základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, používání peněz k přiblížení životních situací
3. užití znalostí v praktickém životě

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

1. řešení jednoduchých praktických slovních úloh
2. porozumění práci s kalkulátory, jednoduchým počítačovým programem

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku

Vzdělávání v předmětu matematika v 5. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

1. uvědomění si matematiky jako vědy potřebné nejen pro sebe, ale i pro společnost, která má

mnohostranné využití v nejrůznějších oblastech lidské činnosti

2. používání přirozených čísel do 1000000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
3. ke čtení, zapisování a porovnávání čísel do 1000000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
4. užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 1000000 na číselné ose
5. pamětnému počítání z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 1000000
6. řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
7. získání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

Geometrie v rovině a prostoru

1. určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec, jehlan, krychle
2. poznávání vzájemné polohy objektů v rovině (prostoru)
3. učení odhadů, měření délky, obvodu, obsahu základních geometrických útvarů
4. rýsuje přímkou, polopřímku, úsečku, kolmice, rovnoběžky, různoběžky
5. zdokonalení svého grafického projevu

Závislosti a práce s daty

1. rozvoji logického myšlení
2. základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek
3. užití znalostí v praktickém životě
4. využití jednoduchého, vhodného počítačového softwaru nebo kalkulátoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

1. řešení jednoduchých praktických slovních úloh
2. porozumění práci s kalkulátorem, jednoduchým počítačovým programem

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
Žák: Rozumí číslům do 20, užívá je v nej- různějších sémantických a strukturál- ních modelech. Počítá v oboru do 20. Rozumí slovu polovina.	Numerace v oboru do 20. Modelování situací v prostředí předmětů, kroků, trojúhelníků šipek, her s kostkami, tvarových modelů čísel, neposedů, busů, hadů schodišť, číselných trojic, sousedů her na obchod hadích sítí	VV, JČ PČ, PRV, PČ	
Má vhled do různých reprezentací malých čísel, umí porovnávat čísla do 20.	Čtení čísel, čísla do 20. Psaní číslic, porovnávání čísel.	ČJ PRV,	
Rozumí číselné ose, má intuitivní představu záporného čísla, chápe pojmy vpravo, vlevo, před, za.	Rytmus dynamický a statický Propedeutika číselné osy, krokokování uspořádání podle počtu, velikosti, doplňování počtu, čísel Propedeutika cyklické adresy ciferník	TV, HV VV, PČ,	
Umí používat aditivní triádu v kontextu.	Paměťové řešení situací v dynamických prostředích, krokování busů, trojúhelníků, neposedů, číselných trojic, hadů		
Umí řešit úlohy (i s antisignálem). Umí tvořit analogické úlohy. Má zkušenosti s jednoduchou kombi- natorickou situací. Má zkušenosti s jevem náhody.	Řešení slovních úloh, sémantických strukturálních Řešení situačních úloh ve všech používaných prostředích Tvorba úloh v celém prostředí busů	PRV, JČ	

Tabulka 29 Matematika 1.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Žák: Vstupuje přes prostor modelováním do geometrie			
Umí slovně vyjádřit jednoduchou prostorovou situaci. Umí stavět a přestavovat krychlovou stavbu podle plánu a zapsat těleso plánem. Má intuitivní představu tvaru čtverce i trojúhelníku a orientuje se v prostředí dřívkových obrazců i origamy Umí vyparketovat daný obdélník	Krychlová stavba, čtverec, trojúhelník a obdélník	PRV, PČ VV VV, PČ	
C/ ZAVISLOST A PRÁCE S DATY			
Žák: Dokáže číst a nastavit celé hodiny, zná strukturu týdne, má představu věku	Týden, hodiny, věk	PRV	
Umí evidovat jednoduché statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulky.	Celé prostředí busu i krokování Nestandardní úlohy	TV	
Umí doplnit tabulku a použít ji jako nástroj organizace souboru objektů. Orientuje se ve schématech.	Dopřilování tabulky Cesta v grafu Řešení v grafu		

Tabulka 30 Matematika 1.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Rozumí číslům do 20, užívá je v různých reálných situacích. Počítá v oboru do 20. Rozumí slovu polovina.	Počítání obrázků, předmětů, třídění, řazení, porovnávání množství. Orientace v číselné řadě do 20.	ČJ, PČ, VV	
Umí porovnávat čísla do 20.	Čtení, psaní čísel, porovnávání. Rovnost a nerovnost přirozených čísel. Zápis do sloupců a řádků.	ČJ, Prv	
Rozumí číselné ose. Pracuje s 0. Chápe pojmy vpravo, vlevo, před, za.	Vyhledávání a zobrazení čísla na číselné ose. Doplňování tabulek posloupnosti čísel.	PČ, HV, TV	
Umí používat sčítání a odčítání.	Sčítání, odčítání do 20 bez přechodu desítky. Řešení rovnic. Sčítání několika sčítanců. Používání záměny sčítanců. Rozklad čísel.	Prv, PČ	
Umí řešit jednoduché slovní úlohy. Má zkušenosti s jednoduchou kombinatorickou situací a s jevem náhody.	Řešení slovních úloh znázorněním, zápis řešení příkladu a formulace odpovědi. Řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více a o n-méně. Samostatné tvoření jednoduchých slovních úloh.	Prv	
Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary. Modeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, která nachází v realitě kolem sebe.	Orientace v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, vzad,...). Kreslení a pojmenování základních rovinných útvarů (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh). Pojmenování těles (koule, krychle, válec).	Prv, PČ	

Tabulka 31 Matematika 1.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ ČISLA A POČETNÍ OPERACE			
<p>Žák: Sčítá i odčítá i s přechodem přes 10 sčítá i odčítá i v oboru do 100. Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100. Porovnává a zaokrouhluje. Získává porozumění pro násobení jednomístným číslem v různých kontextech sémantických i strukturálních. Rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina, pětina.</p>	<p>Numerace v oboru do 15, 100 Modelování situací v prostředí busů, kroků, kostkových her, schodišť, Dědy Lesoně, součtové trojúhelníky, neposedů v kombinaci s jiným prostředím neposedů, sčítacích tabulek hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, číselných tabulek, peněz, výstavišť. Násobky 2,3,4,5,6. Propedeutika kmenových zlomků. Ikonický jazyk v celém prostředí Dědy Lesoně.</p>	PRV	
<p>Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100. Zapisuje a čte čísla v oboru do 100. Chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech. např. délka, obsah, čas, peníze.</p>	<p>Porovnávání čísel v početních úlohách, v pravidelnostech, slovních úlohách. Rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v prostředí Dědy Lesoně.</p>		
<p>Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 k modelování adresy, stavu, ale i změny a porovnání.</p>	<p>Pravidelnost, propedeutika číselné osy včetně prostředí schodišť. Propedeutika cyklické adresy (ciferníky)</p>	Prv	
<p>Násobí formou opakovaného sčítání Dělí v oboru probraných násobílek. Dělí na části, dělí po částech.</p>	<p>Úlohy o věku. Propedeutika násobení, dělení na části, dělení po částech, včetně některých úloh z prostředí Dědy Lesoně.</p>		
<p>Umí řešit úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek. Umí tvořit analogické úlohy. řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními úk Rozumí kombinatorickému kontextu násobení.</p>	<p>Násobky. Řešení úloh sémantických z prostředí kroků, schodišť, busů, peněz, Dědy Lesoně, strukturálních z prostředí součtových trojúhelníků, pavučin, sčítacích tabulek, barevných trojic, hadů, výstavišť, rozkladů, sousedů, číselných tabulek, neposedů a dalších slovních úloh. Kombinatorické situace. Tvorba slovních úloh.</p>	Prv, JČ	
<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace. Umí číst minuty, orientuje se v kalendáři (den, měsíc, rok).</p>	<p>Hodiny, kalendář</p>	PRV	
<p>Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. Umí vytvořit z náhodných jevů statistický soubor. Poznává relační strukturu jisté životní zkušenosti.</p>	<p>Celé prostředí kroků, schodišť, busů, cyklotras, Dědy Lesoně, včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem.</p>	JČ, PRV	
<p>Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100. Umí vybrat objekty podle zadaných vlastností, umí třídít soubor objektů. Umí pracovat s orientovaným i neorientovaným grafem a s grafem ohodnoceným.</p>	<p>Doplnění tabulky, včetně celého prostředí busů. Cesta v grafu, včetně celého prostředí výstavišť. Řešení grafu v celém prostředí pavučin Výběr objektu jistých vlastností, třídění.</p>		

Tabulka 32 Matematika 2.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>Žák: Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary a některými jejich vlastnostmi včetně souměrnosti. Orientuje se na čtverečkovaném papíru a využívá jej. Umí pracovat s krychlovými tělesy a umí je zapisovat. Umí vytvořit síť krychle a vztahu krychle, její síti porozumí prostřednictvím metaforického jazyka. Pozná jednotky délky 1cm a 1m, jednotku objemu 1l. Má intuitivní představu měření obsahu mřížovéhočtyřúhelníku.</p>	<p>Orientace v rovině, včetně prostředí cyklotras. Krychlové stavby, jejich plány, proces konstrukce krychlových staveb. Parkety. Tvary ze dřívěk. Měření. Rovinné útvary. Čtverečkovaný papír. Střihy na krychle, síť krychle.</p>	<p>PRV, PČ</p>	
C/ ZAVISLOST A PRÁCE S DATY			
<p>Žák: Umí číst minuty, orientuje se v kalendáři den, měsíc, rok</p>	<p>Hodiny, roky, kalendář, včetně úloh o věku.</p>	<p>PRV</p>	
<p>Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov šipek, tabulky a grafu. Umí z náhodných jevů vytvořit statický soubor.</p>	<p>Celé prostředí kroků, schodišť, busů, cyklotras, Dědy Lesoně včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem. Propedeutika statistiky.</p>		
<p>Poznáva relační strukturu jisté životní zkušenosti. Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100. Umí vybrat objekty podle zadáných vlastností, umí třdit soubor objektů. Umí pracovat s orientovným i neorientovným grafem a s grafem ohodnoceným.</p>	<p>Dopňování tabulky včetně celého prostředí busů Cesta v grafu včetně celého prostředí výstavišť. Řešení grafu v celém prostředí pavučin Výběr objektu jistých vlastností, třídění.</p>		

Tabulka 33 Matematika 2.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku v oboru do 100. Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100. Porovnává a zaokrouhluje. Žák získává porozumění pro násobení a dělení. Rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina a třetina.	Počítání předmětů přirozených čísel v oboru do 100. Orientace v číselné řadě. Vytváření konkrétních souborů (na počítadle, pění, apod.).		
Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100. Zapisuje a čte čísla v oboru do 100.	Čtení a zápis čísel. Porovnávání čísel a zápis pomocí symbolů.		
Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 jak na modelování stavu, tak i na změny nebo porovnání.	Vyhledávání a zobrazení čísel na číselné ose. Doplňování tabulek a posloupnosti čísel.	Prv, ČJ	
Násobí jako opakované sčítání. Dělí v oboru probraných násobílek. Dělí na části, dělí po částech.	Sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 100. Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 100. Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100. Sčítání více než dvoučísel. Odčítání více než jednohočísla. Písemné sčítání a odčítání dvojcifer čísel bez přechodu desítky do 100. Používání záměny sčítanců v praxi. Počítání po 1, 2, 5, 10. Rozklad čísla na desítky a jednotky. Řešení příkladů s jednoduchou závorkou.		
Umí řešit úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek. Umí tvořit analogické úlohy. Řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony. Rozumí kombinatorickému kontextu násobení.	Řešení slovních úloh znázorněním a analýzou, zápis řešení příkladu a formulace odpovědi. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n více a o n méně. Samostatné tvoření a řešení jednoduchých slovních úloh.	Prv, ČJ	
Umí pracovat s krychlovými tělesy. Orientuje se v 2D, ve čtverečkovém papíru a využívá jej. Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary. Umí poznat jednotky délky 1 cm, 1 m, jednotky objemu 1 l.	Pojmenování a modelování základních rovinných útvarů a jednoduchých těles.	PČ	
Měří, rýsuje, porovnává délky úseček. Modeluje rovné a lomené čáry.	Osvojení si správných návyků při rýsování. Kreslení a rýsování křivých, rovných a lomených čar. Označení bodů a úseček. Rýsování, měření a odhad délky úsečky na cm, porovnávání úseček. Základní jednotky délky - m, cm.	Prv, PČ, VV	
Umí číst minuty, orientuje se v kalendáři - den, měsíc, rok. Umí číst z tabulek a grafů.	Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Základní jednotky času. Závislost různých činností na průběhu času během dne, grafické znázornění. Závislost různých činností během týdne, měsíce.	Prv	

Tabulka 34 Matematika 2.ročník

Díčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ ČISLA A POČETNÍ OPERACE			
<p>Žák: Orientuje se v desítkové soustavě do 1 000. Aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých kontextech sémantických i strukturálních. Rozvíjí porozumění pro jednoduché kmenové zlomky. Užívá závorky.</p>	<p>Numerace v oboru do 1000. Modelování situací v prostředích sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště. strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny. Propedeutika kmenových zlomků v kontextu části (počtu veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce).</p>	PRV	
<p>Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1 000. Zapisuje a čte čísla v oboru do 1 000. Chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. počet, délka, obsah, čas, peníze)</p>	<p>Porovnávání čísel v různých prostředích. Číselná osa. Číselné řady. Zaokrouhlování. Evidence souboru dat tabulkou.</p>	PRV Ja	
<p>Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1 000 jak k modelování adresy, stavu, tak i změny a porovnání. Porovnává trojčíferná čísla pomocí číselné osy.</p>	<p>Číselné rytmy a pravidelnosti. Sémantické modely čísel osy Trojí role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost). Pohyb po číselné ose- propedeutika záporných čísel. Číselná osa jako nástroj modelování např. úloh o věku.</p>		
<p>Má vhled do čtyř základních operací, z paměti provádí jednoduché operace, písemně zvládá sčítání, odčítání, násobení v oboru do 1 000. Dělí i se zbytkem v oboru probraných násobílek. Využívá početní operace k modelování sémantických situací.</p>	<p>Paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení. Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem písemné násobení obvyklým i indickým způsobem. Paměťové dělení v rozsahu malé násobílk. Dělení se zbytkem.</p>	PČ JČ, PRV	
<p>Umí modelovat a řešit slovní úlohy využívající čtyř základních početních operací. Umí tvořit analogické úlohy. Rozumí kombinatorickému pojetí násobení. Ovládá některé řešitelské strategie jako pokus- omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace.</p>	<p>Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích: sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland strukturálních: součtové trojúhelníky, násobílkové obdelníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselná kouzla algebrogramů, indického násobení,... Kombinatorické situace.</p>	PRV	

Tabulka 35 Matematika 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>Žák:</p> <p>Umí pracovat s krychlovými tělesy ve třech různých jazycích. Poznává různé trojúhelníky a čtyřúhelníky i nekonvexní, kružnice, dále kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli. Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti, rovinná souměrnost.</p> <p>Umí naryšovat rovinné útvary. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D, modeluje. Využívá čtverečkováného papíru jazyka, šipek k propedeutice souřadnic v 2D.</p>	<p>Učivo:</p> <p>Rovinné útvary: čtverec, obdelník, čtyřúhelník, pěti a šestiúhelník, trojúhelník- rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích.</p> <p>Geodeska a čtverečkováný papír, mřížový útvar.</p> <p>Orientace v rovině v prostředí cyklotras.</p> <p>Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přastavby krychlové stavby.</p> <p>Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan.</p> <p>Sítě těles. Měření: obvod, obsah, objem.</p>	<p>PČ, VV</p> <p>PRV,</p> <p>PRV,</p> <p>VV, PČ</p> <p>PRV</p>	

Tabulka 36 Matematika 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
C/ ZAVISLOST A PRACE S DATY			
<p>Žák:</p> <p>Prohlubuje si znalosti o měření času v různých kontextech (minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce, roky)</p>	<p>Hodiny, kalendář včetně úloh o věku. Aritmetika ciferníku.</p>	<p>PRV,</p>	
<p>Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí, znaků, slov, tabulek a grafů.</p> <p>Pracuje s daty- umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem.</p> <p>Nabývá vzhledu do statistického souboru. Prohlubuje své zkušenosti s kombinatorickými situacemi.</p>	<p>Závislosti v různých aritmetických prostředích: sémantických: autobus, krokování, a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, cyklotrasy a autobusové linky, výstaviště, rodina.</p> <p>strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdelníky, hadí a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla, geometrických: cesty ve čtvercové mříži, mřížové i nemřížové objekty parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa.</p> <p>Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti. Práce s parametrem jako propedeutika funkčního myšlení.</p>	<p>PRV</p>	
<p>Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1 000.</p> <p>Používá některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelnosti a závislosti.</p>	<p>Dopřilování chybějících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka).</p> <p>Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům.</p> <p>Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny..)</p> <p>Organizační principy.</p>	<p>PRV</p> <p>PČ, PRV, JČ</p>	

Tabulka 37 Matematika 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Řeší úlohy na porovnávání trojčiferných čísel.	Čtení a zápis čísel, porovnávání čísel. Počítání a řazení po jednotkách, desítkách a stovkách. Zaokrouhlování čísel na desítky.		
Užívá číselnou osu do 1000. Porovnává trojčiferná čísla pomocí číselné osy.	Vyhledávání, zobrazení a porovnávání čísel pomocí číselné osy. Zakreslení daného čísla na číselné ose.	Prv, AJ	
Násobí deseti. Umí používat multiplikační třídu i v kontextu (násobení a dělení).	Sčítání a odčítání do 1000. Sčítání a odčítání násobků sta. Písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel a provedení samostatné kontroly výpočtů. Zavedení pojmů sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl. Rozklad čísla v desítkové soustavě. Předběžný odhad výsledku řešení. Násobení jako opakované sčítání. Řada násobků od 1 do 10. Automatizace násobení a dělení. Zavedení pojmů činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl. Záměna činitelů. Provedení samostatné kontroly početních výkonů.		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řešení a vytváření jednoduchých a složených slovních úloh na násobení a dělení. Řešení úloh typu n-krát více a n-krát méně. Samostatné provedení stručného zápisu slovní úlohy.		
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Rýsování přímek a polopřímek. Rýsování a měření úseček s přesností na mm. Jednotky délky a jejich převody. Označování průsečíků dvou přímek. Provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností. Rýsování kružnic. Konstrukce trojúhelníku.	PČ	
Pozná různé trojúhelníky a čtyřúhelníky (i nekonvexní), kružnici, dále kvádř, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli. Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti (rovinná souměrnost). Umí narysovat rovinné útvary. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost. Využívá čtverečkovaný papír.	Rozeznání jednoduchých souměrných tvarů v rovině - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec. Měření a výpočet obvodu jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran.	PČ, VV, Prv	
Pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem, organizuje soubor dat. Seznamuje se s pojmem statistický soubor.	Doplňování číselných a obrázkových řad. Řešení matematických hádanek a rébusů.	ČJ	
Jednoduše dělí celek - seznamuje se se zlomky.	Pojem celek. Části celku. Pojmy polovina, třetina, čtvrtina.		

Tabulka 38 Matematika 3.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
<p>Žák: Počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává) a zaokrouhluje v číselném oboru do 1 000 000. Využívá početní operace k modelování - ní sémantických situací. Umí řešit vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n.</p>	<p>Učivo: Numerace v oboru do 1 000 000. Pořadí početních operací. Modelování situací v prostředích: sémantických: autobus, krokování, a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště.</p>	<p>PŘ, VL JČ, PŘ, VL</p>	
<p>Nabývá zkušenosti s pojmem parametr.</p>	<p>strukturálních: stovková tabulka, hadí a pavučiny. Kmenové zlomky v kontextu částí (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce).</p>		
<p>Buduje procept vícemístných přirozených čísel a operací s nimi. Dělí dvoumístným číslem (se zbytkem). Má vytvořenou představu záporného čísla jako adresy. Umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky). Seznamuje se s jazykem písmen.</p>	<p>Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, písemné násobení obvyklým i indickým způsobem. Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem). Pohyb po číselné ose - propedeutika záporných čísel. Algebrogramy, hadí, pavučiny.</p>		
<p>Provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentaci, změnu měřítka). Nabývá zkušenosti relací na zlomcích a operací se zlomky.</p>	<p>Porovnávání čísel v různých prostředích. Číselné řady. Zaokrouhlování. Měření a zaokrouhlování údajů. Číselné rytmy a pravidelnosti. Sémantické modely čísel osy. Trojí role čísla na číselné ose.</p>		
<p>Řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem. Umí tvořit analogické úlohy. Rozumí kombinatorickému pojetí násobení.</p>	<p>Využívá aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích sémantických a strukturálních. Kombinatorické situace.</p>	<p>JČ</p>	
<p>Rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram). Rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím.</p>	<p>Evidence souboru dat tabulkou. Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka). Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů. Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny). Organizační principy.</p>	<p>PRV</p>	

Tabulka 39 Matematika 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>Žák: Rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesa i v prostředí čtverečkového papíru. Umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). Aktivně používá některé geometrické jazyky.</p>	<p>Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti a šestiúhelník, trojúhelník-rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý, kruh a kružnice v úrzných prostředích. Šipkový zápis rovinného útvaru. Chirurgie, Sova. Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby. Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan. Sítě těles.</p>	PČ	
<p>Ziskává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek Poznává různé jednoduché mnoho-úhelníky.</p>	<p>Měření a poměřování. Evidenze údajů. Kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce).</p>		
<p>Rozvíjí představy o kolmosti, rovno- běžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje).</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímek. Popis konstrukce kolmice a rovnoběžek. Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček. Reprezentace úhlů pomocí hodin.</p>	JČ, VL	
<p>Rozvíjí představy o obvodu, obsahu a objemu prostřednictvím čtvercové sítě. Uvědoměle pracuje s jednotkami.</p>	<p>Parkety, dřívková geometrie. Geodeska a čtverečkováný papír, mřížový útvar. Určování obsahu útvaru metodou rámování. Měření: obvod, obsah, objem.</p>	PRV	
<p>Rozvíjí představy o středové i osové souměrnosti. Využívá čtverečkováný papír jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D.</p>	<p>Středová i osová souměrnost. Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa.</p>	PČ, VV	

Tabulka 40 Matematika 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
C/ ZÁVISLOST A PRÁCE S DATY			
<p>Žák: Používá tabulky k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy. Pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem. Nabývá vhled do statistického souboru.</p>	<p>Učivo: Závislosti v různých prostředích aritmetických sémantických strukturálních i geometrických. Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti. Práce s parametrem jak propedeutika funkčního myšlení.</p>	PČ, VV JČ, PR, VL	
D/ NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLEMY			
<p>Žák: Ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus- omyl, řetězení, od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace. Objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy.</p>	<p>Učivo: Úlohy v různých prostředích sémantických: autobus, krokování, schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště rodina strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla geometrických: parkety, dřívka.</p>		

Tabulka 41 Matematika 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Umí účelně propojovat písemné a paměťové počítání (i s použitím kalkulačky).	Počítání do 10 000 po jednotlivých číselných řádech. Čtení, psaní a zobrazování čísel na číselné ose do 10 000. Porovnávání čísel do 10 000, řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobením a dělením. Rozkládání čísel v desítkové soustavě v oboru do 10 000. Vlastnosti sčítání a vlastnosti násobení. Pamětné sčítání a odčítání čísel, která mají nejvýše 2 číslice různé od 0. Pamětné násobení a dělení čísel do 10 000 jednociferným číslem.	Př, VI	
Počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 10 000. Vnímá jednoduché zlomky.	Písemné sčítání a odčítání čísel. Písemné algoritmy násobení a dělení. Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemné dělení jednociferným dělitelem.	AJ	
Uplatňuje znalosti zaokrouhlování v daném číselném oboru a porovnává s jinými údaji.	Zaokrouhlování čísel na stovky, tisíce. Samostatné provedení odhadu výsledku řešení a kontrola výpočtu.		
Řeší a tvoří slovní úlohy s osvojenými početními operacemi. Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy.	Řešení slovních úloh vedoucích k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně). Řešení slovních úloh na dva až tři početní výkony.	ČJ	
Rozšíření zkušeností s dalšími tělesy v prostředí čtverečkovaného papíru. Rozvíjení představ o kolmosti, rovnoběžnosti a shodnosti, síťedové i osové souměrnosti. Ziskává zkušenosti s měřením v geometrii, včetně některých jednotek. Seznámí se s obsahem obdélníku a čtverce a jejich jednotek.	Určování os souměrnosti. Nakreslení souměrných útvarů, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. Určování souměrnosti modelováním, překládáním apod.	PČ	
Uplatňuje poznatky o rovinných útvarech a aplikuje je v konkrétních úlohách.	Sestrojení kružnice s daným středem a daným poloměrem. Sestrojení libovolné kružnice a měření poloměru dané kružnice.	PČ, VV	
Rozlišuje části celku.	Dělení celku na jednotlivé části - zlomky.		
Provádí konstrukce, modeluje. Aplikuje získané poznatky v praktickém živoětu.	Určování vzájemné polohy dvou přímek v rovině. Kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíků. Rýsování kolmice k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou.	Př	

Tabulka 42 Matematika 4.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
A/ ČISLA A POČETNÍ OPERACE			
<p>Žák: Počítá včíselném oboru přes 1 000 000. Dělí trojmístným číslem se zbatkem. Umí řešit jednoduché úlohy s parametrem a zobecňovat získané poznatky. Umí řešit jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty.</p>	<p>Numerace i v oboru přes 1 000 000. Pořadí početních operací. Modelování situací v prostředích sémantických: autobus, krokování, a schody, děda Lesoň, Biland strukturálních: stovková tabulka, hadí pavučiny. Zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec). Desetinná čísla. Obdelníková čísla, dělitelnost, grafy dělitelů.</p>	PŘ, VL	
<p>Počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy). Řeší jednoduché rovnice a soustavy rovnic, přičemž využívá i jazyk písmen. Umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel. Dělí dvoumístným číslem (se zbytkem). Umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky).</p>	<p>Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. Bilandská a ciferníková aritmetika, triády. Písemné dělení dvou- místným číslem (se zbytkem). Pohyb počíselné ose včetně záporných čísel. Násobilkové obdelníky, šipkové grafy, hadi. Rovnice v různých prostředích (Lesoň, hadi, myslím si číslo).</p>		
<p>Provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítka). Provádí operace se zlomky. Rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s nimi operovat.</p>	<p>Porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování. Číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti. Figuralní čísla. Uspořádání desetinných čísel a zlomků a jejich znázornění na číselné ose.</p>	PŘ, PČ	
<p>Řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem. Umí tvořit analogické úlohy. Buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfizmu, zobecnění a substituce.</p>	<p>Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland. strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdelníky, hadi a pavučiny stovková tabulka, sčítací tabulky, nepo- sedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, indické násobení, ... Kombinatorické situace, pravděpodobnost a náhoda.</p>	PŘ	

Tabulka 43 Matematika 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
B/ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>Žák: Rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovin- nými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy (čtyřlístěn). Umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). Aktivně používá některé geometrické jazyky. Umí řešit jednoduché výpočto- vé i konstrukční úlohy o trojúhelníku i o některých čtyřúhelnících a pravidel- ných mnohoúhelnících.</p>	<p>Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřú- helník, trojúhelník (rovnoramenný, rovno- stranný, pravouhlý), kruh a kružnice. Pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlo- příčky. Konvexní a nekonvexní mnohoú- helníky. Klasifikace útvarů. Šípkový a souřadnicový zápis rovinného útvary. Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys. Popis konstrukce a přestavba krychlové stavby. Koule, ku- žel, válec, kvádr, jehlan, čtyřlístěn. Síť těles. Reprezentace úhlů.</p>	PČ	
<p>Prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii. Poznává pravidelné mnoho- úhelníky, určuje jejich obvod, sezna- muje se s jejich konstrukcí.</p>	<p>Měření a zaokrouhlování získaných údajů. Evidence údajů. Zlomky v konte- xtu části (úsečky či rovinného obrazce)</p>		
<p>Upevňuje představy o kolmosti, rovno- běžnosti, shodnosti, podobnosti, posu- nutí, otočení. Má představu o vzájemné poloze pří- mek a rovin ve 3D. Upevňuje předsta- vy o obvodu, obsahu, objemu. Prohlu- buje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovninných útvarů. Uvědoměle pracuje s jednotkami.</p>	<p>Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek. Konstrukce čtverce a obdélníků pomocí jejich úhlopříček. Parkety, čtverečkova- ný papír, mřížový útvar. Určování obsahu útvaru metodou rámo- vání. Jednotky délky, obsahu a objemu, včet- ně nestandardních jednotek. Určování obvodu a obsahu 2D útvarů. Určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu. Síť krychle, kvádru, tetraedru, trojbokého hranolu.</p>	PČ	
<p>Rozvíjí představy o středové i osové souměrnosti. Pracuje se souřadnicemi v 2D s využitím čtverečkovaného papíru.</p>	<p>Středová i osová souměrnost. Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, Krychlové stavby a krychlová tělesa. Osa úhlu.</p>	PČ	

Tabulka 44 Matematika 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
C/ ZÁVISLOST A PRÁCE S DATY			
<p>Žák: Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem,</p>	<p>Evidence souboru dat tabulkou, organi- zační principy. Doplnění scházejících údajů do strukturované tabulky. Sloup- cový graf. Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů: Vennovy diagramy, vývojové diagramy.</p>	JČ, PŘ	
<p>Vytváří projekty orientované ke statis- tice (sběr dat a jejich z základní zpra- cování). V některých situacích umí použít písmeno ve funkcích isla. Zapisuje proces, tvoří program pro situaci s jedním parametrem. Umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace.</p>	<p>Závislosti v různých prostředích arit- metických, sémantických i strukturál- ních. Propedeutika statistiky pravděpodob- nosti. Průměr.</p>	JČ, TV, PŘ	

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
D/ NESTANDARTNÍ APLIKACNÍ ÚLOHY A PROBLEMY			
Žák: Ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na pouhly, simplifikace. Objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy.	Úlohy v různých prostředích: sémantických: autobus, krokování, schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina. strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadí a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla. geometrických: parkety, dřívka.		

Tabulka 46 Matematika 5.ročník (Fraus)

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Umí zpracovat databázi propojováním písemného a paměťového počítání (i s použitím kalkulačky).	Řešení logických úloh, vyhledávání detailu v celku, sudoku. Využití kalkulátoru. Využití PC programu.		
Vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování). Umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace.	Závislosti a jejich vlastnost (přímá úměrnost). Lineární graf. Tabulky posloupnosti přímé úměry. Vyhledávání informací z jízdního řádu.	ČJ, PĚ	
Rozšíření poznání o dalších tělesech. Umí řešit jednoduché výpočtové a konstrukční úlohy o trojúhelníku. Má představu o vzájemné poloze přímk a rovin 3D. Pracuje s pojmy obsah, obvod, objem.	Konstrukce obdélníku, čtverce. Rozeznání a sestavení různých druhů trojúhelníků (rovnoramenný, rovnoramenný a pravouhlý). Modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (používání stavebnic, krabiček, špejlí a spojovacího materiálu).	PČ	
Osvojuje si římské číslice. Řeší jednoduché rovnice. Umí řešit pomocí modelů úlohy se závorkami v oboru celých čísel.	Čtení a zápis čísel větší než milion (používání distributivnosti, asociativnosti, komutativnosti a znalost přednosti v pořadí výpočtů).		
Počítá v číselném oboru přes 1 000 000. Umí řešit jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly.	Písemné sčítání a odčítání přirozených čísel. Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel. Písemné odčítání dvou přirozených čísel. Písemné násobení a dělení čtyřciferným činitelem. Písemné dělení dvojciferným dělitelem. Dělení se zbytkem.	PĚ, PČ	
Zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 1 000 000. Odhaduje, kontroluje a umí ověřit správnost výsledků. Používá odhady v konkrétních situacích.	Zaokrouhlování v celém oboru přirozených čísel. Samostatné provádění kontroly výpočtu, práce s kalkulačkou.	VI	
Samostatně řeší a tvoří jednoduché i složené úlohy, ve kterých používá osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Řešení jednoduchých a složených slovních úloh vedoucích k více výpočtům s přirozenými čísly (kombinace matematických operací). Využití zápisu výpočtu pomocí závorek.	PĚ, VI, ČJ	
Dělí celek na jednotlivé části, sčítá je a odčítá. Desetinná čísla	Sčítání a odčítání zlomků a des. čísel.		
Chápe a dokáže prakticky použít čtvercovou síť a vypočítá obsah daného obrazce v ploše i v prostoru.	Užívá základních jednotek obsahu m ² , cm ² . Jednotka obsahu mm ² s využitím milimetrového papíru. Řešení slovních úloh na výpočet obsahu obdélníku a čtverce.	PČ	

Tabulka 47 Matematika 5.ročník

5.3. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků, vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových, životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je dělen do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní

bohatství regionu i celé země. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody poznávají žáci Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu. V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování 1. Pomoci. Osvojují si bezpečně chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Výuka této oblasti je realizována prostřednictvím předmětů **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda**

Prvouka se vyučuje v 1. - 3. ročníku

1. ročník - 2h

2. ročník - 2h

3. ročník - 2h

Přírodověda a vlastivěda se vyučují:

Ve 4.ročníku 3h a v 5. ročníku 3+ 1h.

5.3.1. Vyučovací předmět: Prvouka

cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
2. orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

3. orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
4. rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
5. poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
6. samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
7. utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
8. přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
9. objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
10. poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
11. poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

cíle v oblasti postojů:

1. jsem školák
2. pozitivní vztah ke vzdělávání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci
3. negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí
4. chci se chovat správně
5. pozitivní vztah k přírodě a její ochraně
6. staří a postižení lidé, malé děti, těhotné ženy a slabí jedinci si zaslouží ochranu a pozornost
7. chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku
8. zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu

cíle v oblasti dovedností a schopností:

1. sdělit svoji adresu
2. používat prakticky základní formy společenského styku
3. připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti
4. zapsat počasí pomocí dohodnutých značek
5. umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí
6. provádět základní úkony osobní hygieny
7. pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit
8. zapojit se do her s ostatními dětmi
9. napsat svoji adresu a adresu školy
10. orientovat se bezpečně v kalendáři, přečíst na hodinách čas na hodiny a minuty
11. pečovat o pokojové rostliny
12. zhotovit jednoduché krmítko a doplnit ho krmivem

13. pohybovat se podle pravidel pro chodce
14. v okolí školy a bydliště umět určit světové strany
15. dodržovat dopravní kázeň připravovat se na roli cyklisty
16. třídit odpady
17. pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování
18. podle instrukce provést jednoduchý pokus
19. měřit délku a teplotu
20. přiložit náplast na ránu a jednoduchý obvaz, změřit teplotu

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k zakládání pokusů, pozorování, experimentování. Získané výsledky pak žák porovnává a vyvozuje z nich závěry. Nabízíme různé zdroje informací a vedeme žáky k třídění těchto informací.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení, a tím učíme žáky řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, tyto postupy pak prakticky ověřuje. Společně vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákům sledovat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

Nabízíme žákům různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákům porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu. Vedeme žáky k efektivnímu využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Umožňujeme žákům podílet se na utváření pravidel práce v týmu a tím se žáci učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla. Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské

Umožňujeme žákům rozhodnout se podle dané situace, poskytnout pomoc dle svých možností. Vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence pracovní

Poskytujeme žákům různé nástroje, pomůcky a tím vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů, vybavení a dodržování vymezených pravidel. Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Cílové zaměření předmětu prvouka v 1., 2. a 3. ročníku

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 1. ročníku směřuje k:

1. utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
2. rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
3. utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
4. přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
5. objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnu uspět
6. poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Tematické okruhy v předmětu prvouka v 1. ročníku

1. Moje škola- co se děje ve škole, co dělají žáci, ve třídě, místo kde žijeme
2. Kde bydlím- v obci, okolí bydliště
3. Jsem chodec- na chodníku, na silnici, přecházení vozovky, cesta do školy
4. Pozorujeme stromy- listnaté stromy, život stromu, poznáváme stromy
5. Ovoce a zelenina- kořen, stoněk, list, plod, plody uchovávají semena
6. Jsem jedinečná bytost- každý jsme jiný, nikdo není jako já, co máme společného, děti jako já
7. Moji spolužáci- pravidla naší třídy, pravidla jsou důležitá, všímáme si pocitů druhých
8. Moje rodina- rodina je důležitá, rodiny vypadají různě, příbuzenské vztahy
9. Hospodaření- jak hospodařit s kapesným, v obchodě, co potřebujeme nakoupit
10. Zdravá výživa- pravidla zdravé výživy
11. Chci mít zdravé zuby- jak zuby rostou, k čemu je potřebujeme, chceme mít zdravé zuby
12. Z čeho jsou věci kolem nás- věda nám pomáhá, budujeme laboratoř, jak zkoumáme, zkoumáme vlastnosti látek, třídíme odpad
13. Zvířata domácí a volně žijící- moje zvířátko, co dělá chovatel, staráme se o psa, rozumíme chování psů, domácí zvířata, zvířata v lese
14. První květy jara- jarní květiny
15. Jak lidé pracují- práce v lese, dřevo- důležitý materiál, les- náš přítel
16. Člověk a čas- když spěcháme, když čekáme, kolik je hodin, čtvrt, půl, třičtvrtě, celá, den a noc, denní činnost, zdravý den, týden, dny, týdny, měsíce, rok, kalendář, následnost událostí
17. Naše tělo ve zdraví a nemoci- naše tělo, co potřebujeme k životu, nemoc, naše smysly, jak poznáváme svět, co dělat, když
18. Opakování

Tematické okruhy v předmětu prvouka ve 2. ročníku

1. Učení nás baví
2. Na cestách- plán okolí školy, světové strany, krajina z výšky, plán obce, v dopravních prostředcích, dopravní značky
3. Život dříve a nyní- v městském bytě před 100 lety, na městské ulici před 100 lety, město před 100 lety, město dnes, co najdeme ve městě, 28. říjen, výročí vzniku republiky
4. Vyrůstáme v rodině- moji předkové, vývoj člověka, rodokmen, žijeme spolu
5. Média- informace i zábava- svět sdělovacích prostředků, zpráva a zábava, o čem a jak nás přesvědčuje reklama, počítač a klávesnice
6. Dny všední a sváteční- hodina má 60 minut, den má 24 hodin, rok má 12 měsíců, všichni slaví Vánoce, Vánoce u nás a jinde
7. Různost je zajímavá- Alex žije ve Francii- způsob života, život v jiném prostředí
8. Naše tělo ve zdraví a nemoci- úžasné tělo, souhra soustav, dýchání, oběhová soustava, krevní oběh, nervová soustava, kdy voláme pomoc, nemocnice- úrazy, kdo tam pracuje, význam povolání
9. Právo na bezpečí- věci o kterých se těžko mluví, co musíme říct dospělým
10. Jsem cyklista- jízdí kolo a vybavení, na kole, na bruslích, na koloběžce
11. Zkoumáme vodu- voda je vzácná, pokusy s vodou, oblaky, déšť, podoby vody v přírodě, voda v krajině, život v rybníce a jeho okolí, voda v domácnosti, úprava pitné vody, čištění odpadních vod
12. Opakování

Tematické okruhy v předmětu prvouka v 3. ročníku

1. Krajina a její obraz na mapě- sestavujeme plán třídy, plán ulice, používání plánu, pravidla platící pro chodce, bezpečně na kole, zemský povrch, měření výšky v krajině, čtení z map, typy map, jak využíváme krajinu, jak měníme krajinu
2. Pravidla lidského soužití- dokážeme se dohodnout, odmítnutí, řešení sporů v rodině, 17. listopad, soužití vyžaduje pravidla, zákony stanovuje parlament
3. Jak lidé pracují, nakupují, prodávají- prodej, nákup, výroba, samoobsluha, hospodaření, měříme délku, objem, hmotnost
4. Poznáváme své tělo- potrava, vitamíny, minerální látky, živiny, stres, zmírnění stresu
5. Všudypřítomný vzduch- měříme teplotu vzduchu, hlavní složky vzduchu, oheň, povolání- hasič
6. Jak žili naši předkové- od sledování pravidelností k letopočtu, archeologické nálezy, první lidé, vznik zemědělství, proměna zemědělství soužití a spolupráce vyžadují pravidla
7. Proč a jak se slaví Velikonoce- křesťanské Velikonoce
8. Život na louce a na poli- semena, co potřebují rostliny k životu, půda, domov rostlin a živočichů, zvětrávání půdy, pole, pěstujeme jídlo, oblečení i palivo, louka
9. Co je uvnitř počítače- jak počítač, čipy, plánujeme výlet
10. Opakování

Očekávané výstupy- 1. období

Místo, kde žijeme

žák:

1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé kolem nás

žák:

1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
2. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
3. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
4. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Lidé a čas

žák:

1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
2. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
3. uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Rozmanitost přírody

žák:

1. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
2. roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví

žák:

1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
2. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
4. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Díčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo kde žijeme			
Žák: Zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitelky školy. Orientuje se v prostředí školy. Zná cestu do školy. Orientuje se ve škole, rozmístění tříd školní družiny, jídelna	Orientace ve škole, znalost pravidel a rolí ve škole. Popis polohy v prostoru. Bezpečná cesta do školy	Jč	
Žák: Rozpozná nebezpečná místa. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	Chování chodce na chodníku a na silnici bez chodníku, přecházení vozovky na přechodu pro chodce a mimo něj. Nebezpečná místa na cestě do školy.		
Žák: Zná vlastní adresu, okolí svého bydliště. Začlení svou obec do příslušného kraje ČR. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, umí vyjádřit různými způsoby její estetické hodnoty.	Adresa, charakteristika místa bydliště obchody a služby v úrzných typech sídel. Kladný vztah k vlastní obci.		
Žák: Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	Vlivčnosti člověka na krajinu.		
Lidé kolem nás			
Žák: Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vychází a dodržuje pravidla soužití ve škole.	Život a vzdělávání dětí z různých částí světa. Pocity lidí v různých situacích rozvoj empatie. Pravidla třídy a pravidla ve společnosti.	Jč	
Žák: Rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti prarodiče, teta, strýc). Vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností. Vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny. Uvědomuje si rozdíly mezi právem a povinností v souvislosti s rolí v rodině.	Význam rodiny. Typy rodin. Příbuzenské vztahy v užší a širší rodině.	Jč	
Žák: Používá peníze v běžných situacích.	Skupiny potravin v obchodě. Ceny nejběžnějšího zboží. Hospodaření- rozhodování o kapesném.	M, Jč	
Žák: Odvozuje význam a potřebu různých profesí, povolání a pracovních činností.	Profese ve škole. Profese, které se podílejí na péči o les. Práce v truhlárně.	VV	

Tabulka 48 Prvouka 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo kde žijeme			
Žák: Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy. Rozlišuje světové strany.	Dopravní síť v okolí školy, v obci. Použití plánu. Určování světových stran.	M	
Žák: Pozná dopravní značky, zná pravidla pro cyklisty, výbavu cyklisty. Rozlišuje bezpečné chování v autě a hromadné dopravě.	Dopravní značky a jejich rozdělení. Pravidla upravující chování cyklisty Povinná výbava cyklisty v silničním provozu. Bezpečné chování cestujícího v autě, hromadné dopravě.	VV, Pč	
Žák: Zná vlastní adresu, okolí svého bydliště. Začlení svou obec do příslušného kraje ČR. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolí krajiny, umí vyjádřit různými způsoby její estetické hodnoty.	Orientační body a významné linie obce a místní krajiny. Části naší obce Sousední obce, města podle světových stran nebo významných linií. Dopravní síť oblasti.		
Žák: Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	Význam, funkce vybraných budov v obci. Proměny obce v čase (město). Památky, jejich význam.		
Lidé kolem nás			
Žák: Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole.	Hodnocení vlastní práce a práce ve skupině podle kritérií.		
Žák: Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Dohlíží na dodržování pravidel soužití ve třídě. Zná role rodinných příslušníků, orientuje se v širších rodinných vztazích, hovoří o významných událostech v rodině, vyjmenuje povolání členů rodiny, zná běžné domácí práce.	Vnější projevy člověka, které vypovídají o kultuře, z níž přichází (oblékání, jídlo, hudba, hry, pravidla chování). Rozdíly a sdhyomezi lidmi z různých kultur. Role a odpovědnost členů rodiny včetně dětí.	VV	
Žák: Orientuje se v této problematice.	Příklady médií. Cílová skupina a zaměření vybraných periodik, programů. Příklady rubrik, kterými vybraná média oslovují své čtenáře. Počítač a klávesnice.		
Žák: Chápe její význam a úlohu. Odvozuje význam a potřebu různých profesí, povolání a pracovních činností.	Všichni potřebují vodu- hospodaření s vodou. Profese ve zdravotnictví.		

Tabulka 50 Prvouka 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Člověk a jeho zdraví			
Žák: Pojmenuje základní části lidského těla, uplatňuje správný pitný režim, sestavuje denní režim s ohledem na pohybové aktivity, zná zásady správné životosprávy, dodržuje hygienické návyky, rozliší nemoc, úraz, pozná projevy běžné nemoci, ví, jak se zachovat při drobném poranění, zná zásady správného chování u lékaře.	Přehled orgánových soustav a jejich význam. Typy úrazů a jednání dítěte při nich- první pomoc. Vývoj dítěte- člověka. Základní přetoby v různých obdobích. V nemocnici.		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání)- kdyhledat pomoc. Chování v roli svědka nebezpečné situace.		
Rozmanitost přírody			
Žák: Pozoruje viditelné proměny v přírodě, v jednotlivých ročních obdobích. Svá pozorování zapisuje domluvenými značkami. Zná pojmy ovoce, zelenina, zemědělské plodiny. Rozlišuje druhy zeleniny a ovoce. Zná stavbu těla rostlin. Stará se o pokojové rostliny. Popíše, jak se starat o domácí zvířátko.	Voda v přírodě. Ekosystémy v blízkosti vodních ploch. Vodní živočichové. Proměny života ve vodě a okolo vody v průběhu roku.		
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.	Voda- vlastnosti. Pokusy s vodou, skupenství. Počasí, mraky. Vybrané veličiny a jejich měření.		
Lidé a čas			
Žák: Žák využívá časové údaje při řešení situací v běžném životě. Rozlišuje části dne, určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny, vyjmenuje měsíce kalendářního roku, přiřadí k nim volnočasové aktivity, vyjmenuje měsíce školního roku, přiřadí k nim důležité mezníky.	Čtení hodin.	M	
Jmenuje jednotlivé svátky a dokáže o nich hovořit.	Svátky v roce.		
Přiřazuje charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce. Přiřadí členy rodiny k časovým pojům. Zná zorný jednoduchý rodokmen- strom života.	Rodokmen naší rodiny. Generace prarodičů. Bydlení ve městě před 100 lety.	M	

Tabulka 51 Prvouka 2. ročník

Díčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák:			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo.	Sestavování plánu. Světové strany v prostoru i na plánu. Rozdíly mezi plánem a mapou.		
Uplatňuje pravidla silničního provozu. Řekne a zakreslí nebezpečná místa.	Řešení některých dopravních situací z hlediska chodce, cyklisty.	M	
Vyznačí polohu významných budov obce na plánu. Pracuje s regionální mapou, dává do souvislosti vyčtené údaje, řeky, silnice, obce. Rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří její estetické hodnoty.	Krajina v nejbližším okolí obce. Tvary zemského povrchu regionu. Vodstvo naší krajiny. Charakteristiky jednotlivých typů krajiny.		
Pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí.	Jak krajina ovlivňuje život v regionu. Jak člověk působí na životní prostředí v regionu.		
Lidé kolem nás			
Žák:			
Naslouchá názorům spolužáků, vychází vstřícně s požadavky, umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie.	Běžné příčiny konfliktů mezi kamarády. Jejich analýza a možná řešení. Přátelské chování v různých situacích.	Jč	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole.	Naše zkušenost s vytvářením a přijímáním pravidel. Pravidla ve státě jeho fungování.		
Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině. Hovoří o pravidlech chování v rodině, hovoří o své roli v chodu domácnosti.	Co přispívá k pohodě a spokojenosti v rodině. Co bývá často příčinou konfliktů v rodině. Jak lze nalézt společné řešení konfliktů.	Jč, Ja	
Dokáže vyjádřit svůj názor.	Kdy přijímáme a šíříme informace. Reklama, její cíl a působení. Jak získat informace o výrobcích. Čipy kolem nás- práce s počítačem.	VV	
Používá peníze v běžných situacích.	Zboží z daleka. Našeřápní a jejich důsledky pro životní prostředí.	VV	
Zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných, dokáže popsat, co se dělá při jednotlivých povoláních. Vyzdvihuje potřebu i význam povolání, uvědomuje si rozdíl mezi fyzickou a psychickou prací.	Výrobci, obchodníci, pracovníci služeb. Povolání haičs.		

Tabulka 52 Prvouka 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Rozmanitost přírody			
Žák: Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Ekosystém louky, rostliny a živočichové. Proč rostliny kvetou, rozmnožování rostlin. Kulturní rostliny, hospodářský význam.	VV	
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Vzduch- hry a pokusy. Hoření, hašení ohně.		
Lidé a čas			
Žák: Používá kalendář, vyhledá v kalendáři datum svého narození a narození svých blízkých, ví, kde získá informace o životě v dávných dobách.	Kalendáře, letopočty.	M, Ja	
Přiradí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce. Interpretuje báje a pověsti spjaté s místním okolím.	Řazení událostí vlastního života. Význam kronik a archivů pro poznávání minulosti Na venkově před 100 lety.	JČ	
Člověk a jeho zdraví			
Žák: Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Trávení. Složky stravy, vcharakterizuje jejich vliv na zdraví člověka. Zdravá výživa. Stres a jeho příčiny. Působení stresu na zdraví člověka. Jakým chováním lze stresu předcházet nebo jej minimalizovat.		
Vyjmenuje návykové látky, chápe jejich nebezpečí, chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Nebezpečné látky. Nebezpečnost návykových látek, jejich odmítnutí. Situace hromadného ohrožení. Význam konkrétních opatření.	VV, PČ	

Tabulka 53 Prvouka 3. ročník

5.3.2. Vyučovací předmět: Přírodověda

cílové zaměření vzdělávací oblasti: Viz. prvouka

cíle v oblasti postojů:

1. pozitivní vztah k ochraně přírody a životního prostředí
2. negativní vztah ke kouření, alkoholu, drogám, násilí a bezohlednosti mezi lidmi
3. technika musí člověku sloužit, ne ho ovládat, člověk je odpovědný za techniku
4. při práci odpovídám za bezpečnost svou i svých spolupracovníků
5. planeta Země je nepatrnou součástí vesmíru, která je značně ohrožena současným způsobem rozvoje civilizace

cíle v oblasti dovedností a schopností:

1. poznávat domácí zvířata, některé typické rostliny a živočichy volně žijící
2. poznávat nejběžnější nerosty a horniny vyskytující se v regionu
3. popsat známého živočicha, nalézt jeho zobrazení v atlasu, totéž u známých rostlin
4. změřit teplotu těla, přivolat pomoc, přiložit obvaz, uložit raněného do stabilizované polohy
5. měřit délku, hmotnost, objem, čas, teplotu
6. zaznamenat jednoduchá pozorování, zpracovat údaje do tabulky, pořídit jednoduchý nákres
7. pozorovat lupou
8. určit živočicha či rostliny s použitím atlasu
9. v přiměřené míře třídit informace
10. účastnit se práce ve skupině, vyřešit dílčí úkol, spolupracovat s ostatními
11. používat základní úkony první pomoci
12. sestavit podle návodu jednoduchý pokus, elektrický obvod

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

1. umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
2. umožňujeme žákům získávat informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
3. vytváříme různé aktivity, jimž se žáci dokážou dle zadání přizpůsobit

Kompetence k řešení problémů

1. zařazujeme metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům sami
2. učí se správně rozhodovat v různých situacích, vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
3. vedeme žáky k tomu, aby sami vyhledávali problémové lokality a skutečnosti v okolí jejich bydliště, tyto problémy pojmenovali a navrhovali řešení
4. požadujeme systematické řešení jednoduchých známých úkolů

Kompetence komunikativní

1. vedeme žáky k používání správné terminologie
2. umožňujeme žákům rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

3. učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
4. umožňujeme žákům vyhledat si informace z různých informačních zdrojů a využívat je ke své potřebě
5. využíváme komunitních kruhů k vyjadřování prezentací žáků
6. vyžadujeme od žáků dodržování pravidel diskuze

Kompetence sociální a personální

1. zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně
2. pracujeme ve skupině, učíme se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektujeme názory a zkušenosti druhých
3. zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků
4. umožňujeme žákům sdělovat hodnocení ostatních spolužáků a jeho zpětnou vazbu

Kompetence občanské

1. budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě
2. vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
3. vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, k tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
4. umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

1. umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
2. vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
3. vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
4. vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržování vymezených pravidel

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období:

Místo, kde žijeme

Žák:

1. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
2. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
3. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
4. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
5. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
6. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

Žák:

1. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (ve městě)
2. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu, řešení.
3. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
4. orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
5. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Lidé a čas

Žák:

1. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
2. využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek
3. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
4. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
5. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Rozmanitost přírody

Žák:

1. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody; princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
2. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročním obdobím
3. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
4. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
5. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
6. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
7. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

Žák:

1. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
2. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
3. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na

oprávněné nároky jiných osob

4. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
5. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
6. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
7. rozpozná život ohrožující zranění ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
8. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Obsah učiva ve 4. ročníku

1. Příroda a její zákonitosti
2. Poznáváme vesmír a Zemi- sluneční soustava, Země, obloha, světové strany
3. Zkoumáme horniny a minerály- hory, pohoří, horniny, půda, minerální látky
4. Zkoumáme vodu- voda, její vlastnosti, objem, život na Zemi
5. Pozorujeme změny v přírodě- podnebí, počasí, rostliny, živočichové
6. Pozorujeme živou přírodu- příroda živá, neživá, dýchání, rozmnožování, pohyb
7. Poznáváme člověka a lidské tělo- původ, vývoj, rozmnožování, nemoc, stáří
8. Pozorujeme přírodu kolem nás- přírodní společenstva lesa, louky, řeky, ochrana přírody

Obsah učiva v 5. ročníku

1. Příroda nás živí šatí- pole, sad, vinice, cizokrajné ovoce, biodpad
2. Dům v přírodě, příroda v domě- stavíme dům, kolem domu, nezvaní, zvaní hosté
3. Energie kolem nás- energie, šetření energií
4. Nebezpečí kolem nás- neviditelní nepřátelé, ochrana zdraví, hygiena
5. Člověk ničí, člověk napravuje- znečištěná voda, půda, práva přírody

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo, kde Žijeme			
Žák: Určí světové strany v přírodě, orientuje se podle nich.	Země Světové strany Magnetická síla		
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	Výskyt a těžišba významných hornin a minerálů. Sladká a slaná voda. Podnebí, podnebné pásy. Biomy světa. Chráněné oblasti ČR.		
Porovnává přírodu naší vlasti i v jiných zemích.	Podnebí, podnebné pásy. Biomy světa.		
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z přírodního hlediska.	Chráněná území ČR a regionu bydliště.		
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče, atlasy.	Voda v živých organismech. Adaptace organismů na podmínky v různých biomech světa. Adaptace organismů na změny počasí v průběhu roku. Znaky živých organismů- příjem vody a potravy, dýchání, rozmnožování, pohyb. Třídění rostlin. Třídění živočichů. Organismy různých společenstev. Určování organismů.	VV, PČ	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Využívání půdy člověkem. Voda pitná, užitková, znečištěná. Vliv člověka na přírodu, ochrana přírody.		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Zkoumáme magnetickou sílu. Zkoumáme půdu a její vlastnosti. Zkoumáme vlastnosti vody a její význam. Zkoumáme počasí. Třídíme rostliny. Třídíme živočichy. Zkoumáme sami sebe. Pozorujeme chráněné území.		

Tabulka 54 Přírodověda 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Lidé kolem nás			
Žák: Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	Sociální chování.	Jč, Ja	
Lidé a čas			
Žák: Rozeznává současné a minulé orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti.	Předchůdci člověka.		
Rozmanitost přírody			
Žák: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Horotvorná činnost. Horniny a jejich vznik. Minerály a jejich vlastnosti. Půda a její vlastnosti. Změny skupenství vody. Koloběh vody v přírodě. Voda jako životní prostředek. Měření objemu. Potravní vztahy v přírodě. Živá a neživá příroda. Přírodní společenstva. Vliv člověka na přírodní společenstva, ochrana přírody.	VV	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Vesmír, Slunce, Sluneční soustava. Gravitační síla. Střídání ročních období. Změny počasí v průběhu roku.	VV	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Společenstvo lesa, louky, vody. Životní projevy organismů. Potravní vztahy v přírodě. Organismy různých společenstev. Adaptace organismů na podmínky v různých biomech světa.	VV	
Člověk a jeho zdraví			
Žák: Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Orgánové soustavy. Minerální látky v živých organismech. Voda v lidském těle.		
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Vývojové etapy v životě člověka. Rozmnožování. Vývoj dítěte.		
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události.	Úrazy a první pomoc.		
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Nemoci.		
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	První pomoc při úrazech.		

Tabulka 55 Přírodověda 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák: Rozlišuje mezi náčrty plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy, a polokouli.	Podmínky pro pěstování rostlin v ČR. Zemědělské oblasti ČR. Ovoce tropických a subtropických oblastí. Globalizace. Podmínky ovlivňující kvalitu bydlení. Pokojové rostliny. Domácí mazlíčkové. Chráněná území.		
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, vlastnického.	Zemědělské oblasti ČR. Globalizace. Podmínky ovlivňující kvalitu bydlení. Zeleň v okolí bydliště. Výroba elektrické energie. Ochrana přírody v ČR.		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Ovoce tropických a subtropických oblastí. Globalizace. Pokojové rostliny Domácí mazlíčkové. Změny v krajině způsobené člověkem. Znečištění vzduchu, vody a půdy. Ochrana přírody.	VV, Pě, Aj	
Lidé kolem nás			
Žák: Vyjádří základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodrží pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci, městě.	Domov- aby se nám dobře žilo. Chování člověka vůči přírodě.	Jč	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Bioodpad. Globalizace. Šetření elektrickou energií. Změny v krajině způsobené člověkem. Ochrana přírody v ČR. Chování člověka vůči přírodě. Chráníme přírodu.		
Lidé a čas			
Žák: Využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Regionální zvláštnosti v oblékání a stravování. Využívání elektrické energie v minulosti a dnes. Změny v krajině způsobené člověkem. Ochrana přírody v regionu bydliště i v ČR. Seznamy zvláště ohrožených druhů rostlin a živočichů.	Ja	
Rozmanitost přírody			
Žák: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Podmínky pro pěstování rostlin v ČR. Zemědělské oblasti ČR. Polní plodiny. Ovocné dřeviny. Tropické a subtropické ovoce. Hospodářská zvířata. Podmínky ovlivňující kvalitu bydlení. Okrasné dřeviny. Pokojové rostliny. Nebezpečné organismy v našem domě. Bioodpad.	VV	

Tabulka 56 Přírodověda 5. ročník

Dílčí výstupy	Účivo	PT a MV	Poznámky
Rozmanitost přírody			
Žák:			
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Na poli. V sadu a na vinici. Rybníkářství. Příroda ve městě. Pokojové rostliny. Nebezpečné organismy v našem domě. Význam jednotlivých druhů živočichů pro přírodní společenstva.	VV	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	Polní plodiny. Ovocné dřeviny. Tropické a subtropické ovoce. Hospodářská zvířata. Bakterie. Plísňe ušlechtilé a škodlivé.		
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Zemědělství v ČR. V sadu a na zahradě. Hospodářská zvířata. Bioodpad. Podmínky ovlivňující kvalitu bydlení. Energetické suroviny. Výroba a distribuce elektrické energie. Šetření elektrickou energií. Hygiena. Čistící prostředky. Změny v krajině způsobené člověkem. Znečištění vzduchu, vody a půdy. Ochrana přírody.		
Člověk a jeho zdraví			
Žák:			
Využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Podmínky ovlivňující kvalitu bydlení. Hygiena. Imunitní systém lidského těla.		
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Místo pro učení. Ochranné prostředky při volnočasových aktivitách.	Jč	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	Bezpečné zacházení s elektrickou energií. Zacházení s nebezpečnými látkami. Bezpečnost při volnočasových aktivitách. Chování při živelných pohromách.		
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Imunitní systém lidského těla. Zacházení s nebezpečnými látkami. Bezpečnost při volnočasových aktivitách. Chování při živelných pohromách. Zdravotní rizika spojená se znečištěným vzduchem, vodou a půdou.	Jč	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	První pomoc při poranění elektrickým proudem. První pomoc při požití nebezpečných látek.	Jč	

Tabulka 57 Přírodověda 5. ročník

5.3.3. Vyučovací předmět: Vlastivěda

Cílové zaměření vzdělávací oblasti: Viz. prvouka, přírodověda

cíle v oblasti postojů:

1. mám rád místo, kde žiji, vážím si tradic rodiště, regionu i celé vlasti
2. patřím k svému národu, jsem na něj hrdý
3. vážím si tradic a kultury ostatních národů a etnik, respektuji jejich svobodu a nezávislost
4. mám úctu k lidským právům a demokracii

cíle v oblasti dovedností a schopností:

1. pomocí jednoduchých měřičských pomůcek nakreslit plán okolí školy, domu, zahrady
2. použít kompasu a směrové růžice k orientaci v krajině a na mapě podle světových stran hlavních i vedlejších
3. pracovat s mapami jako hlavním zdrojem informací o určitém území
4. vyhledávat informace v literatuře, časopisech, novinách, orientovat se v jízdním řádu, telefonním seznamu, poštovních směrovacích číslech
5. poskytnout základní informace o místě, ve kterém žiji a o svém regionu

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí: Viz. přírodověda

Obsah učiva ve 4. ročníku

1. Když se dívám z okna- opakování učiva 3. Ročníku, jak se vyznat v minulosti
2. Místa k životu- mapa, druhy map, měřítko, práce s mapou, Slovanská osídlení, Velká Morava, rozmach a zánik Velké Moravy
3. Budování státu- Přemyslovské počátky, boje mezi knížaty, zemědělství, život zemědělců, Čechy jako království, osídlování nových území, zakládání měst, sídla- jejich význam, doprava
4. Země uprostřed Evropy- Lucemburkové na českém trůnu, Karel IV., česká a moravská středověká města, život ve středověkém městě, historická města Evropy, Země koruny české, samospráva v obci, státní symboly, Evropská unie, soužití kultur, globalizace, menšiny v České republice, cesta k dobrému soužití, Mistr Jan Hus a jeho učení
5. Od válek k jednání- demokracie potřebuje média, vznik a vývoj písma, novověk, Habsburkové, díla předků, porážka Čechů, třicetiletá válka, jednání mezi státy
6. Evropa jako kontinent- světadíl Evropa, povrch Evropy, podnebí Evropy, vodstvo Evropy, typy evropské krajiny
7. Když se dívám z okna- cestování, kulturní a přírodní památky

Obsah učiva v 5. ročníku

1. Co přinesla moderní doba- opakování učiva 4. ročníku
2. Vítejte v České republice- poloha, podnebí, povrch, vodstvo, krajina, zemědělství, těžký průmysl, spotřební průmysl, služby, kraje ČR
3. Průmyslová revoluce- od řemesla k průmyslové výrobě, textilní průmysl, Liberecký kraj,

strojírenský průmysl, Plzeňský kraj

4. Budování moderního národa- češi v rakouské říši, Praha- velkoměsto, hlavní město Praha, snaha o spravedlivější společnost
5. Nové rozdělení střední Evropy- první, světová válka, vznik samostatného Československa, nové centrum vzdělání a kultury, Jihomoravský kraj, podnikatelské úspěchy, Zlínský kraj, moderní města, Královeshradecký kraj, komunisté bojují o moc
6. Evropa ve smrtelném nebezpečí- cesta nacismu k moci, obrana Československa, Pardubický kraj, ztráta pohraničí Československa, Karlovarský kraj, Evropa ve druhé, světové válce, nadřazenost národa
7. Komunisté vládou Československu- vítězný únor, totalita, rozšiřování těžkého průmyslu, Moravskoslezský kraj, průmysl mění krajinu, Ústecký kraj, soupeření mezi východem a západem, studená válka, zemědělské hospodaření, výroba, Kraj Vysočina
8. Od komunismu zpět k demokracii- komunismus s lidskou tváří, Olomoucký kraj, sametová revoluce, přechod k demokracii, Středočeský kraj, proměna venkova, Jihočeský kraj, sociální problémy
9. Místní krajina
10. Evropské státy- sousedé české republiky, další evropské státy
11. Výzvy současného světa- odstranění chudoby a hladu, zamezení válečným konfliktům, vzdělání všem, zlepšení zdraví lidí v chudých zemích, ochrana životního prostředí, aktivita
12. Věda a výzkum- věda a výzkum, výzkum vesmíru

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák: Žák učí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Místo vhodné k životu. Lidské potřeby. Poloha ČR v Evropě. Podnebí, tvary povrchu, vodstvo Evropy. Typy krajiny v Evropě a jejich charakteristiky.		
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich.	Orientace, měřítko a legenda mapy. Práce s mapou.	M	
Rozlišuje mezi nácty, plány a základními typy map, vyhledává na mapách naší republiky a Evropy jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí.	Mapa, druhy map. Obsah map. Orientace, měřítko a legenda mapy. Kartografické znaky. Práce s mapou. Lidská sídla, vesnice, města. Zakládání a vývoj sídel v čase. Funkce sídel. Druhy a význam dopravy	VV	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického.	Místo vhodné k životu. Zakládání a vývoj sídel v čase. Lidská sídla, vesnice, města. Funkce sídel. Evropa jako kontinent. Podnebí, tvary povrchu, vodstvo Evropy. Typy krajiny v Evropě a jejich charakteristiky.		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Kultura- podoby a projevy kultury, masová kultura. Globalizace. Soužití lidí, komunikace. Druhy cestování. Kulturní a přírodní památky Evropy.	Aj, Jč	
Lidé kolem nás			
Žák: Vyjádří podle vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (ve městě).	Boje o moc, pravidla a nástupnictví. Kultura- podoby a projevy kultury. Základy státního zřízení a politického systému ČR. Obecní samospráva. Pravidla slušného chování. Právo a spravedlnost- základní lidská práva. Mezinárodní smlouvy a dohody. Mezinárodní organizace.	Jč	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	Hierarchie středověké společnosti. Reformace. Soužití úrzných vyznání. Porozumění odlišnostem. Mezinárodní konflikty. Diplomacie. Současné problémy v soužití lidí. Pomoc, tolerance, solidarita.		
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Většina a menšina. Práva menšin. Přistěhovalectví. Globální problémy lidstva. Sociální problémy. Náboženské konflikty. Svoboda vyznání. Potlačování práv skupin a jednotlivců. Válečný konflikt v mezinárodních souvislostech. Úloha médií v demokracii. Rozlišování faktů a názorů. Manipulativní formulace.		
Žák: Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích.	Dělba práce. Vývoj platidel. Vlastnické vztahy ve středověké společnosti. Daně a dávky.	M	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Uspořádání středověké společnosti. Postavení jednotlivých vrstev společnosti. Lidé na okarji společnosti. Revoluce a povstání. Základy státního zřízení a politického systému ČR. Státní správa a samospráva. Obec (město), minulost a současnost obce (města). Obecní samospráva. Význačné budovy a zájmové spolky obce.		

Tabulka 58 Vlastivěda 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Lidé a čas			
Žák:			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Časová následnost. Práce s časovou osou. Počítání času na staletí, tisíciletí, letopočet, periodizace dějin. Razení historických událostí.	M	
Využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů k pochopení minulosti. Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Archeologické nálezy, hmotné prameny. Význam muzeí v regionech. Začátky písemnictví, písemné prameny. Význam muzeí v regionech. Praha sídlem římského císaře. Univerzita- centrum vzdělanosti. Život ve středověkém městě. Kulturní památky Evropy. Technické památky. Hornictví. Zdroje energie v novověku. Druhy cestovního ruchu.		
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Nejstarší osídlení na našem území. Křesťanství a počátky písemnictví. Svobodní- nesvobodní, poddaní, urození. Úloha církve středověku. Univerzita- společenství vzdělaných. Kultura středověku. Kritika církevních reformací. Úloha vzdělání v historii. Vynálezy, které přispívají k rozvoji vzdělanosti a informovanosti lidí. Změny v novověku. Různost křesťanských náboženství a konflikty moci. Začátek mezinárodních jednání.		
Porovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Důsledky používání koův v zemědělství a řemeslech. Rozvoj řemesel a obchodování a jeho dopady na způsob života. Trhy, obchod a rozvoj měst. Význam rozvoje vzdělanosti. Vývoj technologií při výrobě nástrojů a nářadí. Změny v zemědělském hospodaření a jejich dopad. Každodenní život zemědělců. Život obyvatel během válečných konfliktů.		

Tabulka 59 Vlastivěda 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Žák:			
<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického o.</p> <p>Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</p>	<p>Místní krajina. Okolní krajina (místní oblast, region). Administrativní členění ČR.</p> <p>Vliv krajiny na život lidí. Působení lidí na krajinu a životní prostředí. Chráněná území ČR. Kraje ČR- přírodní podmínky, surovinové zdroje a jejich využití, výroba, služby a obchod. Změny hospodářské strategie za socialismu.</p> <p>Přírodní podmínky ČR. Osídlení jednotlivých krajů ČR. Státy Evropy. Rozdíly životní úrovně v různých částech světa. Problémy rozvojových zemí. Porozumění problémům rozvojových oblastí spojených s globalizací. Rozvojové programy. Možnosti pomoci a projevu solidarity směrem k rozvojovým zemím.</p>		
Lidé kolem nás			
Žák:			
<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití.</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích.</p>	<p>Změny uspořádání novověké společnosti. Proces osvobození člověka. Politická práva. Ústava a důsledky jejího vyhlášení.</p> <p>Rozdíly mezi poddanstvím a občanstvím. Národnostní uvědomování. Sociální problémy.</p> <p>Nacionalismus. Holokaust. Komunismus. Represe za socialismu. Totalitní systémy. Invaze vojsk Varšavské smlouvy 1967</p> <p>Modernizace a vývoj vlastnických vztahů. Vlastnické vztahy v socialismu. Tržní hospodářství. Globalizace a jejich důsledky.</p>		

Tabulka 60 Vlastivěda 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Lidé a čas			
Žák: Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Politické a hospodářské změny 19.st. Národnostní složení a konflikty. Národní socialismus a život v protektorátu. Poválečný odsun obyvatelstva a změny v osídlení ČR. Socialistická republika, realie života v socialismu. Obnovení demokracie, problémy polistopadového vývoje.		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Vynálezy a rozvoj technologií. Začátky průmyslové výroby. Změny životního stylu Industrializace a jejich dopady na životní prostředí	Jč	
	Koncentrace obyvatelstva a související problémy. Vývoj informačních technologií a jeho důsledky. Nejnovější poznatky současnosti. Moderní technologie v naší domácnosti	Jč, M	
Využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Budování národních kulturních institucí. Památky a památníky jako svědkové minulosti. Pamětníci, soukromé dějiny. Vývoj ochrany území, typy chráněných území.		
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Vznik samostatného Československa- česká státnost. Výročí konce 2. světové války, uctění obětí války, význam ochrany lidských práv. Den boje studentů za svobodu- nové budování demokratického zřízení.		

Tabulka 61 Vlastivěda 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Rozmanitost přírody			
Žák: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Hospodářské využití přírodních podmínek krajiny. Současné typy zemědělského hospodářství a faktory, které je ovlivňují. Vliv zdrojů energie na umístění průmyslových podniků. Změny lokalizačních faktorů průmyslových podniků. Hledání rovnováhy mezi hospodářským využitím přírodních zdrojů a ochranou krajiny.		

Tabulka 62 Vlastivěda 5. ročník

5.4. Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova, Výtvarná výchova

Hudební výchova se vyučuje v 1.-5.ročníku

- 1. ročník - 1h
- 2. ročník - 1h
- 3. ročník - 1h
- 4. ročník - 1h
- 5. ročník - 1h

Výtvarná výchova se vyučuje v 1.-5.ročníku

- 1. ročník - 1h
- 2. ročník - 1h
- 3. ročník - 2h
- 4. ročník - 2h
- 5. ročník - 2h

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence- umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky apod.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
2. chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
3. spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů, národností
4. uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
5. zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.4.1. Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

V počáteční etapě základního vzdělávání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizovaná jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

1. rozvoji hudebního sluchu
2. rozvoji hudebního a emocionálního cítění
3. objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením
4. práci s hudebně nerozvinutými žáky
5. postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Společné výchovně vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka hudební výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vytváříme vhodné prostředí pro žáka, aby poznal smysl a cíl učení, aby si vytvořil pozitivní vztah k němu, seznamujeme žáky se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové), a vše podpoří osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Snažíme se najít příčiny prvních neúspěchů a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáháme odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince. Podpoříme ho důvěrou.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky porozumět a pracovat s notovým záznamem, společně se žáky vedeme dialog.

Kompetence sociální a personální

Vybíráme vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko-melodickým doprovodem, připravujeme soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině, pomáháme žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry.

Kompetence občanské

Navštěvujeme společně se žáky hudební besedy, divadelní představení, připravujeme vystoupení pro rodiče, děti z MŠ, vystoupení v domově důchodců.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k osvojování základních hygienických, pracovních návyků, seznamujeme žáky se základy hlasové hygieny, učíme správnému držení těla při zpěvu, demonstrujeme možnosti práce s lidským hlasem.

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Žák:

1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
2. rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období

Žák:

1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
2. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou podle not
3. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
4. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
5. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
7. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZŠ

Vzdělávání předmětu Hudební výchova v 1. ročníku směřuje k:

1. žák se učí hravou formou pracovat s dechem, hlasem, učí se tvořit hlavový tón
2. žák je veden k čistému a rytmicky přesnému zpěvu intonačně jednoduchých písní
3. učí se sluchem postihnout správné znění svého hlasu i svých spolužáků
4. rytmizace a melodizace textu vede k pochopení, že se dá lidská řeč zapsat i v jiné podobě než slovní
5. učí se poznávat rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře a seznámí se s nejjednoduššími technikami doprovodu, učí se jednoduchými pohybovými prvky vyjádřit průběh melodie, zaznamenat rytmické a tempové změny

Cílové zaměření předmětu v 2. ročníku ZŠ

Vzdělávání předmětu Hudební výchova v 2. ročníku směřuje k:

1. získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
2. k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu písně
3. schopnosti předvádět lidskou řeč do rytmu a melodie, graficky ji zapsat (rytmizace a melodizace říkadel)

4. rozvíjení tvořivosti, rytmického a harmonického citění pomocí hry na dětské rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře
5. schopnosti pohybem reagovat na hudbu, osvojují si základní pohybové dovednosti
6. seznámení s výrazovými prostředky hudby pomocí hudebních pohádek

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova v 3. ročníku směřuje k:

1. získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
2. dovednosti intonovat píseň s melodickou oporou hudebního nástroje na základě individuálních schopností
3. získání zkušeností se čtením notového zápisu, učí se základním prvkům notopisu
4. poznávání výrazových prostředků hudby (tempové, dynamické změny)
5. nácviku jednoduché, nenáročné techniky hry na dětské nástroje Orffovského instrumentáře
6. seznámení s lidovým tancem a s jednoduchými tanečními kroky

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova ve 4. ročníku směřuje k:

Žák:

1. upevňování návyků správné hlasové hygieny
2. intonačně čisté a rytmicky přesné interpretaci písně
3. vytváření základů dvojhlasého zpěvu (kánon, držené prodlevové tóny), i s oporou melodického nástroje
4. dalšímu prohloubení znalostí o hudbě českých i světových skladatelů
5. k seznámení se základy hudební teorie, k dovednosti orientovat se v notovém zápise
6. ke schopnosti pohybem sdělovat své pocity, nálady

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova v 5. ročníku směřuje k:

Žák:

1. upevňování návyků v oblasti hlasového výcviku, hlasové hygieny
2. upevňování intonačních dovedností a jejich využití při nácviku intonačně jednoduché písně nebo její části
3. využití individuálních instrumentálních dovedností při doprovodu písně (žáci navštěvující ZUŠ)
4. schopnosti zapsat jednoduchou slyšenou melodii, rytmus
5. poznávání děl našich i světových hudebních skladatelů
6. orientaci v hudebních žánrech (klasická hudba, chrámová hudba, jazz, spirituál, country)
7. pronikání do struktury skladeb (písňová hudební forma)
8. schopnosti vyjádřit své pocity a nálady při poslechu konkrétní skladby

9. schopnosti umět tyto pocity a nálady vyjádřit i pohybem

5.4.2. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

charakteristika předmětu:

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

společné výchovně vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení. Operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislosti, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Přivádíme žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců. Vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudků o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k vyhledávání informací, které jsou vhodné k řešení problémů, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným neúspěchem a vytrvala hledat řešení. Dále pak k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik, ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů, obhajování vlastního řešení, uvědomování si vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotit.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu, který vede k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu. Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim a vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální

Učíme se společně pracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel v týmu,

ovlivňovat kvalitu společné práce. Podílíme se na utváření příjemné atmosféry. Podporujeme sebedůvěru žáků, poskytujeme prostor pro prezentaci vlastní práce žáků a vyslovení svého názoru, přijmout kritiku i nesouhlas.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování druhých lidí, vážit si jejich hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí, učíme v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost. Umožňujeme respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení pracovny výtvarné výchovy.

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Žák:

1. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
2. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
3. vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období

Žák:

1. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
2. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
3. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

4. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
5. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
6. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
7. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Cílové zaměření předmětu v 1., 2., 3., 4., 5. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova v 1., 2., 3., 4., 5. ročníku směřuje k:

1. vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
2. samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
3. kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
4. vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální a neverbální oblasti
5. naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
6. účinné spolupráci ve skupině
7. vytváření si pozitivní představy o sobě samém
8. pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
9. bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici - vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání - rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření - pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt) - dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření 	<p>Barevný svět kolem nás. Barvy které známe. Má to barvu jako. Barvy, které patří k sobě; stejné a podobné barvy a odstíny. Moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustrace. Veselé barvy. Malujeme jednou, dvěma, všemi barvami. Mísení příbuzných a odlišných barev. Linie, plochy, tvary - kde jsou kolem nás. Najdi, namaluj, ukaž, nakresli, vytvoř nejdelší čáru, největší čtverec, trojúhelník, kouli, krychli. Kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu) kolem nás a kde jsou v architektuře - pozoruj, vyprávěj. Co je nejtmavší, nejsvětější, nejbarevnější kolem nás, ve škole, doma, v přírodě. Malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty instalace - tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě samém. Sbírký, instalace z drobných materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů.</p>	OSV - kreativita, JČ, M, PRV, HV	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa - dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření - využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty 	<p>Zážitky z každodenního života - cesta školy, výlet - s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování. Malba štětcem, houbou, prsty. Kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu. Největší a nejmenší obraz, který znám a který dovedu vytvořit.</p>	OSV - morální rozvoj, PRV, JČ	

Tabulka 63 Výtvarná výchova 1.,2.,3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu - vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek - dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový i pohybový - uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření - uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny - vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci - vnímá avlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost) - k situaci, vyjádření vlastním VOV dovede vyprávět příběh, citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních 	<p>Proměna běžecké učebny přemístěním nábytku a instalací (pohádkový hrad, jeskyně, džungle).</p> <p>Stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu.</p> <p>Místo jenom pro mne - vyhledání a označení svého místa v přírodě.</p> <p>Namaluj, nakresli, vymodeluj, jak zpívají ptáci, jak chutná čokoláda, jak voní květina, jak pohladíš kotě, jak navlékáš korálky.</p> <p>Vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů.</p> <p>Moje nejmilejší místo, kam si přivedu kamarády.</p> <p>Kam půjdu, když mám radost, když je smutno, veselá, klidná místa kolem nás. Denní a roční doby, proměny počasí a nálady vyjádřené všemi dostupnými prostředky.</p> <p>Vyprávíme obrazem - všední i nevšední situace, příhody, události.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla - dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav - vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla - jednoduše zdůvodní svůj názor - vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis 	<p>Veselá a smutná tvář, barvy a linie.</p> <p>Veselá a smutná tvář a postavy.</p> <p>Veselý a smutný den.</p> <p>Nové příběhy známých postavček.</p> <p>Kolektivní instalace nebo koláž. Moje oblíbené pohádkové knížky, večerčky, animované filmy.</p> <p>Vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu.</p> <p>Svět našich hraček - společná instalace ve třídě.</p> <p>Společná sbírka předmětů, materiálů, přírodnin.</p>	JČ, PRV	

Tabulka 64 Výtvarná výchova 1.,2.,3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů - dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo - dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci - aktivně spolupracuje <p>navytváření společného prostředí ve třídě</p>	Společná práce na instalaci výtvarných prací.		

Tabulka 65 Výtvarná výchova 1.,2.,3. Ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále, kterou má k dispozici - vnímá a pojmenuje odlišné odstíny - porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy - rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření - porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru - dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření - intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření - využívá rozčleněné nabídnuté materiály, techniky a formáty 	<p>Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů - individuální i skupinové práce. Naše obec.</p> <p>Společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí.</p> <p>Co vidíme na obraze, soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí, co můžeme změnit a jak se mění výraz díla.</p> <p>Volné variace na současná umělecká díla.</p> <p>Návštěvy galerií, výstav, ateliérů, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe.</p> <p>Jak vidíme svět kolem nás, osobité vyjadřování na zadaná témata.</p> <p>Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji.</p> <p>Jednoduché grafické techniky, plastické a sopečné techniky.</p> <p>Tvorba a instalace objektů - práce individuální, ve dvojicích, skupině.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří podle zadání vlastní zkušenost - dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření - vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření - vnímá a řídí pohyb vlastního těla jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek 	<p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností (běžných i neobvyklých) doma, ve škole ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu.</p> <p>Já a moji blízcí - práce na téma vztahů mezi lidmi.</p> <p>Tady vládnou já - výrazová proměna okolí.</p> <p>Moje stopy - co po mně zůstává dlouhodobé sledování stop, zanechávaných cestou do školy, při hrách.</p>		

Tabulka 66 Výtvarná výchova 4., 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový - uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření - uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny - vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci - dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh 	<p>Zahrajme si na obrazy - inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů.</p> <p>Je voda modrá?</p> <p>Namaluj svoji písničku - rytmus melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu.</p> <p>Jak létal míč po hřišti - skupinová práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé způsoby záznamu pohybu. <p>Kdybychom byli někým jiným - ptáci, zvířata, hmyz.</p> <p>Experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů - zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru. Záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí.</p> <p>Vyprávíme obrazem - ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si možnost úrzných interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný - dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní VOV vlastní či jiného autora - vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry - vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě - použije postavovací charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním VOV 	<p>Jaká díla nás obklopují - rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí.</p> <p>Galerie ve třídě - proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV, včetně komentářů a poznámek k dílům.</p> <p>Co se mi líbí - hodnocení a úsudky o vlastních dílech i cizích.</p> <p>Můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů.</p> <p>Proč se mi líbí?</p> <p>Zkusme tam s nimi žít - kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace.</p> <p>Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme.</p> <p>Vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla.</p>		

Tabulka 67 Výtvarná výchova 4., 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh 			

Tabulka 68 Výtvarná výchova 4., 5. ročník

5.5. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Tělesná výchova se vyučuje v 1. -5. ročníku

1. ročník - 2h

2. ročník - 2h

3. ročník - 2h

4. ročník - 2h

5. ročník - 2h

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví i vlastní i zdraví jiných. Jde z velké části o poznávání zásadních životních hodnot (je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků), o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti se klade důraz na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací obor výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice

zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování- bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy, ..) které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 hodin. Očekávané výstupy se budou plnit v rámci 1. i 2. období.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. Poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
2. Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
3. Poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
4. Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
5. Využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
6. Propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
7. Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
8. Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
9. Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Společné výchovně vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k práci ve dvojicích dle systému (každý žák cvičencem i cvičitelem).

Kompetence k řešení problémů

Využíváme disporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní (rychlost, síla, obratnost, vytrvalost) a řešíme s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možností a racionální přizpůsobení pohybového režimu i mimo hodiny TV.

Kompetence komunikativní

Zpětnovazební komunikace mezi žákem a učitelem, pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace. Naše komunikace je nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení

Kompetence sociální a personální

Střídáme role žáků ve skupině i ve dvojici. Respektujeme vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny.

Kompetence občanské

Vedeme žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i druhých pozitivně hodnotit. Pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.

Kompetence pracovní

Pomáháme žákům překonávat přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Očekávané výstupy předmětu Tělesná výchova jsou dosahovány dle možností žáků v průběhu 1.-3. ročníku a učivo se liší pouze mírou nároků a zátěže. Kopíruje TV výstupy režimově zařazené již v MŠ.

Žák:

1. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
2. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
3. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
4. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy
5. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
6. adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
7. zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. Období

Očekávané výstupy předmětu Tělesná výchova se v ročnících neliší. Jejich dosahování závisí na individuálních schopnostech žáků.

Žák:

1. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
2. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
3. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
4. uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
5. jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
6. jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
7. užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
8. zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
9. změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
10. orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace
11. adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
12. zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Cílové zaměření předmětu v 1.-3. ročníku ZŠ:

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

1. získávání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti
2. nácviku jednodušších pohybových dovedností
3. přípravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva
4. nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti- zejména rekreační
5. poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností
6. přípravě na testování pohybových schopností (rychlost, síla, obratnost, vytrvalost)
7. sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy(šplh) a zvládnutí sebezáchrany plaváním, dodržování bezpečnosti

Cílové zaměření předmětu v 4. a 5. ročníku ZŠ:

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova v 4. a 5. ročníku směřuje k:

1. přípravě pro složitější pohybové dovednosti (profilových sportů školy)
2. nácviku pohybových dovedností ve školních a mimoškolních soutěžích v netradičních disciplínách
3. získávání dobrého pocitu na základě splnění motivujících pohybových úkolů
4. nácviku rozvoje rychlosti, obratnosti, síly, užité k překonávání překážek a šplhu a běžecké vytrvalosti
5. pochopení vztahu mezi cílenou zátěží a zlepšením pohybových schopností
6. vnitřní motivaci nabídkou a vlastním výběrem pohybových (rekreačních) činností v některých hodinách
7. nácviků dovedností použitelných v krizových situacích sebeobrany a záchrany včetně plavání
8. vnímání estetiky a rytmizace pohybu a přípravě na hodnocení vlastního i pozorovaného sportovního výkonu
9. profil. Činnosti- příklad: atletický čtyřboj, zdatné děti, akrobacie (kotouly, přeskoky); náradí (překážky); trampolína; šplh na tyči
10. vybíjená, přehazovaná, malá kopaná, drobné hry

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit - využívá spontánních pohybových činností a her - nevyhýbá se pohybové zátěži - zapojuje se do závodů a soutěží družstev - učí se manipulaci s míčem 	<p>Hry venku.</p> <p>Pohybové hry</p> <p>soutěživé. Netradiční pohybové hry.</p> <p>Pohybové hry - manipulace s míči.</p> <p>Překážková dráha.</p> <p>Držení míče: jednoruč, obouřuč, podávání v kruhu. Návčik házení.</p> <p>Házení, chytání, válení míče, přihrávky.</p> <p>Cvičení s využitím obručí.</p> <p>Cvičení s využitím bedny - probíhání, přeskokování.</p> <p>Cvičení s lavičkami.</p> <p>Hry s netradičním náčiním.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednodušší pohybové aktivity k rozvoji sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic - chápe význam vhodného rozcvičení - učí se průpravnému i zátěžovému cvičení - zvládá základy atletické přípravy pro běh, hod a skok - cvičí s náčiním a na přizpůsobeném nářadí - provádí základní akrobatickou přípravu 	<p>Správné držení těla - cvičení, příprava. Cvičení na žebřinách - vylézání, slézání.</p> <p>Průpravná cvičení pro ovlivnění běžecké rychlosti, základy nízkého a polovysokého startu.</p> <p>Rychlý běh na 20 až 60 m.</p> <p>Hod míčkem z místa, hod z rozběhu.</p> <p>Rychlý běh k metě po přímé i slalomové dráze.</p> <p>Motiv. běh v terénu až do 10 min.</p> <p>Skok do dálky z rozběhu.</p> <p>Průpravná cvičení pro akrobacii, přechody z nižších poloh do stoje.</p> <p>Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu, kotoul vpřed, vzad.</p> <p>Návčik stoje na lopatkách.</p> <p>Rytmická gymnastika.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá vedený pohybový režim ve cvičební jednotce - učí se dodržovat smluvené signály a organizaci - reaguje na povely - osvojuje si názvoslovi jednoduchých cviků - učí se dodržovat pravidla her 	<p>Základní technika jednotlivých cviků - rozcvička, smluvené signály, povely.</p> <p>Základní cvičební polohy, postoje, názvy nářadí, náčiní.</p> <p>Startovní povely a signály - nízký a polovysoký start.</p>		

Tabulka 69 Tělesná výchova 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá cvičit individuálně, ve dvojicích i skupinách - využívá tradičních i netradičního náčiní, manipulační činnosti - snaží se vyjádřit rytmus pohybem a 	<p>Cvičení s hudbou, relaxační cvičení.</p> <p>Základní tanečky s hudbou.</p> <p>Sáňkování, bobování.</p> <p>Cvičení a hry v přírodě, orientace podle značek.</p>	HV	
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává informace o bezpečnosti a hygieně, o možném ohrožení i porušení pravidel - učí se správnému chování v šatně i během cvičení - nosí cvičební úbor a obuv - dodržuje osobní hygienu i hygienu cvičebního prostředí - zvládá rozcvičení i kompenzační, protahovací, dechová, relaxační cvičení a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	<p>Oblečení, obutí.</p> <p>Cvičení pro správné držení těla.</p> <p>Protahovací, strečinkové cvičení.</p>		

Tabulka 70 Tělesná výchova 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá pohyb pro zdraví a dobrý pocit - aktivně se zapojuje do spontánních pohybových činností a her - vyhledává přiměřenou pohybovou zátěž - závodí a soutěží 	<p>Pohybové hry. Hry venku. Pohybové hry soutěživé. Míčové hry venku.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá náročnější pohybové aktivity k rozvoji sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic - snaží se uplatňovat vhodné rozcvičení - trénuje přípravné i zátěžové cvičení - umí použít základy atletické přípravy pro běh, hod a skok - ví, jak cvičit s náčiním a na přízvisobeném nářadí - zvládá základní akrobatickou přípravu 	<p>Průpravná cvičení pro ovlivnění běžecké rychlosti, základy nízkého a polovysokého startu. Příprava pro pohybovou činnost. Základní technika jednotlivých cviků. Rychlý běh na 20 až 60 m. Skok do dálky z rozběhu. Motivovaný běh v terénu až do 10 min. Běh prokládaný chůzí. Hod míčkem z místa, hod z rozběhu. Pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním. Nácvik odrazu z trampolíny. Výskok na švédskou bednu. Přeskok 2 - 4 dílů švédské bedny s odrazem.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí opakovat vedený pohybový režim ve cvičební jednotce - dodržuje smluvené signály a organizaci - snaží se přesně reagovat na povely - rozumí názvosloví jednoduchých cviků - snaží se dodržovat pravidla her 	<p>Rozcvička, smluvené signály, povely. Polohy, postoje.</p>		

Tabulka 71 Tělesná výchova 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičí individuálně, ve dvojicích i skupinách - umí využít tradičního i netradičního náčiní, manipulační činnosti - upevňuje vyjádření rytmu pohybem a skloubení jednoduchého pohybu s hudbou - zvládne složitější taneček - dokáže se bez problémů orientovat v prostředí školy, tělocvičny, okolí školy, při chůzi v přírodním terénu 	<p>Cvičení s hudbou. Základní tanečky s hudbou.</p>	HV	
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná informace o bezpečnosti a hygieně, o možném ohrožení při porušení pravidel - snaží se o správné chování v šatně i během cvičení - nosí cvičební úbor a obuv a dbá o jejich pravidelnou údržbu - umí dodržovat osobní hygienu i hygienu cvičebního prostředí - zvládá bez obtíží rozcvičení i kompenzační, protahovací, dechová, relaxační cvičení a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	<p>Oblečení, obutí. Cvičení pro správné držení těla. Protahovací, strečinkové cvičení. Relaxační cvičení. Plavání.</p>		

Tabulka 72 Tělesná výchova 2. ročník

Tabulka 73 Tělesná výchova 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - bez potíží cvičí individuálně, ve dvojicích i skupinách - umí aktivně využít tradičního i netradičního náčiní, manipulační činnosti - vyjadřuje rytmus pohybem a zvládá skloubení jednoduchého pohybu s hudbou v rámci individuálních dispozic - zvládne složitější taneček individuálně, ve dvojici i ve skupině - orientuje se v prostředí školy, 	<p>Drobné pohybové hry v přírodě. Průpravná cvičení s míči. Střelba na branku a k oš. Dribling. Cvičení se švihadly. Cvičení na žebřinách . Lavička podél a našíř - poskoky a přeskoky.</p>		
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se informacemi o bezpečnosti a hygieně, o možném ohroženířip porušení pravidel - dodržuje správné chování v šatně i během cvičení - nosí cvičební úbor a obuv, dbá o jejich pravidelnou údržbu a umí posoudit vhodnost oděvu vzhledem k podmínkám a prostředí (oblečení na zahradu, do tělocvičny apod.) - umí dodržovat osobní hygienu i hygienu cvičebního prostředí - zvládá bez obtíží rozcvičení i kompenzační, protahovací, dechová, relaxační cvičení a jiná zdravotně zaměřená cvičení a je schopen jednoduchým způsobem tyto formy prezentovat (předcvičování) 	<p>Bezpečnost při hodinách TV. Zdravotní cviky. Plavání.</p>		

Tabulka 74 Tělesná výchova 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - začíná chápat nutnost další pohybové zátěže mimo hodiny TV pro zlepšování svých schopností a dovedností (pro radost z pohybu, výkonu a zlepšení) - snaží se usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a dovedností - učí se porozumět významu pohybového režimu 	<p>Střelba na branku a koš. Dribling. Kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace. Stoj na rukou. Přeskok 2 -4 dílů bedny odrazem z trampolíny. Skrčka přes kozu našir odrazem z můstku. Roznožka přes kozu našir. Rytmika a tanec. Valčíkový a polkový krok. Rychlý běh do 60 m. Skok do dálky z rozběhu. Hod míčkem z rozběhu. Rychlý běh k metě. Střelba jednoruč a obouruč na koš.</p>	HV	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy 	<p>Cvičení se švihadly. Zdravotní tělesná výchova. Posilovací cvičení - břišní svaly a paže. Posilovací cvičení - nohy. Relaxační cvičení.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na odpor soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky - učí se cíleně připravit na pohybovou činnost a její ukončení 	<p>Průpravná cvičení s míči. Vedení míče. Cvičení obratnosti na žebřinách. Průpravná cvičení - prostrná. Běžecská abeceda.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá adekvátní cvičební úbor a obuv - snaží se dodržovat kázně a pravidla hry - zvládá bezpečnost ve všech částech hodiny, v přesunech i převlékání - začíná chápat význam odmítnutí drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem 	<p>Bezpečnost při hodinách TV.</p>		

Tabulka 75 Tělesná výchova 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se rozlišovat hodnotu výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se učí držet reality při prezentaci svých výkonů 	Lavička podél a našif-poskoky a přeskoky.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se rozlišit úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play - učí se podporovat méně disponované a sám přijímat pomoc od disponovanějších 	<p>Míčové hry.</p> <p>Drobné pohybové hry na hřišti.</p> <p>Přihrávky jednoruč a obouruč.</p> <p>Sportovní vybíjená.</p> <p>Přehazovaná.</p> <p>Kontaktní pohybové hry.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se porozumět informacím popisující požadovanou pohybovou činnost 	<p>Drobné pohybové hry v přírodě.</p> <p>Polovysoký start.</p> <p>Nizký start.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích 	<p>Nácvik sestavy.</p> <p>Pohybové hry s netradičním náčiním.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhat měřit výkony spolužáků 	Cvičení na stanovištích.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se používat informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci třídního družstva při soutěžích 	Zdravotní tělesná výchova.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se správnému chování s ohledem k přírodě, k její ochraně - zvládá chůzi v terénu - učí se adaptovat na změnu prostředí 	<p>Překážková dráha.</p> <p>Běh v terénu až do 15 minut.</p>		

Tabulka 76 Tělesná výchova 4. ročník

Tabulka 77 Tělesná výchova 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hodnotu výkonu spolužákůk vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se dokáže držet reality řpi prezentaci svých výkonů 	Lavička podél a našiř-poskoky a přeskoky.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play - podporuje méně disponované a sám přijímá pomoc od disponovanějších 	<p>Míčové hry.</p> <p>Drobné pohybové hry na hřišti.</p> <p>Přihrávky jednoruč a obouruč.</p> <p>Sportovní vybíjená.</p> <p>Přehazovaná.</p> <p>Kontaktní pohybové hry.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím popisující požadovanou pohybovoučinnost 	<p>Drobné pohybové hry v přírodě. Polovysoký start.</p> <p>Nízký start.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe organizační pokyny při hrách a soutěžíich a je schopen je tlumčoit ostatním 	<p>Nácvik sestavy.</p> <p>Pohybové hry s netradičním náčiním.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků 	Cvičení na stanovištích.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci třídního družstva při soutěžíich 	Zdravotní tělesná výchova.		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se správně chovat s ohledem k přírodě, k její ochraně - bez problémů zvládá chůzi v terénu - dokáže se adaptovat na změnu prostředí 	<p>Překážková dráha.</p> <p>Běh v terénu až do 15 minut.</p>		

Tabulka 78 Tělesná výchova 5. ročník

5.6. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Pracovní činnosti se vyučují v 1. -5. ročníku

1.ročník- 1h

2.ročník-1h

3.ročník-1h

4.ročník-1h

5.ročník-1h

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Na 1. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. Pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
2. Osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,

k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci v běžném životě

3. Vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
4. Poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
5. Autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
6. Chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
7. Orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní

Umožňujeme žákům příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu. Vytváříme a organizujeme situace, ve kterých žáci prezentují výsledky své práce na veřejnosti.

Kompetence sociálně personální

Zařazujeme do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektuje výhody a nevýhody těchto různých způsobů. Prostřednictvím pravidelného sebehodnocení, her a technik dramatické a emoční výchovy podporuje proces sebepoznání u každého žáka.

Kompetence občanské

Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožít a dodržovat tradice. Vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Kompetence k učení

Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků. Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů. Umožňujeme žákům, aby podle kritérií hodnotili svou práci.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů. Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.

Kompetence k řešení problémů

Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, zadáváme náměty,

při kterých žáci mohou volit a kombinovat různé materiály.

Očekávané výstupy předmětu na konci 1. období

Práce s drobným materiálem

Žák:

1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
2. pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

Žák:

1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstelské práce

Žák:

1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
2. pečuje o nenáročnou rostlinu

Příprava pokrmů

Žák:

1. připraví tabuli pro jednoduché stolování
2. chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy předmětu na konci 2. období

Práce s drobným materiálem

Žák

1. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
2. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
3. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
4. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

Žák

1. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
2. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
3. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

Žák

1. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
2. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
3. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
4. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

Žák:

1. orientuje se v základním vybavení kuchyně
2. připraví samostatně jednoduchý pokrm
3. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
4. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - vyrábí předměty z různých tradičních materiálů	Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu.	JČ, M	
Žák: - pracuje podle slovního návodu	Práce s drobným materiálem: jednoduché pracovní operace a postupy. Řemesla.		
Žák: - využívá stavebnice k montážním pracím	Konstrukční činnosti: stavebnice, sestavování modelů.		
Žák: - pozoruje přírodu, hodnotí výsledky	Pěstitelské práce: podmínky pro pěstování rostlin.	VV	
Žák: - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce: rostliny.		
Žák: - připraví stůl ke snídani nebo k večeři	Příprava pokrmů: jednoduchá úprava stolu.		
Žák: - chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů: chování při stolování.		

Tabulka 79 Pracovní činnosti 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - vyrábí předmětyz tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, špejle, plasty).	AJ, JČ, VV	
Žák: - využívá stavebnice k montážním pracím podle zadaného námětu a porovnává je	Konstrukční činnosti: stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů.	PRV	
Žák: - pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky	Pěstitelské práce: podmínky pro pěstování rostlin. Půda a její zpracování.	PRV	
Žák: - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě a rozlišuje je	Pěstitelské práce: pečování o pokojové rostliny.		
Žák: - připraví jednoduchou tabuli	Příprava pokrmů: Jednoduchá úprava stolu. Základní vybavení kuchyně. Nákup potravin.		
Žák: - chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů: slavnostní tabule.		

Tabulka 80 Pracovní činnosti 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - na základě své představivosti tvoří různé výrobky ze zadaného materiálu	Práce s drobným materiálem: výrobky (dle týdenních tematických plánů).		
Žák: - využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech	Práce s drobným materiálem: lidové tradice, zvyky, řemesla.	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita, VV	
Žák: - pracuje s vhodnými pracovními pomůckami	Práce s drobným materiálem. Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce.		
Žák: - dodržuje pořádek, zásady hygieny - na základě teoretických znalostí poskytne 1. pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem: zásady hygieny a bezpečnosti práce. První pomoc.		
Žák: - montuje a demontuje výrobky ze stavebnice	Konstrukční činnosti: konstrukční a prostorové stavebnice, sestavování modelů.		
Žák: - využívá slovních návodů a předloh	Konstrukční činnosti. Práce podle návodu a předlohy.		
Žák: - postupuje na základě pravidel bezpečnosti práce - dodržuje zásady hygieny - v případě potřeby poskytne 1. pomoc	Konstrukční činnosti. Práce se stavebnicí.		
Žák: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti	Pěstitelské práce. Pěstování rostlin.	AJ, PR	
Žák: - věnuje se pěstování a ošetřování pokojových i zahradních rostlin	Pěstitelské práce: pěstování pokojových rostlin, jejich výživa, pěstování ze semen. Pomůcky, nástroje, nářadí.	PŘ	
Žák: - při pěstování rostlin dodržuje hygienické zásady a bezpečnost při práci	Pěstitelské práce: rostliny pokojové a zahradní.		

Tabulka 81 Pracovní činnosti 4., 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - pozná kuchyňské vybavení a orientuje se v kuchyni	Příprava pokrmů.		
Žák: - dle návodu nachystá jednoduchý pokrm	Příprava pokrmů: výběr, nákup, skladování potravin.	PŘ, JČ, VV, HV, AJ	
Žák: - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů: pravidla stolování. Úprava stolu.		
Žák: - při práci udržuje pořádek - dodržuje zásady hygieny, bezpečnost práce - zvládne poskytnout 1. pomoc při úrazu	Příprava pokrmů: práce v kuchyni.		

Tabulka 82 Pracovní činnosti 4., 5. ročník

5.7. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

4.ročník- 1h

5.ročník-1h

Charakteristika předmětu

Předmět je vyučován v pátém ročníku jednu vyučovací hodinu týdně.

Výuka je orientována tak, aby žáci získali základní znalosti a dovednosti z oblasti práce s ICT uživatelského charakteru. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání HW a SW i práce v síti. Aplikace dovedností z této výuky je využívána téměř ve všech dalších vyučovacích předmětech. Cílem je vybavit žáky kompetencemi, které jim umožní ICT v budoucnu cílevědomě využívat při učení a později při organizování svého života(při rozvíjení zájmové a profesní činnosti).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Zadávanými úkoly žáky vedeme k samostatnému objevování možností využití ICT v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW.Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností. Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok.

Kompetence k řešení problémů

Společně se žáky hledáme vhodná řešení a ověřujeme jejich správnost. Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů. Vyučující vystupují v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému řešení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Vybízíme žáky, aby formulovali své myšlenky v logickém sledu, aby dbali na kultivovaný projev. Žáci se učí komunikaci na dálku.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni ke kolegiální radě a pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci. Podporujeme zdravé sebevědomí a sebeúctu žáků, vedeme

je k obhajobě vlastního řešení.

Kompetence občanské

Podporujeme zájem o společenské dění ve škole, městě, regionu. Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla.....) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo....). Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahem sdělení, k nimž se prostřednictvím internetu či jinými cestami dostávají.

Kompetence pracovní

Vytváříme pravidla pro práci s výpočetní technikou. Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla. Nabádáme k využívání ICT k hledání informací důležitý pro jejich další profesní růst.

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

1. využívá základní standardní funkce počítače
2. respektuje pravidla bezpečné práce s HW a SW a postupuje poučeně v případě jejich závad
3. chápe společenský tok informací
4. chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím
5. při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
6. vyhledává informace na portálech v knihovnách a databázích
7. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
8. pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
9. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - umí korektně zapnout a vypnout stanici, přihlásit se do a odhlásit ze sítě	Postup zapnutí a vypnutí počítače. Přihlášení a odhlášení ze sítě.	OSV - dovednost pro učení a studium	
Žák: - rozliší pojem HW, SW	HDD, RAM, CD, DVD.	VDO - SW pirátství, příklady výukových programů	
Žák: - orientuje se na klávesnici - pracuje s myší - ovládá základní operace	Práce s klávesnicí a myší.		
Žák: - s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit	Grafika - programy na tvorbu. Základní nástroje a možnosti nastavení (velikosti štětce, barvy, základní tvary).	OSV - kreativita - plošné objekty, M	
Žák: - pracuje ve Wordu (včetně dodržení základních typografických pravidel), s texty a obrázky	Textové editory - pojem, pohyb v dokumentu, označení části textu do bloku, panel nástrojů. Formát obrázku.	JČ, PŘ, VL	
Žák: - dokáže vytvořit složku - zná nejběžnější typy souborů	Adresář - soubor. Nejnámější manažery (Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník).	OSV - Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika	
Žák: - dokáže uložit zemi na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem	Práce se složkami a soubory. Kopírování a přesuny.		
Žák: - zná možnosti ukládání a zálohování dat	Záznamová média. Archivace.		
Žák: - vyhledává - dokáže formulovat požadavek pro vyhledávání na webu - nezaměňuje pojmy Internet a web	Internet. Vyhledávací portály. Databáze a tematické servery. Vyhledávání web stránek o tématech z různých oblastí. Ukládání z webu.	MV - kritické čtení a vyhledávání mediálních sdělení	

Tabulka 83 Informatika 4. ročník a 5.ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
Žák: - používá základní způsoby elektronické komunikace	Lokální síť a Internet. Elektronická pošta - e-mail, MS Outlook.	VDO - svoboda slova (nebezpečí z Internetu), pluralita názorů	
Žák: - založí a používá emailovou schránku - používá chat, mobilní telefon	Elektronická aj. komunikace.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	

Tabulka 84 Informatika 5. ročník

5.8. Náboženství - nepovinný předmět

Název vyučovacího předmětu: NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve třídě. Předmět je nabízen žákům 1. – 5. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován ve skupinách tvořených z více ročníků.

Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje mimo rámec hlavního vyučovacího času v odpoledních hodinách.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Hodnocení: Předmět respektuje způsob evaluace dohodnutý školou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu

přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.

Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností všechny učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.

Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.

Žáky seznamujeme s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních

lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.

Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak všechny světu samotnému, jednak všechny lidem, ale také všechny Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.

Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultury evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.

Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování všechny světu.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělků zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený k pozitivnímu vnímání Života a Boha jako dárci Života - umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních - oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v Živoět skupiny, kdy ji respektuje - je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání 	<p>Bůh nám dává Život. Jméno a jedinečnost každého člověka. Položení základu vztahů ve skupině. Dobře vidět, dobře slyšet.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku - zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve - většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku - umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše 	<p>Bůh nám dává svého Syna. Oslava v rodině a oslava a společenství církve. Smysl a hodnota daru. Čánoční evangelium L 1. a 2. kap.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí reprodukovat základní události Ježíšova Života a vnímá v nich výzvu k následování - umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí - umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho Život dostal orientaci 	<p>Bůh nám dává své slovo. Reálie biblické země Bible jako dar. Příklady Ježíšovo učení.</p>		

Tabulka 82 Náboženství 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním Živoětu 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství Života nad smrtí - si všímá proměn kolem sebe a ve svém Živoětu a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech - má základní vzhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc - umí vysvětlit formulaci, Že Ježíš zeřmel a vstal z mrtvých, jako vítězství Života nad smrtí 	<p>Bůh nám dává nový Život. Proměny kolem nás. Symbolika kříže, světla a chleba. Doba postní a velikonoční události.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený poznávat, že Život je dar, který může prožívat ve společenství církve - umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání - umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém Živoětu - formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému Životu 	<p>Bůh nám dává radost. Neděle jako den oslavy. Seslání Ducha svatého, Maria a církev. Modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš.</p>		

Tabulka 83 Náboženství 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol - umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu - oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany - umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě 	<p>Všechno stvořené nám vypráví o Bohu. Svět jako znamení Boží lásky. Místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany. Biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce - má základní vzhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc - umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka - formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu 	<p>Učivo: Bůh k nám mluví. Symbolika světla a tmy. Události Ježíšova narození v Božím plánu. Modlitba Zdravas Maria.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka - umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš - žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku 	<p>Bůh k nám přichází. Biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství. Liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa.</p>		

Tabulka 84 Náboženství 2. ročník

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem - umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k údivu a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním Živoětu - má základní vzhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc - umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku 	<p>Ten, který má moc. Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu. Symbolika kříže a velikonoční svíce. Velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtnýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků - umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu - umí vyjmenovat nejdůležitější události v Živoětu Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah - je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků - formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam 	<p>Chceme žít jako Ježíš. Duch svatý jako ten, kdo proměňuje. Maria a základy mariánské úcty v liturgii. Církev jako společenství Božího lidu (podobnosti o milosrdném Samařanovi a o rozsévači, hierarchie církve). Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže.</p>		

Tabulka 85 Náboženství 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk touží být větší než Bůh porušuje - umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu - umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích - žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických prorocích a v příběhu o Marii 	<p>Bůh k nám přichází. Štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost. Příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit. Prorocství (Iz 7, 14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.).</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet - umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka - umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života - formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztahy na konkrétní situace jeho života 	<p>Desatero, cesta ke štěstí. Biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.). Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují. Jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu.</p>		

Tabulka 86 Náboženství 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je na základě Ježíšova říkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet - umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený proobraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha - umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím - umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet 	<p>Pozvání k hostině.</p> <p>Biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochmutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství.</p> <p>Jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí.</p> <p>Svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit - umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka - má základní vhled nutný pro chápání významu jednotlivých svátostí 	<p>Svátosti, znamení Boží lásky.</p> <p>Svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života Symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno).</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet - umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté 	<p>Hostina s Ježíšem.</p> <p>Biblická souvislost slavení mše svaté.</p> <p>Liturgický prostor a části mše svaté.</p> <p>Slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života.</p>		

Tabulka 87 Náboženství 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté - je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků - umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislosti uvedené biblické události a chápe je jako události, které sestaly základem křesťanské liturgie - umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností - umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání 	<p>Hostina společenství církve. Opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svátého týdne. Událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L. 24,1-35). Dary Božího ducha a příklady následování křesťanského jednání.</p>		

Tabulka 88 Náboženství 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit vlastními slovy, že Život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem - je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho Života mohou být přirovnány k cestě - vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich - umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelíí 	<p>Jsem na cestě. Život jako cesta. Víra jako jiný úhel pohledu na svět. Bible jako orientační bod.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého Života - umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě - je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem - umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve 	<p>Cesta do zaslíbené země. Biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20 kap.). Obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem. Souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého Života k Bohu - umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k Životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu - oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj Život k Bohu a jsou "světlem pro druhé" - umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumět obrazu o 	<p>Cesta za světlem. Adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti. Příklady těch, kteří "nesou světlo" (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci). Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa.</p>		

Tabulka 89 Náboženství 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem. - umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božím království. - umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu. - umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností "vidět", "slyšet" a "jednat". 	<p>Boží království.</p> <p>Příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5, 1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování).</p> <p>Hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle).</p> <p>Znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou).</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života - umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje - umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje - je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry 	<p>Cesta života.</p> <p>Velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého).</p> <p>Cesta života jako řížová cesta a ti, kteří se jí účastní.</p> <p>Reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat 	<p>Jako církev na cestě.</p> <p>Církev jako dům ze živých kameůn. Mše svatá.</p> <p>Křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky.</p>		

Tabulka 90 Náboženství 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve - umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem - se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a přiležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci 			

Tabulka 91 Náboženství 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence - je všímavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo - vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského Života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí - umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů 	<p>Svět - náš společný dům. Obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, ekostánské základy ekologické výchovy. Jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření. Bible jako literární text.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem - umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy - je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v Živoět setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení - chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, Židovství a islám chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím 	<p>Abraham slyší Boží hlas. Biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. - 22. kap.). Příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém Živoět vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry. Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (Židovství, křesťanství, islám).</p>		

Tabulka 92 Náboženství 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa - oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě - umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka - umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není 	<p>Slyším Boží hlas. Výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě. Biblická zpráva o Živoětu Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti. Vánoční události jako oslava příchodu Božího království.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je připraven na základě znalostí Ježíšových výroků "Já jsem..." a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života. - umí vyjmenovat Ježíšovy výroky "Já jsem..." včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují - rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech - chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života 	<p>Kdo jsi, Ježíši? Ježíšovy výroky "Já jsem..." z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara). Symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta. Svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji Živoět druhých lidí a v liturgii 	<p>Já jsem vzkříšení a život. Křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života).</p>		

Tabulka 93 Náboženství 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	PT a MV	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím události křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení - hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených - schematicky chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní 	<p>Velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína.</p> <p>Základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev - umí interpretovat biblický příběh Života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve - umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání - Žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět 	<p>Církev - náš společný dům.</p> <p>Dějiny prvotní církve, Život a učení apoštola Pavla (Sk 2. - 28. kap.). Misie, situace solidarity.</p> <p>Křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě.</p>		

Tabulka 94 Náboženství 5. Ročník

5.9. Etická výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi které patří:

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr

člověka Ekonomické

hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka především vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Očekávané výstupy -1. období

Žák:

1. Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
2. Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel

3. Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
4. Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
5. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích
6. Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
7. Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

Očekávané výstupy- 2. období

Žák:

1. Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
2. Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení
3. Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
4. Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
5. Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
6. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně

6.Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.2. Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikaci chápeme jako nepřetržitý proces poznávání žáka, jeho vědomostí, dovedností, ale i schopností a zájmů, předpokladů i dalších vlastností osobnosti. Učitelé se snaží získávat také zpětnou vazbu od žáků. Při tradičním vyučování ji poskytuje výhradně učitel, při

kooperativním učením dostávají žáci hojnost zpětné vazby rovněž od dalších členů skupiny. Žáci s učiteli hovoří o tom, jaké dovednosti (kompetence) potřebují ke zvládnutí úkolů, co příště musí udělat jinak, jak a proč. Také se učí shodnout se s ostatními ve skupině v názoru na efektivitu postupu.

Propojováním poznatků z různých předmětů i reality života se snažíme do výuky dostat smysluplnost (proč se to či ono učíme).

Způsoby hodnocení:

1. známka - dle Klasifikačního řádu naší školy (škála 1 až 5)

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů s ohledem na vymezené klíčové kompetence klíčového předmětu. Žák má právo se k hodnocení vyjádřit.

2. slovní hodnocení

Víme, že se ve známce neodráží vše. Proto ji většinou doplňujeme okomentujeme. Kvalitní, periodické slovní hodnocení bývá rovněž východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči.

3. portfolio

Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu, obsahují i doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce.

Nutností je, aby žáci byli předem seznamováni s výukovými cíli a očekávanými výstupy pro daný ročník-specifikovanými pro hodnocené období.

7.3. Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy

Vlastní hodnocení školy zpracováváme v souladu s vyhláškou číslo 15/2005 Sb., která stanovuje náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Nutností je vymezení oblastí, cílů a kritérií a nástrojů autoevaluace, časového rozvržení autoevaluačních činností. Tyto informace slouží jako zpětná vazba. Na jejímž základě jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění výuky a zkvalitňování školního vzdělávacího programu. Některé aspekty budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy, například při pravidelných řízených rozhovorech s vedením školy, skupinových diskusích, respektive v pracovních dílnách pedagogů. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromážděných žakovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům. Plán a strukturu evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů, harmonogramu a zodpovědností zpracováváme na užším vedení školy v měsíci říjnu.

Oblasti autoevaluace

A) Podmínky autoevaluace

Personální podmínky vzdělávání

1. odborná kvalifikace pedagogických pracovníků
2. skladba úvazků vyučujících vzhledem k jejich odborné kvalifikaci a zkušenostem
3. věkové složení pedagogických pracovníků

Materiálně technické podmínky vzdělávání(kvalita, kvantita, využitelnost, dostupnost)

1. školní budovy, učebny
2. vybavení žákovským nábytkem, učebními pomůckami
3. sportovní zařízení, hřiště, zahrada a vybavení sportovním nářadím
4. vybavení žáků učebnicemi
5. vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou

B) Průběh vzdělávání

Učební plán

1. školní vzdělávací program
2. učební plán školy
3. individuální vzdělávací plány školy
4. nabídky nepovinných předmětů a kroužků

Organizace výchovně vzdělávacího procesu

1. organizace školního roku
2. rozvrhy hodin
3. vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
4. školní řád, klasifikační řád
5. informační systém vůči žákům a rodičům
6. prevence sociálně patologických jevů

Plánování a příprava výuky

1. soulad výuky s cíli základního vzdělávání
2. respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků
3. návaznost probíraného učiva
4. časově tematické plány

Vyučovací formy a metody

1. sledování a plnění stanovených cílů
2. řízení výuky, vnitřní členění hodin
3. podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků
4. možnost seberealizace žáků, uplatnění individuálních potřeb i zkušeností, respektování individuálního tempa

5. možnost relaxace žáků

Interakce a komunikace

1. pravidla komunikace mezi učitelem a žáky, mezi žáky navzájem
2. příležitost k vyjádření vlastního názoru, argumentací
3. výchova k toleranci a vzájemnému respektování

Hodnocení žáků

1. věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení
2. využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
3. vhodnost využití metod hodnocení
4. respektování klasifikačního řádu

Přijímání žáků

1. přijímání žáků do prvního ročníku
2. přestupy žáků z jiných škol

C) Podpora školy žáků, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání

Spolupráce školy se zákonnými zástupci

1. školská rada
2. klub rodičů
3. třídní schůzky a konzultace

Podpora školy žákům

1. poradenství pro žáky
2. nabídka mimoškolních aktivit(zájmová činnost)
3. organizace jiných žákovských aktivit

Škola a obec (příp. region)

1. organizace akcí většího rozsahu
2. prezentace školy na veřejnosti
3. reprezentace školy i obce v soutěžích a přehlídkách

D) Výsledky vzdělávání žáků

Výsledky vzdělávání žáků

1. úroveň řečových, jazykových dovedností, poznatků z různých oborů
2. úroveň představitosti a fantazie v tvořivých činnostech
3. rozbor výsledků prospěchu, žákovské práce písemnosti, výrobky
4. pohybový rozvoj žáků

5. mimořádné výsledky žáků v soutěžích a olympiádách
6. hodnocení úspěšnosti v přijímacích řízeních na střední školy
7. neprospívající žáci
8. pochvaly a opatření k posílení kázně

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Organizace činnosti a provozu školy

- organizační struktura školy

pracovní náplně

Vedení a hodnocení pracovníků

kvalifikovanost a odbornost pedagogických pracovníků

skladba úvazků vzhledem ke zkušenostem

vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů

pravidelná hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců

kontrolní a hospitační činnost

další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle a kritéria autoevaluace

Dílčí cíle

pravdivě popsat počáteční stav

zmapovat používané metody vyučování

objektivně posoudit kvalitu vlastního výkonu

využít příležitosti ke změnám

prohlubovat atmosféru důvěry mezi učiteli žáky a zákonnými zástupci

zlepšovat a usměrňovat vzdělávací proces prostřednictvím ŠVP

podpořit invenci, sdílení dobrých zkušeností a postupů

Kritéria

kvalifikovanost učitelů – DVPP

přechod žáků pátého ročníku na vyšší stupeň

individuální péče o integrované a talentované žáky

spolupráce pedagogického sboru, i se spádovou školou

spokojenost rodičů s prací školy

účast rodičů na školních akcích

Nástroje autoevaluace

Při autoevaluaci ve škole využíváme tyto nástroje:

testy (prověrky, písemné práce)

1. písemné podklady (hodnocení, posudky, záznamy z kontrol, inspekční zprávy)
2. výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti
3. Analýzy (školní dokumentace žakovských prací...)
4. ankety a dotazníky pro učitele, rodiče, žáky
5. rozhovory, diskuse
6. hodnocení pedagogické dokumentace (učebních plánů, osnov, časově tematických plánů) a dokumentace žáků
7. vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na víceletá gymnázia a vyšší stupeň školy)
8. vnější statistické ukazatele
9. externí zdroje
10. SWOT analýzy

Časové rozložení evaluačních činností

v průběhu celého školního roku, hospitační činnost a opakovací prověrky,

rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady, Klubu rodičů

srovnávací prověrky a SCIO testování – jedenkrát ročně

MAPA ŠKOLY – zjišťování klimatu ve škole – jedenkrát za čtyři roky